

Siunnersuummut nassuiaatit

Nalinginnaasumik nassuiaatit

1. Aallaqqaasiut

Tunuliaqut

Naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissummi 2018-imi oktobarimeersumi partiit naalakkersuisuutitaqartut ”Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsit naleqqussarneqassasoq” isumaqatigiissutigaa. Naalakkersuisut Inatsisartunut qinersisarneq pillugu inatsimmut missingiut nutaaq taamaattumik siunnersuutigaa.

Qinersisarneq pillugu inatsit atuuttoq tassaavoq Kalaallit Nunaanni Inatsisartunut qinersisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 31. oktober 1996-imeersoq. 1996-ip kingorna inatsit pingasoriarluni allangortinneqartarsimavoq:

Inatsisartut inatsisaat nr. 10, 30. oktober 1998-imeersoq (Qinersiviit arfineq-pingasuniit ataasiinnangortinneqarnerat),

Inatsisartut inatsisaat nr. 21, 3. december 2012-imeersoq (Qinersisartunut Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunut qinersisussat allassimaffiannut ilanngunneqarnissamik killiliussap sap.ak. arfinilinniit sap.ak. pingasunut allangortinneqarnera) aamma

Inatsisartut inatsisaat nr. 2, 31. maj 2018-imeersoq (Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allangortinneqarnera).

Qinersinerup ingerlasarnerata qarasaasiarsorfiunerulernissaanik Naalakkersuisut kissaateqarput. Tamanna qarasaasiarsornerulernissamut periusissiamut atuuttumut naapertuuppoq.

Qinersisarneq pillugu inatsimmut nutaamut siunnersuummik suliaqarnermi inatsisip oqaasertaasa nutaamik aqqissuunneqarlutik nutarterneqarnissaat, oqaatsinik nutarterineq, ilanngullugu inatsisip oqaasertaanni taaguutinik naleqqussaaneq, nassuiaatinik nutarterineq kiisalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissaq qitiutinneqarsimapput.

Siunissami qinersisarneq pillugu inatsimmi Naalakkersuisut aalajangiisuulluinnartumik pingaartippaat qinersisartut ajornanginnerusumik qinersisalernissaat, massakkummi inatsimmi atuuttumi taasinissaq ilaannikkut ajornakusoorsinnaasartmat. Naalakkersuisut isumaqarput, oqartussaaqatigiinneq pissutigalugu qinersisartut sapinngisamik amerlanerpaat taasisinnaanissaat periarfissaqartinneqassasut.

Peqatigisaanik Naalakkersuisut tunngaviatigut isumaqarput, qinersisartut ataasiakkaat taasinessartik akisussaaffigigaat.

Kiisalu qinersisarneq pillugu inatsimmi taaguutit nunani tamalaani malitassanut naapertuunnissaat Naalakkersuisut kissaatigaat. Tamanna tunngavigalugu Naalakkersuisut siunnersuutigaat oqaaseq allakkatigut taasineq, maannamut atorneqarsimasoq, oqaatsimik sioqqutsisumik taasineramik taarserneqassasoq. Tamanna internettikkut qarasaasiakku allakkatigut taasinessamik periarfissaqarnermik atuutsitsilernermit ataqatigiissillugu isigineqassaaq.

2. Siunnersuummi immikkoortut pingaarnertit

2.1. Inatsisartunut qinersisinnaatitaaneq

2.1.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 2, imm. 1 aamma 2 malillugit inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut pisut ilaanni qinersisinnaatitaanernik attatiinnartarpaat. Aaqqissuussinermi tassani aamma inuit inummut taamaattumut inooqataasut pineqartunut ilaatinneqarput.

2.1.2. Qinersisinnaatitaanermut aaqqissuussineq nutaaq

Nutaaliornertut siunnersuutigineqarpoq, inuit § 2, imm. 1-imi aamma 2-imi pineqartunut ilaatinneqartut nunami allamiikkallarnerninnut tunngaviusut atorunnaareernerisa kingorna qaammatit 6-it qaangiutsinnagit Kalaallit Nunaannut utersimagunik, qinersisinnaatitaanertik attatiinnartassagaat. Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimasut, assersuutigalugu ilinniartut, ilinniareerlutik Kalaallit Nunaannut utereernerisa kingunitsiannua qinersinissap nalunaarutigineqarnerani qinersisinnaatitaanertik annaassanngikkaat, Naalakkersuisut siunnersuuteqarnermini kissaatigaat.

2.2. Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera

2.2.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 54, imm. 2 malillugu qinersinermut ataatsimiititaliami ilaasortaapput Namminersornerullutik Oqartussani pisortaaneq, ullumikkut Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaaneq, Kalaallit Nunaanni Kommunit Kattuffianni pisortaq kiisalu biskoppi imaluunniit taakkua sinniisaat.

2.2.2. Qinersinermut ataatsimiititaliap siunissami katitigaanera

Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni Qinersinermut ataatsimiititaliami siunissami ilaasortaassallutik Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfiani naalakkersuisoqarfimmut pisortaaneq siulittaasutut,

Naalakkersuisuni inatsisilerinermut pisortaq, ilaasortaq ataaseq kommunit ataatsimoorlutik toqqagaat kiisalu biskoppi, imaluunniit ilaasortat sisamat taakkua sinniisussai.

Siunnersuut KANUKOKA-p atorunnaarsinneqarneranut atatillugu isigineqassaaq, taamaaliornikkut kommunit qitiusumik oqartussani immikkoortortamik toqqaasinnaasumik peqarunnaarput. Taamaattumik siunissami kommunit peqatigiillutik Qinersinermut ataatsimiititaliamut ilaasortaaitassaminnik toqqaasarnissartik nammineerlutik isumagisalissavaat. Taamatut aaqqissuussineq siunnersuisoqatigiinnut aalajangiisartutullu ataatsimiititalianut allanut kommunit ilaasortanik toqqaanissamut periarfissaqarfigisaannut naapertuuppoq.

Aamma Naalakkersuisuni Inatsisilerinermi pisortap Qinersinermut ataatsimiititaliami ilaatilerlugu, ilaasortat taamatut amerlineqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap inatsisilerinikkut piginnaasaasa nukittorsarneqarnissaannik kissaateqarneq tunngavilersuutigineqarpoq.

Qinersinermut ataatsimiititaliami ilaasortat siunissami naligiittussanngormata, peqatigisaanik taasinermi naligiittoqarnerani siulittaasup taasinera aalajangiisususalissasoq siunnersuutigineqarpoq.

2.3. Qinersinermik siulersuisut katitigaanerat

2.3.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 8, imm. 2 malillugu qinersinermik siulersuisuni ilaasortaapput borgmesteri kiisalu minnerpaamik kommunalbestyrelsimut ilaasortat minnerpaamik marluk, kommunalbestyrelsimut toqqarneqartut. Borgmesteri Qinersinermik siulersuisuni inunnguuseralugu siulittaasuuvoq.

2.3.2. Qinersinermik siulersuisut siunissami katitigaanerat

Qinersinermik siulersuisut katitigaanerat allanngortinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq, taamaalilluni siunissami qinersinermik siulersuisuni ilaasortaallissallutik borgmesteri kiisalu kommunalbestyrelsimut ilaasortat marluk, qassinik qinerneqarsimaneq tunngavigalugu kommunalbestyrelsimut toqqarneqartut. Peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq suleqatigiit toqqaasussat, tamatuma saniatigut ilaasortaaitaminnut sinniisussanik toqqaasassasut.

Qinersinermik siulersuisunik eqaannerusunik isumannaannerusunillu qularnaarinninnissamik kissaateqarnertut, siunnersuut isigineqassaaq. Tamatumunnga ilanngullugu qinersinerup ingerlanneqarneranut atatillugu, qinersinermik siulersuisut naapipallannissaasa qularnaarneqarnissaa aamma kissaatigineqarpoq. Pisuni arlalinni qinersinermik siulersuisut ilaasortaqarpallaartarsimapput, tamannalu ilaanni aalajangersimasuni qinersinermik

siulersuisuni sulineramik ajornakusoornerulersitsisunik.

2.4. Taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsineq

2.4.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 9, imm. 4 malillugu kommunalbestyrelsit kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni maleruagassat malillugit taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsissasut, allassimavoq.

2.4.2. Ullormusiaqartitsinermut siunissami aqqissuussineq

Taasisitsinermik aqutsisunut qinersisartunullu ikiuuttussanut ullormusiaqartitsisoqannginnissaanik kommunalbestyrelsip aalajangiisinnaassanissaanut periarfissamik atuutsitsisoqalissasoq siunnersuutigineqarpoq. Kommunit akornanni suleriaatsit ullumikkut assigiinngitsuupput, aammalu ullormusiaqartitsisarneq pillugu maleruagassat ersarissarneqarnissaat kommunit tungaaniit kissaatigineqarsimavoq. Pisuni arlalinni kommunimi sulisut taasisitsinermik aqutsisutut aamma qinersisartunut ikiuuttussatut atorpeqartarsimasut, aammalu inuit taakkua taamatut suliaqarneq sulinerminnut ilaatillugu sularisarsimagaat, taamaalillutillu suliassamut nalinginnaasumik aningaasarsiaqartinneqartarsimasut, kommunit arlallit paasisutissiipput. Sulisut suliassamut ataatsimut peqatigisaanik ullormusiaqartinneqassappata, tamanna naapertuilluannngissorinarpoq.

Siunnersuut malillugu taasisitsinermik aqutsisunut aamma qinersisartunut ikiuuttussanut, pisortani atorfeqarnerminnut ilaatillugu suliassamik sularinnittussaangitsunut, ullormusiaqarsinnaatitaaneq suli atuutissaaq.

2.5. Taasiartorfissat sumiiffiisa aamma qinersisinnaatitaasut allassimaffiisa tamanut saqqummiunneqartarneri

2.5.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 10, imm. 1 malillugu qinersinermik siulersuisut qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kingorna sapinngisamik piaartumik taasiartorfissat sumiiffii ataasiakkaat tamanut saqqummiutissavaat. § 24, imm. 3 malillugu qinersisinnaatitaasut allassimaffiat ulloq qinersivissaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 3-inik sioqqullugu qinersivissami sumiiffimmi tamanit tikikkuminartumi saqqummiunneqassaaq. Qinersisinnaatitaasut allassimaffiat ulluinnarni marlunni saqqummitinneqassaaq.

2.5.2. Taasiartorfissat sumiiffiinik aamma qinersisinnaatitaasut allassimaffiinik tamanut saqqummersitsisarnermut siunissami aqqissuussineq

Taasiartorfissat sumiiffiik qinersinnaatitaasullu allattorsimaffiik tamanut saqqummiussineq aamma kommunip nittartagaatigut pisinnaasoq, qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaassagaa, siunnersuutigineqarpoq. Tamat ilisimatinneqartarnissaat pillugu aalajangersakkat eqaannerulersinneqarnissaat pillugu kissaateqarneq, siunnersuummi takuneqarsinnaavoq. Paasissutissiilluni ussasaarutinik ilanngussilluni aammalu nalinginnaasumik allagarsiilluni tamanut saqqummersitsineq suli pisartussaassaaq.

2.6. Partiit Inatsisartunut qinersinermut qinigassanngortissinnaatitaanerat

2.6.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 11, imm. 1 malillugu partiit Inatsisartunut kingullermik qinersinermi qinigaatitaqarsimasut aammalu qinersinissap nalunaarutigineqarnerani suli Inatsisartuni ilaasortaataqartoq, qinersinissamut qinigassanngortitsinissamut ingerlaannaq pisinnaatitaassapput.

2.6.2. Partiit Inatsisartunut qinersinermut qinigassanngortissinnaatitaanerat pillugu siunnersuut

Nutaaliornermut qitiutillugu siunnersuutigineqarpoq, partii kingullermik qinersinermi Inatsisartuni ilaasortaataqarsimaguni, ingerlaannaq Inatsisartunut qinigassanngortissinnaatitaassasoq. Partii qinersinissamik nalunaaruteqarnermi Inatsisartuni ilaasortaataqassasoq piumasaqaat atorunnaassasoq, taamaalilluni siunnersuutigineqarpoq.

Partiit mikisut qinersinermi isertut, kisianni ilaasortat qinerneqartut piffissami qinersiviusumi partiimut allamut nuunnerannik misigisaqartut, tullianik qinersinermi qinigassanngortissinnaatitaanissamut periarfissarissaarnerulernissaasa qulakkeerneratigut, oqartussaaqatigiilluni sulinerup ingerlanerata nukittorsarneqarnissaa, Naalakkersuisut siunnersuuteqarnerminni kissaatigaat.

2.7. Taasivissani atinik taaguutinik atuneq

2.7.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 26, imm. 2 malillugu taasivissat qinigassanngortittut atinik imaqaassapput.

2.7.2. Taasivissani atinik taaguutinik siunissami atuinissaq

Siunnersuutigineqarpoq taasivissani atinik taaguutinik atuneq, siuliaqummik atuinermut taarsiunneqarsinnaasoq imaluunniit siuliaqummut tapertaliunneqarsinnaasoq.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni taaguutit assigiillutik pisoqartillugu, imaluunniit taaguut qinigassanngortittup kinaaneranik nalorngisitsisinnaappat, taaguutip atorneqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap

aalajangiinera inaarutaavoq.

2.8. Sioqqutsisumik taasinermit taaguusersuutiniq allannngortitsineq

2.8.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi, ulloq taasivissaq sioqqullugu taasinessamut avatangiisini nakkutigineqartuni, assersuutigalugu Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiani imaluunniit kommunimi, qinersisartoq taasilluni pisoqarnerani, oqaaseq 'allakkatigut taasineq' atorneqarpoq.

2.8.2. Taasinermit taaguusersuutit

	Taasinessamut avatangiisit nakkutigineqartut	Taasinessamut avatangiisit nakkutigineqanngitsut	
Taasineq nalinginnaasoq (Ulloq qinersiviusoq nammineq takkulluni) (<i>Tuluttut: Ordinary voting</i>)	Taasineq (<i>Tuluttut: Voting</i>)	(periarfissaanngilaq)	
Taasineq nalinginnaasuunngitsoq Takkunnani taasineq (Ulloq qinersiviusoq nammineq takkunnani) (<i>Tuluttut: Absentee voting</i>)	Sioqqutsisumik taasineq (<i>Tuluttut: Advance voting, early voting imaluunniit pre-poll voting</i>)	Tigussaasumik allakkatigut (<i>Tuluttut: Postal voting imaluunniit voting by mail</i>)	Qarasaasiakkut allakkatigut taasineq (<i>Tuluttut: Internet voting imaluunniit I-voting</i>)

Siunnersuut malillugu 'sioqqutsisumik taasinermit' taagorneqalersoq, maannamut taagorneqarpoq 'allakkatigut taasineq'. Nunani tamalaani taaguusersuinerit naapertorlugit taasinessamut avatangiisini nakkutigineqartuni ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasineq pillugu 'allakkatigut taasinerup' taaguutitut atornissaa eqqunngilaq. Nunani tamalaani taaguusersuutit naapertorlugit taaguut eqqortoq tassaavoq 'sioqqutsisumik taasineq'. Nunani tamalaani taaguusersuutit malinneqarnissaat Naalakkersuisut pingaartippaat. Taamaattumik siunnersuutigineqarpoq ulloq qinersivissaq sioqqullugu taasinessamut avatangiisini nakkutigineqartuni taasineq, taagorneqassasoq 'sioqqutsisumik taasineq'.

Danskit inatsisaanni ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinermit avatangiisini nakkutigisaasuni taasineq pillugu taaguut 'allakkatigut taasineq' atorneqarpoq. Taamaattumik immikkoortumi tassani Kalaallit Nunaanni aamma Danmarkimi taaguutit siunissami assigiinngitsuusussaapput. Tamanna danskit oqaasiisa atorneranni ularussilersitsisinnaassaaq,

kisianni nunani tamalaani malitassanut tunngatillugu oqaatsinik eqqortunik atuinissap qulakkeernissaa Naalakkersuisut pingaartissimavaat.

Immikkoortumi 'tigussaasumik allakkatigut taasineq' pineqarpoq, ulloq qinersivissaq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasivissami tigussaasumi taasineq. Taamatut ilusilimmik taasisarnek nunani avannarlerni nunani sisamani Norgemi, Sverigemi, Ålandmi aamma Finlandmi atorneqarsinnaavoq. Taamatut ilusilimmik taasisarnek Kalaallit Nunaanni, Danmarkimi aamma Savalimmiuni kiisalu Islandimi atorneqarsinnaanngisaannarsimavoq. 'Tigussaasumik allakkatigut taasineq' taasisarnerup ilusaatut Kalaallit Nunaanni atuutsinneqalernissaa pilersaarutigineqanngilaq.

2.9. *Qarasaasiatigut allakkatigut taasineq*

2.9.1. *Siunnersuut*

Nutaaliornermut qitiutillugu siunnersuutigineqarpoq, allakkatigut taasineq qarasaasiatigut pisinnaasoq aammalu qarasaasiatigut taakkuninnga kisitsisoqarsinnaasoq, Naalakkersuisut aalajangiisinaanissaannut periarfissamik atuutsitsisoqalissasoq.

Taasinerup qarasaasiatigut ingerlanneqarnerani qarasaasiatigut ikorfartorneqartumik taasineq ilaatigut pisariaqartumik isumannaallisaaviulluni iluaqutissartaanillu naatsorsuutigineqartunik pissarsiviulluni, ingerlanneqarsinnaanersoq, Kalaallit Nunaanni misilittakkat siulliit misilittagarineqalissapput.

Taamaattumik qarasaasiatigut allakkatigut taasineq naammaginartumik ingerlanneqarsimanersoq nalilersornissaa siunertaralugu, aaqquissuussineq nalilivigineqassasoq Naalakkersuisut aalajangersinnaagaat, peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq.

2.9.2. *Qarasaasiatigut taasisalernissamut alloriarneq siullemq, pingaaruteqartoq*

Qarasaasiatigut taasisinnaalernissamut pingaarutilimmik siullertut alloriarnissamut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, internettikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamik periarfissamik atuutsilernissaq siunnersuutigineqarmat.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup taasisarnek pillugu nalitsinni innuttaasut oqartussaaqataanerit eqqarsaatigalugu maligassanut naammassinnissimanissaa piunasaqaataassooq. Tamanna immikkut isumaqarpoq qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup makku qularnaarsimassagai:

- a) taasinermik isertuussisussaataaneq,
- b) qinersisartut ataasiakkaat aamma qinersisuunerisa isumannaarneqarnera, aamma
- c) avataaneersut qinersinerup inerneranut sunniuteqarsinnaannginnerata isumannaarneqarnera.

a)-mut tunngatillugu:

Taasinermik isertuussisussaataaneq qularnaarneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit allakkat puuinut (paasiuminaallisakkanut) marloqiusanut “poortorneqarnerisigut”, tunngaviusumik tigussaasumik sioqqutsisumik taasinerit ullumikkut poortorneqarnerisut.

b)-mut tunngatillugu:

Kinaassuseq eqqortoq sapinngisamik annertunerpaamik qularnaarniarlugu qinersisartup qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaassaguni NemID-mik taamaaqataanilluunniit atugaqassaaq. Missingiummi siunniunneqarpoq qinersisartup qarasaasiamit suminngaanniilluunniit qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanissaa.

Tamatuma kingunerisaanik qarasaasiakkut allakkatigut taasisarneq pineqartillugu, qinersisartup taasisussanngorpat imaluunniit ornigulluni sioqqutsisumik allakkatigut taasisussanngorpat, qinersisartup kisimiilluni inimi immikkut aaqqissugaasumi matoqqasumiilluni taasinerup taamaallaat taasivissami avatangiisini nakkutigisaasuni pisinnaanissaa pillugu tunngaviusoq atuutissanngilaq.

Inatsisip tunngaviusup 1953-imi allannortinneqarnerata kingorna qinersinerni tamani sioqqutsisumik taasisarneq ullormilu qinersivimmi taasinerit tamarmik, taasinermi avatangiisini nakkutigineqartunik taaneqartartuni, pisarsimapput. Tassa imaappoq, taasineq ineeqqani taasivinni oqartussanit imaluunniit inummit oqartussanit piginnaatinneqartumit pilersinneqarsimasuni pisarsimasoq, qinersisartup taasinermini kisimiilluinnarfignaaasaani. Tigussaasumik sioqqutsisumik taasissagaanni imaluunniit ullormi qinersiviusumi taasissagaanni, siunnersuut malillugu pissutsit suli taamaassapput. Qinersinerup ingerlanneqarnera aamma pappiaqqamut taasivissamut taaniakkap allanneratigut krydsiliinikkulluunniit, suli pisassaaq.

Nutaatut tigussaasumik allakkatigut taasisinnaanermut periarfissap atuuttup saniatigut, ulloq qinersivissaq sioqqullugu qarasaasiatigut sioqqutsisumik taasinnikkut taasinnissamut periarfissiisoqassaaq. Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup nutaarluinnartut taasinermi avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisinnaalernissaa siunniunneqarpoq. Tamanna isumaqarpoq, qinersineq sumiluunniit pisinnaassasoq, tamannalu ineeqqami taasiartorfimmi pisortanit pilersinneqarsimasumi pisussaassanngitsoq. Qinersisartutut qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi, qinersisartup ilumut kisimiissinnaanissaa, oqartussat qularnaarsinnaassanngikkaat, tamatuma ilaatigut malitsigissavaa. Tamanna siunnersuut malillugu siunissami qinersisartup nammineerluni akisussaaffigissavaa.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi qinersisartutut kisimiissinnaanerup oqartussanit qularnaarneqarsinnaannginnera illuatungilerniarlugu, qinersisartutut ataasiaannarani qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalertillugu, qarasaasiakkut periaaseq

aaqqissuunneqassaaq. Qarasaasiakkut allakkatigut taasinerup kingulliup kisimi nalunaarsorneqartarnissaa, periaatsimi qularnaarneqassaaq. Tamatuma saniatigut qinersisartup qarasaasiatigut allakkatigut taasereersoq ullormi qinersivimmi taasiartorfissamut takkussinnaavoq, nalinginnaasumillu taasillutik. Taamaattoqassappat ullormi qinersivimmi tigussaasumik taasineq kisimi nalunaarsorneqassaaq.

c)-mut tunngatillugu:

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut tunngatillugu annertunerpaamik isumannaatsuutitsinissaq qulakkeerniarlugu, taasinerit tamarmik, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasiviusut kisinneqartarneri qitiusumit ingerlanneqartalernissaat siunnersuutigineqarpoq. Tassa imaappoq, tigussaasumik sioqqutsisumik taasinerit aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit. Tamatuma kingunerisaanik Namminersorlutik Oqartussani Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfiup, siunissami taasinerinik, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinerinik tamanik kisitsinissaq akisussaaffigilissavaa. Taasinerit taakkua tamarmiusut kisinneqartarnerisa qitiusumut nuunneqarnera tamanna taasinerinik taakkuninnga kisitsinermut akisussaaffiup kommunini qinersinermik siulersuisunit Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmuut nuunneqarneranik malitseqassaaq.

Akisussaaffiup Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmuut inissinneratigut Qinersinermut ataatsimiititaliaq taasinerinut, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinerinut atatillugu naammagittaalliorqartillugu naammagittaalliorfissatut atuutiinnassaaq.

Qarasaasiatigut periaaseq periaatsilluunniit qarasaasiatigut allakkatigut taasinerinik passussinermut atorneqartussat susassaqaqqangitsut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerinut isersinnaanginnissaannut isumannaallisaaqarnerup annertunerpaap qularnaarneqarnissaa pingaartillugu aaqqissuunneqassapput.

Qinersisartup ataatsimit amerlanerusunik taasinerisa nalunaarsorneqaqqanginnissaat qulakkeerneqassaaq. Taamaattumik qarasaasiakkut periaaseq imaluunniit periaatsit, qarasaasiakkut allakkatigut taasinerinik aammalu allatut taasinerinik passussiviusussat, taasinerit qinersisartut ataasiakkaat taasisimanerisinnaasai sorliit misissorneqarsinnaanersut sammillugu inerisarneqassapput. Qinersisartut ataasiakkaat qarasaasiakkut allakkatigut taasinnissamut periarfissaq atorsinnaavaat, ornigullutik sioqqutsisumik taasisinnaallutik aammalu ulloq qinersiviusoq ornigullutik taasisinnaallutik.

§ 32, nr. 3-imi aamma 4-imi, kiisalu § 46, nr. 9-imi aalajangersakkat malillugit taasisarnerit ilusaasa pingasut taakkua akornanni tulleriinnilersuineq tassaavoq:

- Ulloq qinersiviusoq ornigulluni taasineq, ornigulluni sioqqutsisumik taasinermit aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinermit salliussaaq.
- Ornigulluni sioqqutsisumik taasineq qarasaasiakkut allakkatigut taasinermit salliussaaq, aammalu ulloq qinersiviusoq taasineq ataaseq peqatigisaanik nalunaarsorneqarsimappat,

ornigulluni sioqqutsisumik taasineq atorunnaarsinneqassaaq.

- Ornigulluni sioqqutsisumik taasineq imaluunniit ulloq qinersiviusoq taasineq ataatsikkut nalunaarsorneqarsimappata, qarasaasiakkut allakkatigut taasineq atorunnaarsinneqassaaq.

Taaguut 'qarasaasiakkut allakkatigut taasineq' taasisarnerup ilusaatut nutaatut atuutinneqalernissaa Naalackersuisut kissaatigaat. Siunnersuut malillugu ulloq qinersivissaq sioqqullugu internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasilluni, qinersisartooq taasisinnaasoq, tassani pineqarpoq. Tassa imaappoq, taasineq taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisoq. Taasisarnerup ilusaa nutaaq taanna nunani tamalaani taaguusersuutini allakkatigut taasinermik taaneqartarmat, maannamut 'allakkatigut taasinerup' taaguutip atorneqartup allannortinnissaa pisariaqarsimavoq, taanna siunissami taaneqartalissalluni 'sioqqutsisumik taasineq', matuma siuliani nassuiaat takuuk.

2.9.3. Oqartussaaqatigiissitsinerulerneq, Kalaallit Nunaannut naleqqussagaasoq

Kalaallit Nunaanni oqartussaaqatigiinnermi ilaatigut qinersineq isertuussaasoq, aammalu qinersinermut peqataanissamut periarfissaqarneq kikkunnut tamanut atorneqarsinnaatinneqassasoq, tunngavigineqarput. Isertuussinissaq aammalu periarfissiinissaq ilaannikkut imminnut akerleriissinnaasarput. Isertuussivallaarneq periarfissaqartitsinngiffiusinnaavoq aammalu paarlattua atuussinnaalluni.

2.9.4. Taasinerni isertuussisarneq pillugu immikkut

Maannamut aallaaviusimavoq, isertuussinerup atorneqarsinnaatitsinerullu imminnut attuumassuteqarnerannik nalilersuinerup Danmarkimi pisartut isumassarsiorfigineqarnerat. Taamaattoq isertuussinerup periarfissiinerlu imminnut attuumassuteqarnerat pineqartillugu, Danmarkimi oqimaaqatigiissitsilluarsimaneq, Kalaallit Nunaanni oqimaaqatigiissitsilluarnerunngissinnaasoq, arlalitsigut tikkuarneqarpoq.

Inatsimmik piareersaalluni suliaqarnermut atatillugu Naalackersuisut nunani avannarlerni allani isumassarsiorniarsimapput. Nunat Finland, Åland, Sverige, Norge, Danmark, Savalimmiut aamma Island qiviarutsigu, misilittagarineqarpoq isertuussinerup periarfissiinerullu imminnut attuumassuteqarnerat assigiinngitsumik pingaaruteqartinneqartoq.

Isertuussisarneq aammalu atoruminassuseqartitsineq nunani avannarlerni assigiinngitsumik nalilerneqartarput. Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi assigiimmik naliliisoqartarpoq. Danmarkimi, Islandimi, Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni allatut naliliisoqartarpoq. Naliliisarnermi Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi atorneqartumi, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinissamut periarfissiisoqarpoq. Tamatumunnga siunertaavoq atoruminarnerulersitsinissaq, tamannalu ilaatigut isertuussinissap qulakkeernissaa

pilliutigalugu pisarpoq. Naliliisarnermi Danmarkimi, Islandimi, Savalimmiuni aamma Kalaallit Nunaanni atorneqartumi, ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinissaq periarfissiissutigineqanngilaq. Tamatumunnga siunertaavoq isertuussinissap qulakkeerneqarnerunissaa, tamannalu atoruminarnerulersitsinissaq ilaatigut pilliutigalugu pisarpoq.

Maannamut Kalaallit Nunaata naliliisarneq Danmarkimi, Islandimi aamma Savalimmiuni atorneqartoq malippaa. Siunnersuummi siunnerfigineqarpoq Kalaallit Nunaata naliliisarneq Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi atorneqartoq malissagaa. Tamatumunnga tunngavilersuutaavoq, isertuussinerup atoruminartitsinerullu akornanni oqimaalutaanerup nunamut siammarsimasunik innuttaqartumut, Kalaallit Nunaanni atuuttumut, naleqqunnerunera.

2.9.5. *Isertuussineq*

Isertuussinissaq pillugu piumasaqaat Danmarkip Naalagaaffiata Tunngaviusumik inatsisaani § 31-imi allassimavoq. Inatsisunik piareersaalluni suliaqarnermut ilaatillugu, inatsimmi tunngaviusumi § 31 Inatsisartunut qinersinermut atuunnersoq pillugu nalilersuinermik Naalakkersuisut Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfimmu piniarput.

Inatsimmi tunngaviusumi § 31, taannaanaq isigalugu, Folketingimut qinersinermi atuuttoq, allakkiami 2019-imi novembarimi Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfimmit tigusaani allassimavoq. Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfik taamaalilluni paasisutissiivoq:

”Tunngaviusumik inatsimmi § 31, imm. 1 Folketingimut qinersinerup saniatigut qinersinerut allanut atuunnersoq pillugu apeqqu, naalagaaffimmi inatsisitigut atuagassiani sammineqarsimanersoq takuneqarsinnaanngilaq. Aalajangersagaq Folketingimut qinersinerup saniatigut qinersinerut allanut atuuttussaasoq naatsorsuutigissallugu aammattaaq aallaavissaqarsorineqanngilaq. Paarlattuanik aalajangersagaq oqaasertaa tunngavigalugu taamaallaat Folketingimut qinersinermut atuuttoq naatsorsuutigineqarpoq. Tamanna tunngavigalugu aalajangersagaq Inatsisartunut qinersinermut atuutinngitsoq, naatsorsuutigineqartariaqarpoq.” (“Tunngaviusumik inatsimmi § 31 aamma Inatsisartunut qinersinermi qarasaasiatigut taasisarneq pillugit allakkiaq”. 29. oktober 2019. Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfik).

Inatsisartunut qinersisarnermut tunngatillugu Inatsisartut aamma Naalakkersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni Kalaallit Nunaanni Danmarkip Naalagaaffiata inatsisaanni tunngaviusumi § 31 assilineqarsimavoq, tassani folketingimut qinersineq isertuussaassasoq pillugu aalajangersagaqarluni. Inatsisartunut qinersineq qanoq isertuussaassanersoq, Kalaallit Nunaanni nammineq politikikkut isumaqarfigineqarsinnaassanersoq, Inatsisartut inatsisaanni sillimaffigineqanngilaq.

Isertuussineq qanoq paasineqassanersoq, Danmarkimi annertunerusumik isumaliutersuutigineqarsimangilaq. 2019-imi apriliimi Namminersorlutik Oqartussanit apeqqutilliinermi, Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiup allakkiaq matuma siuliani taaneqartoq 2019-imi novembarimi suliaraa, tassani ilaatigut allassimalluni Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiup paasinninnera malillugu isertuussinissaq pillugu piumasagaat isumaqartoq, ”... qinersisartut ataasiakkaat taasinerat isertuunneqassasoq” kiisalu ”taasinermut [a]vatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasineq, assersuutigalugu internettikkut, ilaatigut tamanna eqqarsaatigalugu taasinerup isertuussaanaassaata qulakkeernissaanut tunngatillugu unammilligassaqaqarnermik malitseqarsinnaassasoq”.

Folketingimut qinersinermi taasineq taasinermut avatangiisini nakkutigineqartut taaneqartuni tamatigut ingerlanneqartassasoq, Danmarkimi suleriaaserineqarpoq. Danmarkimi ulloq qinersiviusoq sioqqullugu taasiniaraanni, aammalu ulloq qinersiviusorpiq taasiniaraanni, tamanna tamatigut taasinermut avatangiisini nakkutigisaasuni pisartussaavoq. Tunngaviusoq taanna Kalaallit Nunaanni maannakkut qinersinermut inatsimmi ulloq manna tikillugu assileneqarpoq. Ullumikkut Inatsisartunut qinersinermi taasineq qinersinermut inatsit atuuttoq naapertorlugu taamaallaat taasinermut avatangiisini nakkutigisaasuni ingerlanneqarsinnaavoq.

Immikkoortumi tassani Kunneqarfik Danmarki kiisalu Island – matuma siuliani allassimasutut – nunani avannarlerni kisiartaapput. Nunani avannarlerni allani tamani (Finland, Åland, Sverige aamma Norge) taasinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni tigussaasumik allakkatigut taasinnissaq periarfissaavoq. Tassa imaappoq, qinersisartup taasivissaq nammineq angerlarsimaffimmut kommuniminit nassiuteqqusinnaavaa, taavalu qinersisartuq angerlarsimaffimmiilluni taasivissaq immersorsinnaallugu, tamatumalu kingorna kommunimut utertillugu nassiunneqarsinnaalluni. Periarfissaq taanna Kunneqarfik Danmarkimi aammalu Islandimi, Islandip Danmarkimut ilaagallarnernimit qinersinernut maleruagassiinermut ileqqoqartumi, atuutinngisaannarsimavoq.

Inatsisartuminnut qinersinermi taasineq isertuussaassasoq, nunani avannarlerni nunat tamarmik inatsiminni tunngaviusumi aalajangersagaqarput. Nunat avannarliit tunngaviusumik inatsisaanni taamatut isertuussinissamut killilersuutinik allassimasoqanngilaq. Taamaattumik tassunga tunngatillugu nunat avannarliit tunngaviusumik inatsisai sanilliunneqarsinnaapput. Taamaakkaluartoq Kunneqarfik Danmarki aamma Island eqqaassanngikkaanni, Nunani avannarlerni nunani allani tamaginni qinersisartuq angerlarsimaffimmiilluni taasivissap immersornissaanut aammalu kommunimut utertillugu nassiunnissaanut periarfissaqarpoq.

Naalackersuisut naliliipput taamatut assigiinngissuteqarneranut tunngaviusoq,

isertuussinissamut akisussaaffiup kimut inissinneqarnissaanut politikikkut isummertarnermiippoq.

Takuneqarsinnaavoq Danmarkimi naalagaaffik danskit inatsisartuinut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut akisussaasuusoq. Nunani avannarlerni nunani allani isummertarneq erseqqilluinnarpoq, nunami namminerimi inatsisartunut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut naalagaaffik akisussaasuusoq aammalu qinersisartut ataasiakkaat akisussaasuusut.

Nunami namminerimi qinersinermi taasinerup isertuussaanissaa naalagaaffiup aammalu qinersisartut ataasiakkaat aamma akisussaaffigigaat nunani avannarlerni allani politikikkut aalajangiinnermini, nunami namminerimi inatsisartunut taasinerup taasinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni pisinnaanerata akuerinissaa, nunani avannarlerni allani ajornarunnaarpoq.

Danskit inatsisartuinut qinersinermi taasinerup isertuussaanissaanut naalagaaffik kisimi akisussaaffeqarsinnaalluni maannamut ileqqusoq, Inatsisartunut qinersinermi Kalaallit Nunaata atorunnaassagaa, qinersinermit inatsimmut nutaamut siunnersuummi siunnerfigineqarpoq. Tamatumunnga taarsiullugu Inatsisartunut qinersinermi, isertuussinissamut akisussaaffik Naalakkarsuisuni kommuninilu aammalu qinersisartuni ataasiakkaani inissisimasoq, qinersinermit inatsimmi nutaami tunngavigineqarpoq. Taamaaliormi Kalaallit Nunaat nunani avannarlerni nunani sisamani Norgemi, Sverigemi, Ålandimi aamma Finlandimi atuuttunut sanillinneqarsinnaalissaaq.

Isertuussinissamut akisussaaffeqarnermut politikikkut isummertarneq, nunani avannarlerni nunani allani atuuttoq, Kalaallit Nunaanni malinneqalernerani, Inatsisartunut qinersinermi taasinerup taasinermit avatangiisini nakkutigisaanngitsuni pisinnaanerata nunatsinni maani akuersaarnissaa ajornarunnaassaaq.

Nunani taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni allakkatigut taasinissamik ukiuni qulikkaani periarfissaqartitsisimasuni (assersuutigalugu Norgemi, Sverigemi, Ølandimi aamma Finlandimi), oqaluttuarisaanermi tamanna pisarsimavoq, qinersisartup allakkatigut taasivissamik allakkatigut nassiussivigineqarneratigut, taavalu qinersisartup nammineerluni allakkatigut qinersivissani immersortarsimavaa, tamatumalu kingorna allakkatigut taasinini tigussaasoq allakkatigut kommuniminut utertillugu nassiuttarsimallugu. Taasinissamut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni taasinermit periaaseq ilaatigut pisoqalisoq atuutsinneqalissasoq, qinersisarneq pillugu inatsisissamut nutaamut siunnersuummi siunnerfigineqanngilaq. Ilatigut pisoqalisoq oqarnermi pineqarpoq, ullumikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinissap periarfissaanera, taamaalilluni allakkanik tigussaasunik nassiussinissaq pinngitsoorluinnarneqarsinnaalluni.

Kisiannili internettikkut taasilluni qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamik periarfissaqarnermi atuutsitsilernissaq, siunnersuummi siunnerfigineqarpoq. Internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissaqarneq, nunani arlalinni, atuutsitsilersimasuni imaluunniit misileraasimasuni, atorneqariartorpoq. Nunani avannarlerni Norgemi misileraasoqarsimavoq, aammalu Ålandimi inatsisartut 2019-imi januaarimi qinersinermut inatsisissaq akueraat, tassani qinersisartut nunani allaniittut internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissaat ajornarunnaarsinneqarluni.

2.9.6. Atoruminassuseq

Qinersisartut qinersinermut avatangiisini nakkutigisaanngitsuni taasisinnaanerannik ammaanermi, taasinissamut periarfissat tassangaannaq atoruminarnerujussuunngussapput. Tamannalu atuisinnaalersitsinerulernissaq, qinersisartut siunissami internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaalersinneqarnissaannut Naalackersuisut siunertaraat.

Pingaartumik kilisaatini inuttat piffissaq qineqqusaarfiusoq tamaat imaaniissinnaanerat, Naalackersuisut isiginiarpaat. Taamaattumik qinersisartut taakkua – qinersisarnermut inatsimmi atuuttumi – qinersinermi taasinissamut periarfissaqartussaangillat. Tamatuma saniatigut – qinersisarnermut inatsisip atuuttup atuunnerani – ilinniartunut nunatsinniinngitsunut ornigulluni sioqqutsisumik taasinissap angumeriniarnissaa aammalu piffissaagallartillugu taasivissamut taasinerup anngutsinniarnissaa ajornakusoorsinnaavoq.

Qinersisartut allat periarfissaqalersitsinerunermi, qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissiinermi ammaaneqartussamit, iluaquserneqarsinnaasut tassaapput inuit allakkisartunut nalinginnaasunut sanilliullugu avinngarusimasumiittut imaluunniit avinngarusimasumi najugaqartut. Inatsit atuuttoq malillugu inuit taakkua ulloq qinersiviusoq taasisinnaanngikkunik, sioqqutsisumik tigussaasumik taasisariaqartussaapput, aammalu allakkatigut tigussaasumik taasineq taanna allakkatigut nalinginnaasumik taasivissamut pineqartumut anngutereersimasussaalluni, tamannalu taamatut sioqqutsisumik tigussaasumik taasinermi piffissaq eqqorlugu anngussinnaanissaanut ajornartorsiutaasinnaavoq.

Tamatuma saniatigut innarluutillit assigiinngitsut aamma atuisinnaalersitsinerup annertusitinneqarnera, soorlu internettikkut qarasaasiakkut taasinissamut periarfissaqarnerup oqaatigineqarnera, annertuumik iluaqutigisinnaavaat.

Naalackersuisut isumaqarput isertuussinissamut akisussaaffeqarnermut maannamut pisartunit (aammalu Danmarkimiit ilarneqarsimasumit) akuutitsinerusumik politikikkut nutaamik isummernermi, tamatuma ilaatigut Kalaallit Nunaani Nunani avannarlerniittunut nunanut naapertuunnerusumik inissitsissagaa, ilaatigullu Inatsisartunut qinersinermi taasisoqarnialertillugu atorneqarsinnaasunik malunnaatilimmik pitsaanerulersitsinissaq

qulakkeerneqassasoq.

Sumiiffinni taasiviusussani qinersisartut qinersisinnaatitaasut ikittuinnaatillugit, qinersisartut ataasiakkaat, assersuutigalugu maannamut sioqqutsisumik taasisarnermut (qinersisarnermut inatsimmi atuuttumi taagorneqartoq allakkatigut taasineq) periaatsimut sanilliullugu kinaassutsip isertuunneqarnera annertunerulersoq qinersisartut ataasiakkaat angusinnaassagaat, internettikkut qarasaasiakkut taasinissamut periarfissami nutaami aamma qulakkeerneqassaaq.

Periarfissami atuuttumi ornigulluni taasinissamik periarfissap atuuttup atuunnerani aammalu qarasaasiakkut taasinissamut periarfissaqarnerit ilassutaasussat siunnersuutigineqartut atuunneranni, tamatigut peqquserlunnissaq periarfissaqartussaasoq, Naalakkersuisut eqqumaffigisorujussuaat. Aarlerinaataasoq taanna atuuttuaannarsimavoq, aammalu siunissami atuuttussaalluni. Ornigulluni taasivissani aammalu qarasaasiakkut taasivissani peqquserlussinnaanerit assigiinngillat, kisianni taasivissani marlunni taakkunani peqquserluttoqarsinnaalluni. Taasivissani qanorluunniit ilusilinni peqquserlussinnaanerup sapinngisamik periarfissaannginnissaa Naalakkersuisut soorunami aallutorujussuaat, kisianni taasivissat arlaannaanniluunniit peqquserlunnissamik periarfissaqarnerup pinngitsoortivissinnaanissaa ajornarpoq.

2.9.7. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup iluaqutissartai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisalernerup iluaqutissartai Naalakkersuisut naatsorsuutiginerusaat tassaapput:

2.9.7.1. Imarsiortunut inunnullu Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunut qinersinissamut periarfissat pitsaannerusut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisalernikkut imarsiortut inuillu Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut qinersinermut peqataanissamut pitsaannerusunik periarfissaqalissapput. Imarsiortut qineqqusaarneq tamarluinnaat imaaniissinnaasarput. Taamaalillutik tigussaasumik sioqqutsisumik taasinnikkut taaseqataasinnaanissaminut ullumikkut periarfissaqarneq ajorput. Angallat qinersisartup ilaaffigisaa qineqqusaanerup nalaani nunamukangippat, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup allakkerivimmut, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup ulloq qinersiviusoq kisitsinermi ilanngunneqarsinnaanissaanut, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup taasivissamut pineqartumut apuussinnaanissaanut, tunniunneqarnissaa periarfissaassanngilaq. Taamaaqataanik inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut, assersuutigalugu ilinniartut, misigisarsimavaat sioqqutsisumik taasinitik tigussaasut tamatigut taasiartorfissamut sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut ilanngullugit naatsorsorneqarfissaraluannut anngunneq ajortut. Qinersisartut immikkoortut tamakkua qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerumik immikkut iluaquserneqarsinnaapput.

2.9.7.2. Inuit innarluutillit ilaasa qinersinissamut periarfissagissaarnerulernerat

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup immikkut atuuffilernissaanut periarfissatigut inuit innarluutillit ilaannut tamanna periarfissanik pitsaanagerusunik pilersitsisinnaavoq. Tamatumani assersuutitut taaneqarsinnaapput atuuffiit qinersisartunik naqinnernik ilisarinnissinnaanngitsunik, isigiarsuttunik tappiitsunillu kiisalu aamma innarluutilinnut immikkoortunut allanut ajornannginnerusumik allanit ikiorneqaratik taasisinnaanissaannut periarfissiisinnaasut. Tamanna inunnit skleroseqartunut, Parkinsonimik nappaatilinnut allatigulluunniit timikkut innarluutilinnut allanut nalinginnaasumik allaammik pappiaqqamut taasivissamut allanniarnermik ajornartorsiuteqarsinnaasunut iluaqutaasinnaavoq. Taamaaliornikkut inuiaqatigiinni immikkoortut taakku eqqarsaatigalugit pitsaanagerusumik isumannaarneqarnissaanut periarfissiisoqassaaq, taasinerup isertuunneqartussaataanerata ullumikkut qinersisarnerit pillugit malittarisassanit annertunerusumik naalakkersuinikkut sulinermut peqataatinneqarnerulernissamut qinersisartunullu allanut naligiinnerulernissamut, tamatuma ilaatigut inuit innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaanni kikkut tamarmik naalakkersuinikkut sammisaqarnissamut pisortallu ingerlatsinerinut peqataasinnaatitaanermut pisinnaatitaaffeqarnerat pillugu artikeli 29-imi tunngavissat naapertorlugit.

2.9.8. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqarsaatigalugu ajornartorsiutaasinnaasut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnerata iluaqutigisinnaasaatut naatsorsuutigineqartut ilaat qulaani allaaserineqarput. Naalakkersuisut nalunngilaat iluaqutissat taakku aamma saniatigut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup assigiinngitsunik aporfissaqassamat. Aporfissaasinnaasut taakku minnerunngitsumik taasinerup isertuunneqartussaataaneranut, isumannaallisaanermut, atoruminassutsimut kiisalu qinersinerup ingerlanneqarneranik innuttaasut nakkutilliinerannut tatiginninnerannullu tunngapput.

Taamaattumik qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnissaanut killiliussat aalajangersarneqalerpata tunngaviusumik najoqqutassat assigiinngitsut Naalakkersuisut suussusersisimavaat. Tunngaviusumik najoqqutassat qarasaasiatigut qinersisiteriaatsit taasisiteriaatsillu eqqarsaatigalugit neqerooruteqartitsinermut atatillugu piumasaqaatit immikkoortiternerini allaffissornikkullu malittarisassat aalajangersarneqarnerani sukumiinerusumik timitalerneqarumaarput, tamanna pillugu kinguliini erseqqinnerusut allassimapput.

2.9.9. Kinaassutsimik isertuussineq, taasinerup isertortuunera kiffaanngissuseqarlunilu qinersineq

Kinaassutsimik isertuussinissamik, taasinerup isertortuunissaanik kiffaanngissuseqarlunilu qinersinissamut piumasaqaatit nalinginnaasumik tigussaasumik taasinermi atortut

qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi killiliussat aamma naammassisimassavaat.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup taasinermut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni pisinnaanera pissutigerpiarlugu qinersisartup pissusissaanngitsumik sunnarniarneqarnermut “pisiarineqarniarnermulluunniit” illersorneqarnissaa taamaaqataanik pisortat qularnaarsinnaassanngilaat. Taasinermut avatangiisini nakkutigineqanngitsuni qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi tamatuma qularnaarneqarsinnaannginneranut matusissutissatut qinersinissaq sioqqullugu killeqanngitsumik amerlassusilinnik qarasaasiatigut allakkatigut qinersisoqarsinnaassaaq. Qarasaasiatigut taasineq kingulleq tassajuassaaq taasineq naatsorsuinermut ilanngunneqartussaq. Tamatuma saniatigut qinersisartut qarasaasiatigut allakkatigut taasisimasut ullormi qinersiviusumi taasiartorfissamut ornigussinnaassapput nalinginnaasumillu taasillutik.

Teknikkimut tunngasortaa eqqarsaatigalugu ilaatigut piunasaqaatigineqarumaarpoq taasinerup isertuussassaanera attatiinnaqqullugu qinersisartup taassumalu taasinerata imminnut atassuserneqarsinnaannginnissaat. Teknikkikkut tamanna assersuutigalugu marloriaammik paasiuminaallisaanermut periaatsimik kiisalu ZKPK-imi (Zero-Knowledge Proof of Knowledge) paasiuminaallisaanermut tunngaviusutut atuinikkut isumannaarneqarsinnaavoq. Marloriaammik paasiuminaallisaanermut periaatsimi ilaatigut, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup aallartinnnginnerani, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup aalajangersimasup peerneqarnissaa qulakkeerneqassaaq. Periaatsip qinersisartut ataasiakkaat qanoq qinersisimanerat takutissinnaassanngilaa, taamatullu aamma periaatsip taasinerup ingerlanneqarnera naammassitinnagu, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit malinnaatissavai, kisitsinermullu periaaseq pissusissaatut akueralugu aallartissimatinnagu taasinerit kisillugit aallartissinnaanagit. Piunasaqaatit timitalerneqariartorerini Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1-imi taasinerup isertuussassaaneramik piunasaqaatit eqquutsinneqarnissaat isumannaarneqarumaarpoq.

2.9.10. Isumannaallisaanermut piunasaqaatit annertuut

Qarasaasiatigut periaatsimi qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermik ikorfartuutaasussami isumannaallisaanermut sakkortuunik piunasaqaateqartoqassaaq. Periaaseq tutsuiginartuussaaq kinaassutsimillu isertuussilluni allakkatigut taasinerit eqqortumik nalunaarsornissaannut atorsinnaassalluni. Periaatsip aserortoorsinnaanera il.il. pinngitsoortinniarlugit periaatsip ingerlatsinikkut isumannaassusianut piunasaqaatinik aalajangersaasoqassaaq. Periaaseq patajaatsuussaaq, taamalu periaatsimik atuisunit avataaneersunillu periaatsip sunnarniarneqarsinnaaneranut isumannaarneqarsimassalluni. Periaaseq susassaqqanngitsunut isersinnaanerannut illersugaassaaq. Periaatsip periaatsimi iliuitsit uppernarsarsinnaassavai, aserortoortoqassagaluarpallu sapinngisamik piarnerpaamik kukkuneq sumiissusersinnaassallugu, kiisalu piukkunnassuseqassalluni atuutilinnginnermi

misiliinerit pisariaqartut taakkulu tunngavigalugit iluarsiiinerit ingerlanneqarsinnaanissaannut. Periaatsip immikkut issusia namminiussualu isumannaarneqarsimassapput. Periaatsip piginnaasassat anguniakkat taakku anguniarnissaannut piukkunnartut imarissavai.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periaatsip ineriartortinneqarnerani, suliarineqarnerani ingerlanneqarneranilu pitsaassutsimik qularnaarinninniarluni suliniutinik ingerlataqartoqarumaarpoq. Tamatumunnga atatillugu ilaatigut ilusilersorneqarnerata kiisalu programmini atortussani immikkoortunut ataasiakkaat pitsaassutsikkut qularnaarneqarsimanissaannik piumasaqaateqartoqassaaq.

Pitsaassutsimik qularnaarineq ilaatigut suliniutit tulliuuttut akuleriissinneqarnerisigut pissasoq eqqarsaatigineqarpoq:

- Nammineq nakkutilliineq, periaatsimik pilersuisup nammineq pitsaassutsimik qularnaarinninnermik ingerlatsivigisaa uppersaasersugaalu. Taamaaliornikkut isumannaarneqassaaq pilersuisussap pitsaassutsimik pingaartitsinissaa kukkunerusinnaasullu siusissukkut iluarsineqartarsinnaanissaat.

- Inuussutissarsiutigalugu susassaqtut avataaneersut Naalackersuisunit toqqarneqartut arlaannaannulluunniit attaveqanngitsut aqutigalugit nakkutilliinerat. Tamatumani assersuutigalugu pineqarsinnaapput isumannaallisaanermik misissuinerit misiliinerillu. Taamaaliornikkut periaatsip atuutilinnginnerani periaatsip immikkoortuisa ataasiakkaat arlaannaannulluunniit attaveqanngitsunit misissuataarneqarnissaat qularnaarneqassaaq.

- Malinnaatitaasut nakkutilliinerat. Aaqqiissutip toqqarneqartup ineriartortinneqarnera malinnaatitaasunit arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsunit, immikkut ilisimasalinnik, ilisimatusartunik aamma atuisut attuumassutillit, sinniisaannik toqqakkanit ilaasortalimmit Naalackersuisunit pilersinneqartunit malinnaavigineqassaaq. Tamanna aqutigalugu periaatsip innuttaasunit tamatigoortumik nakkutigineqarnera, taamatullu aamma minnerunngitsumik atoruminartuunissamut isumannaallisaanermullu neqerooruteqartitsinermut atatillugu piumasaqaataasussat naammassineqarnissaannut periaatsip ilusilersorneqarnissaa qularnaarneqassaaq.

Pitsaassutsimik qularnaarinninniarluni suliniutit ingerlanneqarnerat Naalackersuisunit nalunaarutigineqarlunilu akuerineqartassaaq. Naalackersuisut namminneq naammattunik piginnaasaqassanngippata immikkut ilisimasalinnik siunersuiassapput.

Suliniutit tamarmik immikkut pitsaassusissamut piumasaqaatitaqassapput suliniutit qinersinerup ingerlanneqannginnerani naammassineqarsimanissaat, taamatullu aamma sanngiiffiusinnaasut pissusissaattut suliarineqarsimanissaat qularnaarniarlugu. Qarasaasiatigut

allakkatigut taasisalernissamik suliap ilaatut pitsaassutisimik qularnaarinninnermut kukkunersiuisarnissamullu killiliussanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut suliaqassapput, tassunga ilanngullugu kukkunersiuiinnermit nalunaarut suut il.il. suliniutip immikkoortuini assigiinngitsuni Naalakkersuisunut tunniunneqartassanersut.

Piumasaqaatit timitalerneqariartorerini ilaatigut paasisutissat inummut tunngasut inatsisip malinneqarnissaa qularnaarneqarumaarpoq.

2.9.11. Taaseriaaseq ilisarnartoq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermi qinersisartoq taasisaaq assersuutigalugu nammineq qarasaasiamini nittartagaq tamatumunnga atugassiaq aqutigalugu. Qinersisartoq taamaalilluni nammineq taasiartorfissamukartariaqanngilaq kinaassutsinilu uppersarlugu. Qinersinerup ingerlanneqarnerata tamatuma saniatigut annertuutigut sioqqutsisumik tigussaasumik taasinermit qangaaniilli suleriaasiusoq assigissagaa naatsorsuutigineqarpoq.

2.9.12. Utersaariartoqarnerani periaatsit

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinermit pilersuisumut passunneqartarnissaannut periaatsimik piumasaqaataassaaq utersaariartoqarnerani (fall-back) naammattunik aalajangersaasoqarnissaa, ingerlanneqarnerani kukkunerit sarfaaruttoornerilluunniit il.il. malitsigisaannik periaaseq assigiinngitsutigut aserortuussagaluarpat malinneqartussanik. Ajutoornernut sivikinnerusunut sivisunerusunullu passussisarnissamut tamanut suleriaaseqassaaq.

2.9.13. Atoruminassuseq

Aaqqiissutissap atoruminartuunissaanut piumasaqaateqartoqarumaarpoq.

2.9.14. Paasisutissiineq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarnissaa sioqqulluarlugu paasisitsiniaanermik naapertuuttumik aallartitsisoqassaaq, qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernissamut qinersisartut piareersarlugit.

2.9.15. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermut nunat tamalaat akornanni najoqqutassat

Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnermut nunani tamalaani ataatsimoortunik malitassaqaanngilaq. Kisiannili malittarisassat, inassuteqaatit aamma nunani tamalaani isumaqatigiissutit atorneqarsinnaasut arlaqarput.

Qinersisarneq ataatsimut isigalugu Europami siunnersuisooqatigiit Code of Good Practice in Electoral Matters pillugu Venedigimi nunani tamalaani isumaqatigiissuteqarput (2002). Europami siunnersuisooqatigiit tamatuma saniatigut immikkut ittunik inassuteqaatinik saqqummersitsisimapput, qarasaasiakkut taasinerit ingerlanneqarnissaannut

ilitsersuutitaqartunik (2017).

EU-ip iluani General Data Protection Regulation (GDPR) 2018-imeersaq pingaaruteqarpoq. Elektroniskimik ilisarinninnissamut eIDAS-imi aalajangersakkat atuupput (2014). Pissutsit taakkua Kalaallit Nunaanni malinneqareerput.

Internettikkut pinerluttuliortarneq pineqartillugu atuuppoq Convention on Cybercrime of the Council of Europe, aamma taaneqartartoq Europami siunnersuisooqatigiit Budapestimi nunani tamalaani isumaqatigiissutaat (2001). ISO-mi malitassani, qarasaasiakkut taasinernut tunngassuteqarsinnaasuni, ilaatigut paasissutissanik isumannaallisaaneq pillugu ISO 27001 atuuppoq, 2014-imi januaarimiilli danskit naalagaaffianni sullissiviit pinngitsooratik malitassaat. Taakkua aamma peqqussutit allat piumasqaatinik nassuiaanernik suliaqarnermi ilaatinneqassapput.

2.9.16. Nunani allani misilittakkat

Matumani oqartussaaqatigiinnermut tunngaviusut kiisalu Issittoq pineqartillugit, nunanit Kalaallit Nunaata maannakkut sanilliussinnaasaannit misilittakkat allanneqarput.

Estlandimi 2005-imiilli internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissaq periarfissaasimavoq. Qinersinerit 8-it ingerlanneqarsimapput, tassani qinersisartut nunatsinni maani atuutsinneqalertussatut siunnersuutigineqartutut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaasimallutik. 2019-imi martsimi inatsisartunut qinersineri taasinerit tamarmiusut 47 %-ii qarasaasiakkut allakkatigut taasinikkut taasinerusimapput. Internettikkut qarasaasiakkut taasinernut tunngatillugu isumannaatsuutitsineq annertooujussuuvoq. 2005-imiilli qinersisartut taamatut periarfissaqartinneqarnerat Estlandimi misilittagaqarluarfigineqarpoq. Ilaatigut qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit ingerlannissaannut periaaseq tutsuiginartoq isumannaatsuusorlu, innuttaasuni annertooujussuarmik tatigineqarpoq (takuuk assersuutigalugu <https://e-estonia.com/i-voting-the-future-of-elections/>).

Norgemi 2011-imi aammalu 2013-imi kommunini 13-imi internettikkut qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut periarfissaqarluni misileraaneq ingerlanneqarpoq. Qinersisartut 250.000-it misileraanermi peqataatinneqarput. 2011-imiit 2013-imut internettikkut allakkatigut taasinerit 76 %-imik amerlisimapput. Taamaattoq naalakkersuisut qinigaarlaat konservativiusut 2013-imi politikkimik pissuteqartumik internettikkut taasisarnerup misilerarneqarnera unitsinniarlugu aalajangerput.

Ålandimi 2019-imi januaarimi qinersineri inatsit nutaaq akuerineqarpoq, tassani internettikkut allakkatigut taasinissamut periarfissiisoqarluni. Periarfissaq taanna 2019-imi oktobarimi inatsisartunut qinersineri siullermeertumik misilinneqartussaasimagaluarpoq. Qinersisartut qarasaasiakkut allakkatigut taasisinnaalernissaraluaat nalunaaquttap

akunnialuunik sioqqullugu, qarasaasiakktut allakkatigut taasinissamut periarfissap unitsinneqarnissaa Ålandimi qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiuppaa. Qarasaasiakktut periaatsip atorpeqarsinnaalernissaanut isumannaallisaanermut misileraanerit ingerlanneqartussat akuersissuteqarfigineqarnissaat qinersinermut ataatsimiititaliap naammassisimannngimmagit, atorunnaarsitsinermut pissutaavoq. Tullianik inatsisartunut qinersinermi qinersisartut internettikkut qarasaasiakktut taasinissamut periarfissaqarnissaat, Ålandimi sulii siunertarineqarpoq.

2.9.17. Siunnersuutip kingunissai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanissamut periaatsip sapinngisamik piaarnerpaamik atorpeqarsinnaalernissaa eqqarsaataavoq. Kingusinnerpaamik 2022-imi qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalernissaa anguniagaavoq. Tamanna pitinnagu ilaatigut neqerooruteqartitsisoqartussaavoq qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnissaannut periaatsimut kissaatigineqartumut piumasaqaatinik erseqqinnerusunik Kalaallit Nunaanniit kissaatigineqartunik immikkoortiterlugit erseqqissaaviusimasunik. Tamanna tunngavigalugu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnissaannut periaatsimik Naalakkersuisut toqqaaniarput.

2.9.18. Siunnersuutip pissusia

Naalakkersuisut periaatsimut qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik passussinermut atorpeqartussatut kissaatigineqartumut assigiinngitsunik minnerpaaffissatut piumasaqaateqassapput. Teknikkikkut piumasaqaatit aalajangersarneqarnerannut atatillugu teknikikkut imaannaangissutsip malitsigisaanik piffissallu ingerlanerani teknikikkut ineriartorneq isigalugu neqerooruteqartitsinermi atortussat ilusilersorneqarneranni, eqaassuseq pisariaqartuq qularnaarniarlugu Inatsisartut inatsisissaannut siunnersuut teknikikkut piumasaqaatit qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik passusseriaatsimut piumasaqaataasariaqartut immikkut taakkartorneqarnerinik imaqaassanngilaq. Tamatumunnga taarsiullugu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut periaatsimik neqerooruteqartitsinissamut toqqaanissamullu Naalakkersuisunut piginnaatitsissutinik pisariaqartunik siunnersuut imaqarpoq. Piumasaqaatit tunngavissat inatsisissatut siunnersuummi kiisalu nassuiaatini taaneqartut naapertorlugit piginnaatitsissuteqarnerit atuutsinneqassapput.

2.9.19. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnermik misilittakkanik nalilersuineq

Naalakkersuisut siunnersuut malillugu qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnerup atorpeqarnera nalilersortissinnaavaat. Kingusinnerpaamik qinersinerit siulliit marluk qarasaasiatigut allakkatigut taasiviusut ingerlanneqareerpata Naalakkersuisut sukumiisumik nalilersuisitsissasut naatsorsuutigineqarpoq. Pisariaqartitsineq naapertorlugu susasaqartut allat soorlu qarasaasiatigut paasissutissanik nakkutilliisoqarfik Datatilsynet, innarluutillit suliniaqatigiiffii aamma qarasaasianut tunngasunik allanillu ilisimasallit nalilersuineri

peqataatinneqarsinnaapput.

Qinersinerni siullerni marlunni qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atorneqarneranik nalilersuinerit siulliit siunertarissavaat qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaaneq attatiinnarneqassanersoq taamaattoqassappallu qanoq aalajangiinissamut tunngavissanik pissarsinissaq. Naalackersuisut qinersinerit marluk qarasaasiatigut allakkatigut taasiviusinnaasimasut pereerpata tamanna pillugu Inatsisartunut nassuiaateqassapput.

Nalilersuinerni tamani qulaajarneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasineq pisariaqartumik isumannaassuseqarluni ingerlanneqarsinnaanersoq taamatullu aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaanerup atorneqarnera iluaqutissanik naatsorsuutigineqartunik takutitsinersoq.

Nalilersuineri aamma misissorneqassaaq qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaanera qinersinerup ingerlanneqarneranut tatiginninnermut sunniuteqarsimanersoq, taamaattoqarsimappallu qinersinerup ingerlanneqarneranut tatiginnineq qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit qanoq sunnerneqarsimanersoq.

Nalilersuineri periaatsit atorneqartut atuisunut atoruminassusiat, qinersisartunit qinersinermillu aqutsisunit misigineqartutut, ilaatigut misissorneqassaaq.

2.9.20. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit atatillugu malittarisassanik atuuttunik naleqqussaaneq

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerneq suleriaatsit sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut passunneqartarnerinut atuuttut assigiinngitsut allanngortinneqarnissaannik pisariaqartitsilissaaq.

Tamanna pillugu malittarisassani Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarsimasuni, allaammik nalinginnaasumik pappiaqqami taasivissami nalunaaqutsiinikkut allalluniluunniit taasisoqartarnissaa piumasaqaataavoq. Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat allat taasiartorfimmi taasinerit assammik kisinneqartarnissaannut tunngapput. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernermit atatillugu malittarisassat taakkua nalunaarutinngorlugit naleqqussarneqarnissai, taamaattumik pisariaqarsinnaavoq.

Taamaattumik siunnersuutikkut Naalackersuisut piginnaatinneqarput qarasaasiatigut allakkatigut taasisoqarsinnaalersinniarlugu qinersisarneq pillugu inatsisiliornerni malittarisassanik pisariaqartumik naleqqussaanaissaq. Malittarisassat allanngortinneqarsinnaasut naleqqussarneqarsinnaasulluunniit siunnersuummi tamakkiisumik taaneqarput.

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatini malittarisassat atuuttut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup pilersinneqarneranut atatillugu allangortinneqarnissaat pisariaqalersinnaasut imarisaat sukumiinerusumik nassuiaatigineqarput.

Inatsisip nassuiaataanut § 32, Imm. 1, § 36, § 41, § 44, Imm. 4, § 46, Imm. 2, § 47, § 53 aamma § 54 innersuussutigineqarput.

2.10. Kisitsinerit qitiusumut inissinneqarnerat

2.10.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 36, imm. 1, aamma 37, imm. 2, malillugit allakkatigut taasinernik (siunissami taagorneqalertussaq sioqqutsisumik tigussaasumik taasivissat) aammalu taasinernik kisitsineq taasivissani tamaginni qitiusumiinngitsoq pisarpoq.

2.10.2. Siunnersuut

Siunnersuutigineqarpoq sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut qitiusumut inissinneqarsinnaasut aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernut ilanngullugit qitiusumi kisinneqarsinnaasut, Naalackersuisut aalajangersinnaagaat. Sioqqutsisumik taasinernik tigussaasunik kisitsinerit qitiusumut inissinneqarnissaat, aatsaat qarasaasiatigut allakkatigut taasivissaq ajornarunnaarpat, pisariaqalertussaavoq.

Qitiusumut inissiinissaq pisariaqarpoq, tassami taasinernik kisitsineri sioqqutsisumik taasinernik tigussaasunik kisitsineq aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsineq ataqatigiissaarneqartussaammata. Ataqatigiissaarineq taanna teknikkimik isumannaallisaanermillu pissuteqartumik sumiiffinni taasivinni ataasiakkaani inissinneqarsinnaangilaq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasivissaq ajornarunnaarpat, kisitsineri tulleriinnilerneqarnerat, taasisarnernut ilusiliussat pingasut taakkua akornanni pisussatut inatsimmi allassimasoq, eqqarsaatigineqassaaq, takuuk immikkoortoq 2.9.2. Tamatuma ilaatigut kingunerisaanik inuk qarasaasiatigut allakkatigut taasisimappat aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasisimalluni, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq atorunnaarsinneqassaaq. Ulloq qinersiviusoq naammattumik sukkassusilimmik kisitsinissaq eqqarsaatigalugu, qinersineq naatinnagu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit nalunaarsorneqarnerisa aallartinnissaa pisariaqarpoq. Sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit ulloq qinersiviusoq qinersititsinerup ammarnissaa sioqqullugu tiguneqareersimassasut, inatsisissatut siunnersuummi siunnerfigineqarneranut, tamanna pissutaaqataavoq.

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasivinnik kisitsineq qitiusumi inissinneqarsinnaappat aatsaat

sioqqutsisumik tigussaasumik taasinernik nalunaarsuineq aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit ataqatigiissaarneqarnerat, isumannaatumik sukkasuumillu pisinnaasut, naliliisoqarpoq.

2.11. Qinersinerup inerneranik naatsorsuineq pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarneq

2.11.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 50, imm. 3 malillugu, qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut taamaallaat ataasiarluni pisortatigoortumik ilisimatitsissuteqartoqartussaavoq. Qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut pisortatigoortumik ilisimatitsissuteqarneq ataaseq taanna, aatsaat qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq naammassippat pisussaavoq. Qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattuiffinik tamaginnik Qinersinermut ataatsimiititaliap tigusaqareerpat aatsaat qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq Qinersinermut ataatsimiititaliap ingerlassinnaalertarpa. Suliaqarnermi qinersinermut allattuiffiit tamarmik Qinersinermut ataatsimiititaliamut anngunnissaannut qaammatit arlallit ingerlasinnaasarput. Taamaattumik qinersinermut kisitsineq inaarutaasoq taanna naammassippat aatsaat Inatsisartut pisortatigoortumik ataasiarlutik ilisimatinneqartarnerat naapertuutinnigilaq.

2.11.2. Siunnersuut

Qinersinerup inerneranik naatsorsuineq pillugu pisortatigoortumik Inatsisartunut ilisimatitsissuteqartarneq pillugu aalajangersakkat atuuttut, suleriaatsinut atuuttunut naammattumik naapertuussuseqanngillat. Taamaattumik inatsisip oqaasertaasa suleriaatsimut atuuttumut naapertuuttunngortinnissaat pisariaqarsimavoq. Taamaalilluni siunnersuummi atuutsinneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq qinersinerup inenera pillugu pingasoriarluni pisortatigoortumik Inatsisartunut ilisimatitsissuteqartassasoq.

Siullermik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, ulloq qinersiviusoq qinersinerup inerneranik kisitsineq naammassiniariarpat, takuuk siunnersuummi § 55, imm. 2. Tamanna pisuni nalinginnaasuni qinersititsinerup naammassereernerata kingorna nalunaquttat akunnerisa 12-it iluanniissaaq.

Aappassaannik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, ullut 7-it naammagittaalliorfissamut piffissaliunneqartut naareernerisa kingorna Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut naatsorsueqqereernerani, takuuk siunnersuummi § 56, imm. 4. Ilisimatitsissuteqarnermut tassunga atatillugu peqatigisaanik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattuiffia Inatsisartunut ilisimatitsissutitut Qinersinermut ataatsimiititaliap nassiutissavaa.

Pingajussaannik Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup inenera pillugu Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarnissaa pissaaq, qinersinermik siulersuisut qinersinermut allattuiffiisa

tigunegareerneranni Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinerup atuuttussaananeranut inaarutaasumik naatsorsuereernerani, takuuk siunnersuummi § 59, imm. 4. Qinersineq pillugu Qinersinermut ataatsimiititaliap ullut 7-it naammagittaalliornissamut piffissaliunneqartut naareerneranni qinersinermut naatsorsuigallarneranit pisunit pingaaruteqarnerusunik, annertunerusunik paasissutissaqarpat, Inatsisartunut ilisimatitsissuteqarneq aatsaat pissaq.

2.12. Pineqaatissiissutissat

2.12.1. Inatsisit atuuttut

Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 58 malillugu, pineqartup Inatsisartut inatsisaat malillugu ingerlatsineq sumiginnarpagu, inuit pinerluttulerinermut inatsit malillugu pineqaatissinneqarluni eqqartuunneqarsinnaavoq.

2.12.2. Siunnersuut

Pineqaatissiinissamut aalajangersagaq atuuttut naammattumik ersarissuseqanngilaq, taamaattumillu siunnersuutigineqarpoq Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik arlalinnik unioqquitsineq akiliisitsinermik pineqaatissiivigineqarsinnaasoq, kiisalu akiliisitsinerit nunap karsianut tutsinneqartassasut. Taamaaqataanik pineqaatissiinernik allaffissornikkut nalunaarutini, Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartuni, ilanngussisoqassasoq, siunnersuutigineqarpoq.

3. Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarniarneranut pisariillisaaneq imaluunniit sipaarniarneq tunngavigineqanngilaq. Tunuliaqutaasorli tassaavoq “Inuiaqatigiit Demokrati tunngavigalugu aqqissuussaananerit” patajaallisarnissaa.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup eqqunneqarneratigut periaatsip qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik suliarinnittartussap ineriartorneranut atatillugu assigiinngitsunik aningaasartuuteqartoqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Periaatsit ineriartortinneqarnerannut atulernissaanullu aningaasartuutit 2 million kr.-it missaannut missiliorneqarput. Ineriartortitsinermut atulernissaanullu aningaasartuutit kontunit pioreersunit aaneqarsinnaassapput. PDA (Pisortat Digitalinnngorsaanernik Aqutsisoqatigiivi) (Siornatigut FOIS) 2020-imut tamanut ammasumik suliarinnittussarsiuussinissamut 400.000 kr.-inik systemimut nutaamut atugassanik aningaasaliissuteqarpoq.

Naalackersuisut aamma naatsorsuutigaat 2021-imut aningaasanut inatsisissamut siunnersuummut immikkut aningaasaliissutit 1,5 mio. kr.-it immikkoortinneqassasut, qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernissamut periaatsit ineriartortinneqarnerannut atulernissaanullu aningaasartuutitut atugassat.

2020-imut aningaasanut inatsisikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerup ineriartortinneqarnerata, ingerlanneqarnerata atulernissaanullu aqunneqarnissaanut suliarineqartarnissaanullu, naammattumik allaffissornikkut piginnaasaqartoqarnissaa qularnaarneqareerpoq.

Malittarisassatigut tunngavigisat nutarterneqarnerata pitsanngorsarneqarneratalu siunnersuutip pisortanut allaffissornikkut oqilisaassinissaa naatsorsuutigineqarpoq. Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerumut ikaarsaariarnikkut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit sioqqutsisumillu taasinerit qitiusumik kisinneqartalernerisigut kommunit allaffissornikkut aamma aningaasatigut oqilisaanneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq. Kommuninut aningaasatigut oqilisaat ima annikitsigissaaq kommuninik annerusumik malugineqassanani. Taassumunnga peqqutaavoq kommuninut kisimi ukiut sisamakkaarlutit suliassaasarmata, ullullu ikitsuinnaat suliassaasarlutik.

Siunnersuut pisortanut allanik annertuunik aningaasaqarnikkut sunniuteqassanngilaq.

4. Inuussutissarsiornermut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai

Siunnersuut inuussutissarsiornermut aningaasatigut allaffissornikkulluunniit kinguneqassanngilaq.

5. Avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kingunerisassai

Siunnersuut avatangiisinut, pinngortitamut innuttaasullu peqqissusiannut kinguneqassanngilaq.

6. Innuttaasunut kingunerisassai

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisinnaalernerq innuttaasunut pitsaasumik kinguneqassaaq, taamaaliornikkummi innuttaasut taasinissaminnut periarfissaat malunnartumik annertusarneqarsinnaassammatta.

Siunnersuut allatigut innuttaasunut kinguneqassanngilaq.

7. Kingunerisassat taasariallit allat

Siunnersuut allanik taasarialinnik kinguneqassanngilaq.

8. Oqartussanik suliniaqatigiiffinnillu il.il. tusarniaaneq

Siunnersuut piffissami januaarip 3-aniit 2020-imiit januaarip 31-iat 2020 ilanngullugu ukununnga tusarniaatigineqarpoq:

Avannaata Kommunia

Kommune Qeqertalik

Qeqqata Kommunia

Kommuneqarfik Sermersooq
Kommune Kujalleq
Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia / Formandens Departement
Pinngortitamut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Natur og Miljø
Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Finanser
Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Boliger og Infrastruktur
Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke
Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik/ Departementet for Udenrigsanliggender
Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug
Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Sundhed
Isumaginninnermut, Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet
Inuussutissarsiornermut, Nukissiuteqarnermut Ilisimatusarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Erhverv, Energi og Forskning
Aatsitassanut, Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /
Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Københavnimiittoq / Grønlands Repræsentation i København
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Reykjavikimiittoq / Grønlands Repræsentation i Reykjavik
Kalaallit Nunaata Sinniisoqarfia Washingtonimiittoq / Grønlands Repræsentation i
Washington
Kalaallit Nunaata Biskoppia / Biskoppen i Grønland
Inatsisartut Ombudsmandiat / Ombudsmanden for Inatsisartut Kalaallit Illuutaat København /
Det Grønlandske Hus København
Kalaallit Illuutaat Aarhus / Det Grønlandske Hus Aarhus
Kalaallit Illuutaat Aalborg / Det Grønlandske Hus Aalborg
Kalaallit Illuutaat Odense / Det Grønlandske Hus Odense
Transparency International Greenland
Sulisitsisut / Grønlands Erhverv
KNAPK
Atorfillit Kattuffiat
Sulinermik Inuussutissarsiuteqartut Kattuffiat
ASG
IMAK
Nunatsinni Perorsaasut Kattuffiat
ILILI
Avalak
Peqatigiiffik Inuit / Fællesforeningen Inuit

Ilisimatusarfik

KTI

Niuernermik Ilinniarfik / Det grønlandske Patienthjem, København

Royal Arctic Line A/S

Royal Greenland A/S

Polar Seafood A/S

Tele Greenland A/S

KNI Pilersuisoq A/S

Kalaallit Nunaanni Politimesteri / Politimesteren i Grønland

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik / Kriminalforsorgen i Grønland

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit / Retten i Grønland

Arktisk Kommando

Kalaallit Nunaanni Rigsombudsmandi / Rigsombudsmanden i Grønland

Kalaallit Nunaata Radioa

Sermitsiaq

AG

Tusarniaanermut atatillugu uku tusarniaanermut akissuteqarput:

Kalaallit Nunaanni Pinerluttunik Isumaginnittoqarfik / Kriminalforsorgen i Grønland

Arktisk Kommando

Aatsitassanut, Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Råstoffer og Arbejdsmarked

Pinngortitamut, Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Natur og Miljø

Aalisarnermut Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Isumaginninnermut, Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Kalaallit Nunaanni Politiit / Grønlands Politi

Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Sundhed

Sulinermik Inuussutissarsiortut Kattuffiat (SIK)

Sulisitsisut – Grønlands Erhverv (GE)

Kalaallit Nunanni Ilinniagartuut Kattuffiat /

Akademikernes sammenslutning i Grønland (IK/ASG)

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik /

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik / Departementet for Finanser

Kalaallit Nunaanni eqqartuussiviit / Retten i Grønland

IMAK

Kommune Kujalleq

Nunanut Allanut Naalakkersuisoqarfik/ Departementet for Udenrigsanliggender

Digitalimik Sullissinermut Aqutsisoqarfik / Digitaliseringsstyrelsen
Kommuneqarfik Sermersooq

Tusarniaanermut akissuteqaatit 19-iusut ataatsimoortillugit allanneqarnerat, aammalu taakkua qanoq pissutissaqalersitsisimanersut:

Tigune-qarpoq ulloq	Oqartussaq	Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
3/1 2020	Kalaallit Nunaanni pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfik	Paarnaarussat sullissivinni sioqqutsisumik taasinissamut sulii periarfissaqartinneqarnerat, Pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup naammagisimaarpaa, kisianni tamatuma saniatigut oqaaseqaatissaqarani.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
6/1 2020	Arktisk Kommando	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
6/1 2020	Aatsitassanut Naalakkersuisoqarfik	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
7/1 2020	Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
8/1 2020	Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik	Oqaasilerinikkut oqaatsitigullu naqqitassanik siunnersuuteqarpoq.	Ilai ilanngunneqarput.
20/1 2020	Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinermut Naalakkersuisoqarfik	Inuit pisortat iliuuseqarnerisigut Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut, siunnersuummi § 1-imi piumasqaatit naammassisimagunikku Inatsisartunut qinersisinnaatitaasut, allassimalerlugit, siunnersuummi § 2 imm. 1-imi ilanngunneqassasoq, Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa. Assersuutigalugu inuit innarluutillit imaluunniit inuusuttut ulloq unnuarlu neqerooruteqarfiusuniikkallartut, efterskolimiikkallartut assigisaalluunniit.	Inassuteqaat malinneqanngilaq, tassami inuit taaneqartut § 2 nr. 2-imi aamma 5-imi pineqartunut ilaareermata.
20/1 2020	Kalaallit Nunaanni Politiit	Ilaatigut siunnersuummi § 47 imm. 3-ip unioqqutinneqarnera pineqaatissinermik	Aalajangersagaq iluarsineqarpoq.

		malitseqarsinnaasoq, siunnersuummi § 62-imi allassimasoq, politiit oqaatigaat. Suut erseqqissumik pinerluttuliornerussanersut erseqqinngilaq.	
21/1 2020	Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik	Inuit Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfik aqutugalugu katsorsarneqartussaangitsut, kisianni nakorsamit immikkut paasisimasalimmit assersuutugalugu Danmarkimiilluni sulisumit pilatsereernermi kingorna Kalaallit Nunaata avataani nammineq akilikkaminnik katsorsartittut, taamatuttaaq qinersisinnaatitaanerat atuutiinnassanersoq, erseqqissarneqassasoq Naalakkersuisoqarfiup siunnersuutigaa.	Inassuteqaat malinneqanngilaq, tassami inuit taaneqartut § 2, imm. 1, nr. 2-imipineqartunut ilaareermata.
22/1 2020	Sulinermik Inuussutissarsiortut Kattuffiat (SIK)	SIK qinersinermut inatsisip allangortinneqarnissaanut siunnersuutigineqartunut tapersiisinnaavoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
22/1 2020	Sulisitsisut – Grønlands Erhverv (GE)	Qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamut inatsimmi tunngavissiisoqarmat periarfissiisoqarlunilu, GE-p neriulluarnartutut isigaa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
23/1 2020	Kalaallit Nunanni Ilinniagaqartut Kattuffik – Akademikernes sammenslutning i Grønland (IK/ASG)	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
30/1 2020	Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik	Ilinniartut nunatsinniingitsut taasinissamut periarfissaannik pitsaangorsaanissaq siunnersuummi ilaatigut siunertaasoq, Naalakkersuisoqarfiup naammagisimaarlugu maluginiarpaa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
31/1 2020	Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik	Aningaasaqarnikkut oqilisaanerit annertussusaat amerlassusilerniarneqassasut,	Kommuninut tunngatillugu suliassat ukiut sisamakkaarlugit, aammalu ullut ikittuinnaat

		<p>tamatumalu kingorna assersuutigalugu kontumi pingaarnermi 10.03.05-imi qinersinerup ingerlanneqarneranut aningsaasartuutitut atatillugu ilanngunneqqassasut, Naalakkersuisoqarfiup piumasaraa. FOIS aqqutigalugu aningsaasalersuinissaq kiisalu kingusinnerusukkut aningsaasanut inatsimmi ilanngunneqarsinnaasut, aningsaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat pillugit nassuiaatini immikkoortumi nassuiarneqarpoq. Aningsaasartuutit taakkua aningsaasaliissutitut killissaliussat pioreersut iluanni akilerneqassasut, Naalakkersuisoqarfiup inassutigaa, ilanngullugu business case-mik suliaqartoqarsinnaasoq, tassani ineriartortitsinermut aningsaasassat, atuutsitsilereernerup kingorna sipaartissanut naatsorsuutigineqartunut sanilliullugit, qaffanneqarlutik. Tamanna tunngavigalugu aningsaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat erseqqissarneqartariaqaraluarput. Siunissami digitalinngorsaanerup annertusinera, Inatsisartunut qinersinermut isumalluutitik ikinnerusunik atuisalernermut iluaqutaasinnaasoq naatsorsuutigineqarmat, Naalakkersuisoqarfiup neriulluarnartutut isigaa.</p>	<p>ingerlaneranni, suliarineqartartut pineqarput.</p> <p>Tamanna tunngavigalugu naliliisoqarpoq aningsaasaqarnikkut oqilisaanerit taakkua, kommuninut tunngassuteqarsinnaasut, annertuumik pingaaruteqaratik annikitsuaraasussaasut.</p> <p>Taasinissamut periarfissanik annertusititsinissaq inatsimmi siunnerfigineqarpoq. Taamaattumik qinersinerup ingerlanneqarneranut qitiusumi allaffeqarfimmi ataatsimut isigalugu allaffissornerulerneq misigineqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq ingerlatsinermut aningsaasartuutit ataatsimut katillugit annertunerulersussat (atuutsitsilerneq piviusunnagortinneqareerpat) kontuni pingaarnerni 10.03.01- imi aamma 10.03.05-imi maannakkut missingersuutini killissaliussat iluanniitinneqarsinnaasasut.</p> <p>”Pisortanut aningsaasaqarnikkut allaffissornikkullu sunniutaasussat” annertunerusunik erseqqissarneqarnissaannut tunngatillugu inassuteqaat malinneqarpoq.</p>
31/1 2020	Kalaallit Nunaanni Eqqartuussiviit	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
31/1 2020	IMAK	Oqaaseqaatissaqanngilaq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.

Tiguneqarpoq Ulloq	Oqartussat
27/1 2020	Kommune Kujalleq

Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
Siunnersuummi § 2 imm. 1 nr. 1. Ilinniarneq minnerpaamik qaammatini 6-ini sivisussuseqassasoq pillugu maleruagassaq, siunnersuummi nassuiaatini ilanngunneqarpoq. Kommuni isumaqarpoq taamatut piffissamik killiliineq inatsisip oqaasertaanni toqqaannartumik allassimassasoq.	Aalajangersakkamik erseqqissaaneq tassani pineqarmat, tamatuma nassuiaatini allassimanissaa eqqornerpaajusoq, naliliisoqarpoq.
Qinersinermut ataatsimiititaliaq, § 7 imm. 2. Kommunit ilaasortaataat kommunit peqatigiillutik toqqassagaat allassimammat, kommunit akornanni isumaqatigiinngittoqartillugu, kommunit aamma amerlanerussuteqarlutik ilaasortamik toqqaasinnaasariaqarput.	Inassuteqaat malinneqanngilaq. Ilaasortap kommunit tamaasa – kommunit akornanni amerlanerussuteqartuinnaanngitsut – sinnerlugit ilaasortaasinnaassaaq. Oqaaseqatigiit § 7, imm. 2-imi atorneqartut, aalajangersakkani taamaaqataanni arlalinnik atorneqarput.
Qinersinermik siulersuisut, § 9. kommuni isumaqarpoq siunnersuut kommunini qinersinermut inatsimmut naapertuussarneqartariaqartoq, tassami siunissami qinersinermik siulersuisut assigiinngitsut marluussappata, tamanna naapertuutinngimmat.	Kommunini qinersinermut inatsimmi allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnikkut inassuteqaat akuerineqarpoq.
Qarasaasiakkut allakkatigut taasineq, kapitali 6. Paaqqinniffinni assigiinngitsuni najugaqartut aamma napparsimavimmi uninngasut ulloq qinersivisoq ornigullutik taasinissamat periarfissaqanngitsut, sioqqutsisumik taasinikkut taasisarneq pillugu maleruagassanut ingerlateqqinneqartunut tapiliullugu, qarasaasiakkut allakkatigut taasinissamat periarfissaqarnissaannik qulakkeerisumik ilusiliinissaq Naalackersuisut isumaliutersuutigissagaat, kommunip inassutigaa, takuuk inatsisissatut siunnersuummi kapitali 8.	Inassuteqaat ilanngunneqanngilaq, tassami maannakkorpiaq tamanna suliaqarnikkut pisinnaanngimmat. aammattaaq inuit ikittuinnaasussaapput.
Ullormusiat, inatsisissatut siunnersuummi § 10: Taasisitsinermi aqutsisumut aamma taasisitsinermut aqutsisumut ikiuuttussanut ullormusiaqartitsisoqassanersoq kommunalbestyrelsip nammineq aalajangersinnaallugu, aaqquissuussinermik atuutsitsilernissaq siunnersuutigineqarpoq. Ullormusiaqartitsinissaq pillugu apeqqummi Inatsisartunut imaluunniit kommunalbestyrelsinut qinersisoqarnersoq apeqqutaatinneqannginnissaa, kommunip pingaaruteqartutut isigaa. Suliaqarneq pingarnerpaatigut assigiissasoq ilimagineqarpoq. Taamaattumik kommunip inassutigaa, qinersinerit arlarineraat apeqqutaatinnagu, maleruagassat assigiinnissaat qulakkeerneqassasoq.	Kommunini qinersinermut inatsimmi allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnikkut inassuteqaat akuerineqarpoq.
Inatsisip atuutsilernera § 64. Inatsimmi ulloq atuutilerfissaa aalajangersarneqassasoq inassutigineqarpoq, imaluunniit inatsisip atuutilerfissaa pillugu nalunaarummik suliaqarnissaq inatsimmi	Inatsimmi atuutilerfissaa allanneqarluni, inassuteqaat malinneqarpoq.

<p>Naalackersuisunut suliassanngortinneqartariaqaralarpoq. Qinersinissamik suaaruteqarnej apeqqutaatinnagu inatsisip atuutilersinnaanissaanut, atuutilerfissaa naleqqussarneqartariaqarpoq. Taamaalillutik inatsit akuerineqarpat qinersinissaq suaarutigineqassanersoq imaluunniit tamanna naatsorsuutigineqarnersoq Inatsisartut ilisimasariaqarpat tamannalu malillugu aalajangiisariaqarlutik.</p>	
<p>Tiguneqarpoq ulloq</p>	<p>Oqartussaq</p>
<p>29/1 2020</p>	<p>Nunanut Allanut Naalackersuisoqarfik</p>
<p>Tusarniaanermut akissuteqaatip imai</p>	<p>Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq</p>
<p>1. Siunnersuummut nassuiaatit – nassuiaatit nalinginnaasut</p>	
<p>a. Taaguutit nutaat ”danskitt” oqaatsit atorneqarnerani paatsiveerutsitsisinnaasut, allanneqarpoq. Takuuk qupp. 2, immikkoortut aappaat.</p>	<p>Tusaatissatut tiguneqarpoq.</p>
<p>ii. Oqaatigineqarpoq taaguutinik allanngortitsinissamut siunnersuutigineqartoq Folketingimut qinersinermi piviusunngorsimanngitsoq, tamannalu oqaatsini tamaginni paatsiveerutsitsisinnaavoq.</p>	<p>Tusaatissatut tiguneqarpoq.</p>
<p>b. Elektroniskimik taasinissamut periarfissap atuutsinneqaleranerani, atuutsitsinermut ministereqarfiup isertuussineq pillugu piumasaqaammik nassuiaanera tunngavigalugu, taasinerup isertuussaanaasata attanneqarnissaa qulakkeerneqarsinnaasoq, Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfik isumaqanngitsoq, inerniliisoqarsinnaavoq.</p>	<p>Tamanna eqqoqqissaanngilaq. Tassami inerniliutiinnarneqarsinnaavoq, taasinernik isertuussineq Danmarkimi taasinernik isertuussinerup paasineqartarneratut atuutsiinnarneqarnissaa attanneqarsinnaasoq Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfikisumaqanngimmat. Kisiannili assersuutigalugu Norgemi, Sverigemi, Finlandimi aamma Estlandimi taasinernik isertuussisarnermut naapertuuttussaalluni.</p>
<p>i. Tassunga atatillugu tamatuma namminersulivinnissaq taasisutigineqassagalarpat qanoq kinguneqarsinnaanera Nunamut Namminermut allaffiup oqaloqatigiissutigisimanerpaa / isumaliutersuutigisimanerpaa, takuuk Namminersornermut inatsimmi § 21, imm. 1 aamma 3.</p>	<p>Naliliisoqarpoq taamatut taasinerup inatsisitigut akuerisaanissaanut tamanna sunniinerluttussaannngitsoq.</p>
<p>ii. Inatsisunik atuutsitsinermut ministereqarfiimmuut tamanna oqaloqatigiissutigineqarsimanerpa.</p>	<p>Naamik.</p>

c. Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup periarfissatut atuutsinneqalernissaanut tunngavilersuutaasoq, taasinerup isertuussaananeranut akisussaaneq aamma inuttut akisussaaffiussasoq kingunerissallugu.	Sunniuteqarnissaa tassani pineqanngilaq, kisianni politikkikkut aalajangiineq pineqarluni.
i. Taasisinnaatitaasut tamarmik akiniarneqarnissamut atorneqarneqarnissamullu illersorneqarnissaannut, kinaassuseq ersitsinnagu aammalu isertuussamik taasisarnerup oqaluttuarisaaneq isigalugu atuutsinneqalersimasoq eqqaamassallugu pingaaruteqarpoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
ii. Atuisinnaalersitsinermut maannakkut periaaseq qanoq annertutigisumik ajornartorsiortitsinersoq, siunnersuummi allassimangilaq – siunnersuutip iluaqutissartaanik ajoqutissartaannillu nalilersuinerup tamatumaa nassuiarneqarnera iluaqutaasinnaassaaq; atuisinnaalersitsineq, taasinerup isertuussaaneq aammalu periaatsimik pilersitsinermut aningaasartuutit, takukkit aamma nunani avannarlerni misilittakkat.	Ajornartorsiut taanna ”Atuisinnaalersitsineq” (qupperneq 5) pillugu immikkoortumi nassuiaatini sammeneqarpoq.
d. Arlaleriarluni qarasaasiakkut taasinissaq, sioqqustisumik taasilluni taasinissaq aammalu taasivissami ornigulluni ulloq qinersivik nammineq taasinissaq periarfissaqartussaavoq, oqartussat qinersisartutut kisimiissimanermik qulakkeerisinnaannginnerannut taarsiissuteqarniarluni. Taasineq kingulleq atuuttussaavoq.	”Taarsiissuteqarnissaq” pineqanngilaq. Qinersisartut oqartussaaqatigiilluni qinersinerup ingerlanerani peqataanissamut periarfissaqarnerulersinnissat pineqarpoq.
i. Tamanna qanoq qinersisinnaasut allattorsimaffianit, qarasaasiakkut taasinerit aammalu sioqqustisumik taasilluni taasinerup qitiusumi suliarineqartussanut ataqatigiissillugu, aqunneqarnerisooq ingerlaannaq takujuminaappoq. Tamanna aamma najukkani kisitsinernut annertuunik piumasaaqatigineqarpassippoq.	Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup ammaanneqartariaqarnerani, taasisarnerup ingerlasarneranut missingiummi tamanna sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.
f. Norgemi qarasaasiakkut taasisarnermik misileraasimaneq nassuiaatini nalinginnaasuni taaneqarpoq. Oqaatigineqarpoq misileraaneq politikkimik tunngaveqartumik unitsinneqarsimasoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
i. Politikkimik tunngaveqartut tassarpassippot, Norgemi norgemiut nammineq PC-minniit taasisinnaanissat akuerineqassanersoq, politikkikkut isumaqatigiinngissutaanera.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
ii. Misissuinerup takutippaa, arlalinnik taasinissamut periarfissaqartillugit periaatsimi isumannaallisaaneq qinersisartut paasisimangikkaat, soorlu tamanna aamma inatsisissatut siunnersuummi oqaatigineqartoq, aammalu arlaleriarluni taasinissamut periarfissat atorneqarpata, taasisinnaatitaasup isummaminiq allannortitsisimanera kisimi pissutaasimasoq.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
g. Københavni, Reykjavikimi, Washingtonimi aamma Bruxellesimi Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiisa allakkatigut taasinissamut atorneqarsinnaanerit isumaliutersuutigineqarsimanerpa.	Ilanngunneqarpoq.

Tiguneqarpoq ulloq	Oqartussaq
30/1 2020	Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfik
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
<p>Qinersiviit 71-iummata, taakkunannga arlallit mikisuaraallutik, kiisalu qinersinerup inenera www.valg.gl-imi qinersiviusuni ataasiakkaani naatsorsorneqarluni tamanut saqqummiunneqartarmat, tamanna nunaqarfimmi najugaqartunut tamanut tamanut ammasumik isertuussatut isigineqartariaqarpoq. Ilaatigut ilaasa ulluinnarni politikikkut isummertarnertik oqaatigisarmassuk, innuttaasunit tamaginnit ilisimaneqartumik, ilaatigullu inuiaqatigiinni ikittuinnaammata, kikkut tamarmik imminnut ilisarismareerlutik.</p> <p>Atuisinnaalersitsineq Kalaallit Nunaanni oqartussaaqatigiinnermut ajornartorsiutaasoq, Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup isumaqatigaa. Innuttaasut nunaqarfimmi najugaqartut, silarlunna pissutigalugu qinersinermi peqataasinnaasanninnerat, taakkua taasisinnaatitaanerminnik, taamaaliornermilu oqartussaaqatigiilluni ingerlatsinermi peqataanissamat periarfissaminnik, annaasaqarnerannik malitseqartarmat, isertuussinissamik qulakkeerinnissamat ajornartorsiut annertuneruvoq.</p> <p>Isertuussininerup atuisinnaatitsinerullu oqimaaqatigiissinneqarnissaat, Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup isumaqatigaa.</p>	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
<p>Taamaattoq digitalimik aamma pappialanik akuleriinnik qinersinernik naatsorsuineq ajornartorsiutitaqartoq, Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup uparuarumavaa. Taamatut akuleriisitsineq aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinernik aamma sioqqutsumik taasilluni taasinernik qitiusumi kisitsisoqartarnissaanik kissaateqarneq, pappialani qinersisinnaasut allattorsimaffiinut ataqatigiissillugu. Innuttaasut ilaasa aammalu allat suliaqarnermi marloriarlutik taasisut taasinerminnik atorunnaarsitsivigineqarnerannik inuit kukkunerisa malitseqarsinnaaner atarlerinaateqarnerulertussaavoq.</p> <p>Siunnersuut malillugu inuup normuinnik, kinaassutsimik qularnaarisussanik, atuisoqartussaanninnerani, ajornartorsiut pilerpoq. Ateq aamma ulloq inunngorfik ersarissumik isumannaatsuutitsinngillat.</p>	<p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat ilaatigut digitalinngortinneqareerput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinngortinnissaannut suliaqarneq aallartinneqareerpoq. § 23, imm. 3-imi kiisalu § 24, imm. 5-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinngortinneqarnissaannut periarfissamik ammaassissoqarpoq. Taamaalilluni siunnersuut ilaatinneqareerpoq.</p>
Atuisinnaatitsineq aamma digitalinngorsaaneq	Najukkami taasivissanik pappialanngortitsinissamat

<p>Atuisinnaatitsineq qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnerup atuutsinneqalerneranit aamma allaanerummat, Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup tikkuarusuppaa. Atuisinnaatitsineq aamma tassaavoq, taasivissat sumiiffiini tamaginni, silarlunnera apeqquataatinnagu, taasivissamik pissarsiarisinaanissaannik qulakkeerineq. Tassani qinersivinni taasivissanik pappialanngortitsilluni aaqqiissutissanik pilersitsinikkut, digitalinngorsaaneq aamma aaqqiissutaasinnaavoq.</p> <p>Sioqquטיםumik taasilluni taasinerit, siunnersuut malillugu qitiusumi naatsorsorneqarsinnaasussat, nutaanik unammilligassaqartitsipput. Sioqquטיםumik taasineq kingusinnerpaamik qinersiviit ammanneranni naatsorsuiffissamut anngutereersimasussaavoq, takuuk § 46 imm. 2 nr. 7. Tamanna nassuiaatit malillugit isumaqarpoq, sioqquטיםumik taasinerit tamarmik Nuummut nassiunneqassasut. Tassani silarlunnera aamma unammilligassaasussaavoq. Silarlunnerata malitsigisaanik sioqquטיםumik taasinerit piffissaq eqqorlugu anngutinngissinnaapput, taamaalillutillu innuttaasut oqartussaaqatigiinnerup ingerlanerani peqataanissamut periarfissaarutsinneqassallutik.</p> <p>Qinersinerup ingerlasarneranik digitalinngorsaaneq atuisinnaanerulersitseqataasinnaavoq, qarasaasiakkut allakkatigut taasisarnermik atuutsitsinermut atatillugu innaanngitsoq, kisianni aamma qinersinerup ingerlanerata digitalinngorsarneratigut aammalu sioqquטיםumik taasinerit.</p> <p>Matuma kinguliani digitalimik periarfissat ilaannik, taasinerpiaat isertuunneqartussaanerannik innarliinngissinnaasunik, tikkuaanissaq Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup kissaatigaa.</p>	<p>periarfissaq isumaliutersuutigineqarpoq. Naliliisoqarpoq periarfissaq taanna maannakkorppiaq pissusiviusuni periarfissaanngitsoq, tassami inoqarfiit amerlasuut pappialanngortitsivissanik pisariaqartunik atugassaqartanngimmata. Taasivissat A4-niit anginerupput. Qitiusumiilersitsinerup nutaanik unammilligassaqartitsisussaane-rarneqarnera paatsoorneruvoq. Taamaanngilluinnarpoq. Sioqquטיםumik taasinerit inoqarfinit annerusunit nassiunneqarajupput. Taamaattumik nassiussat Nuummukartinneqartussaappata, apuunnissaat ilimanaateqartorujussuuvoq.</p>
<p>Kapitali 4. Partiit aamma qinigassanngortittut nalunaarutigineqarnerannik digitalinngorsaaneq</p> <p>Partiinik qinigassanngortittunillu nalunaarutiginninnerit digitalimik suleriaaseqarnerit ingerlanneqarnerat, isertuussisussaanerup innarlerneqarnissaanut tunngatillugu ajornartorsiutitaqanngilat.</p> <p>Partiit avataanni qinigassanngortittut nunaqarfinit minnerusuneersut qinigassanngortissinnaanissamut periarfissarissaarnerulernissaannik, digitalinngorsaaneq qulakkeereqataassaaq. Taakkua qinigassanngortinnerat kingusinaarluni apuullutik silarlunneranit eqqorneqarsinnaassanngillat. Taamaassappat § 17 imm. 1 paarlattuanik oqaasertalerneqartariaqassaaq. Digitalimik suliat</p>	<p>Aalajangersakkat (§ 14, imm. 8, kiisalu § 17, imm. 4), qinigassanngortittunik nalunaarutiginninnerit digitalinngorsarnissaat pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisunut periarfissiisut, ilanngunnerisigut, inassuteqaat malinneqarpoq.</p>

<p>ingerlaneranni qinigassanngortittup nittartakkami eqqortumi nemID-ini atorlugu qinigassanngortinnini nalunaarutigissavaa, tamatumalu kingorna qinigassanngortitsisut 40-it pisariaqartut pissarsiarissallugit. Qinigassanngortitsisut 40-it taakkua tamatuma kingorna nemID-tik atorlugit qinigassanngortitsisutut imminnut digitalimik nalunaarutigisinnaapput.</p> <p>Partiit, qinigassanngortittut aamma qinersinermut siulersuisut qinersinermik aqutsinerminni tamanna iluaqutigissavaat. Kapitali 4-imi maleruagassat tamatumunnga digitalimik suleriaasissaliorsinnaanissamut atorsinnaasumik oqaasertaligaapput. taamaattoq § 17 imm. 1 taamaagani.</p>	
<p>§§ 1-2, aamma 25-26, Digitalimik qinersisinnaasut allattorsimaffiik tamanut saqqummiussisarneq Taamatuttaaq qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitalimik naatsorsorneqarsinnaapput. § 1-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat Aqutsisoqarfiup paasissutissanik agguaviani, ullut tamaasa nutarterneqartartumi, pissarsiarineqarsinnaavoq. § 2-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat, qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarnissaq pillugu aalajangiiffiqeqartussa, digitalinnngortinneqarsinnaavoq.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitalinnngortinneqarneranni, kommunit nittartagaanni qinersisinnaasut allattorsimaffiat ingerlaannaq tamanut saqqummersinneqarsinnaalissapput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitaliusut takunissaat, qinersisartup nemID-atigut pisariaqarpoq, taamaalilluni qinersisartuq qinersisinnaasut allattorsimaffiini ilanngunneqarsimaneq pillugu immiinnut paasissutissat kisiisa takusinnaassallugit.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat naatsorsorneqarnerat § 25 imm. 2-imi allassimasutut, qinersisartut tamarmik atiinik aamma ulloq inunngorfiannik imaqartoq, tamakkiisumik allattuiffittut kommunip nittartagaanni tamanut saqqummersinneqarqussaanngilaq. § 25 imm. 2-imi pappiaranngorlugu allattuiffimmik, qinersisartut nakkutigineqarlutik aatsaat takusinnaasaanik, saqqummiussineq kisimi tunngavilersorneqarsinnaavoq. Allattuiffiit tamakkiisut pissarsiarineqarnissaat akuerineqarqussaanngilaq, tassami tamanna innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffianut annertuumik aalerinartorsiortitsisussaammat.</p> <p>Taasivinni qinersisinnaasut allattorsimaffiat digitaliuppat, qarasaasiakkut allakkatigut taasinernut aamma sioqqutsisumik taasinernut ataqatigiissitsilluni ajornannginnerusumik</p>	<p>Qinersisinnaasut allattorsimaffiat ilaatigut digitalinnngortinneqareerput. Qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinnngortinnissaannut suliaqarneq aallartinneqareerpoq. § 23, imm. 3-imi kiisalu § 24, imm. 5-imi qinersisinnaasut allattorsimaffiat annertunerusumik digitalinnngortinneqarnissaannut periarfissamik ammaassisoqarpoq. Taamaalilluni siunnersuut ilaatinneqareerpoq. Naliliisoqarpoq qinersisinnaasut allattorsimaffiisa misissorneqartussanngorlugit saqqummiunneqarnerat ”innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffianut annertuumik aalerinartorsiortitsisussaannngitsoq”.</p> <p>Qinersisinnaasut allattorsimaffii annertunerusumik digitalinnngorsarneqarpat, qinersisartup kinaassutsiminut uppersaatitut inuup normuanik atuisussaana, pisinnaassaaq. Maannakkorpiaq tamanna pillugu inatsisiliornissaq siusippallaartoq naliliisoqarpoq.</p>

<p>aqunneqarsinnaassaaq. Qinersisartoo qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup saavanut takkuppaa aammalu ilisaritilluni, qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup qinersisartoo qarasaasiakkut allakkatigut taasisimanersoq imaluunniit sioqqutsisumik taasisimanersoq, ingerlaannaq takusinnaassavaa. Qinersinermik aqutsisumut ikiuuttup tamatuma kingorna qarasaasiakkut allakkatigut taasinermi imaluunniit sioqqutsisumik taasinermi attatiinnarnissaa kissaatigeneraa imaluunniit taasivissamik tunineqarusunnersoq, qinersisartoo aperisinnaassavaa. Kinaassutsimut paasissutissaq tassaassaaq qinersisartoo inummut normua. Inuup normuata sukkulluunniit tamanut saqqummersinneqannginnissaanik qulakkeerisumik suleriaaseqarnissaaq tamatumani qulakkeerneqassaaq, takuuk § 26 imm. 4. Taasivissamik tunniussisoqarsimappat, qarasaasiakkut allakkatigut taasineq imaluunniit sioqqutsisumik taasineq, peerneqassapput.</p>	
<p>Qinersinermut siulersuisut inummut paasissutissanik suliarinninnermut inunmut paasissutissanut inatsimmi piumasagaatit isiginiassagaat, § 27 imm. 4-imut nassuiaatini innersuussutigineqarpoq. Innersuussut ersarinngilaq. Inummut paasissutissanik suliarinninnermi tamaginni, inatsisissatut siunnersuut manna malillugu inummut paasissutissanik suliarinninneq pillugu inummut paasissutissanut inatsimmi maleruagassat isiginiarneqartussaapput. Matumani tamanna tassunga atatillugu akunnappoq, tassami allattuiffik sunik imaqqassanersoq § 25 imm. 2-imi nassuiarneqarmat. Matuma siuliani taaneqartutut, qinersisinnaasut allattorsimaffiinik digitalinngorlugit tamanut saqqummersitsineq, inummut paasissutissat taakkua ilaatillugit, innuttaasut inuttut inuunerminni pisinnaatitaaffiint annertuumik aarlerinartorsioortitsissaaq.</p>	<p>Matuma siuliani taaneqartutut, qinersisinnaasut allattorsimaffiisa misissorneqartussaannorlugit saqqummiunneqarnerat, innuttaasup nammineq inuuneqarnissamut pisinnaatitaaffiata innarlerneqarsinnaanerata annertuumik aarlerinarteqarneranik malitseqartussaannilaq.</p>
<p>§ 2, imm. 1 nr. 5. Inuk illersornissaqarfimmit imaluunniit nunanut allanut ministereqarfimmit eqqissimatitsisussamik suliaqartussatut imaluunniit nunani tamalaani allanik suliaqartussatut aallartinneqartoq aalajangersakkami tassani pineqartunut ilaanersoq, oqaasertaanni erseqqissumik allassimannilaq. Tamatumani Kalaallit Nunaanni sakkutuujusimasut 103-iunerat aammalu Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup annertusiartornera eqqarsaatigalugit, naatsorsuutigineqartariaqarpoq kalaallit innuttaasut nunani tamalaani suliaqartussatut aallartinneqartussatut nunanut allanut ministereqarfimmit toqqarneqarsinnaasut.</p>	<p>Inuit taakkua akuutinnissaat naleqqutinngitsoq naliliisoqarpoq, tassami taakkua aallartinneqanngitsiarnerminni Kalaallit Nunaanni najugaqarsimassasut naatsorsuutigineqarsinnaanngimmat aammalu § 1-imi piumasagaatinik naammassinnittussaantik.</p>
<p>§ 7, imm. 2. Siunnersuutigineqarpoq Namminersorlutik Oqartussani inatsisilerinermut pisortaq nutaatut qinersinermut ataatsimiititaliami ilaatinneqassasoq. Aalajangersakkap oqaasertalerneqarnerani oqaasertai ersarinngillat, tassami Namminersorlutik Oqartussani</p>	<p>Naalakkersuisuni inatsisilerinermut pisortaq pineqartoq allallugu, inatsisilerinermut pisortap erseqqissarneqarnissaa pillugu inassuteqaat malinneqarpoq.</p>

<p>atorfiit taaguutaat marluummata, inatsilerinermut pisortatut atorfimmi taaguuteqartut. Tassalu Inatsisartut Ombudsmandiani inatsilerinermut pisortaq aammalu Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani inatsilerinermut pisortaq. Inatsisartut imaluunniit Naalackersuisut ataanni inatsilerinermut pisortaq pineqarnerseq, erseqqissarneqartariaqaralarpoq.</p> <p>Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani naalackersuisoqarfimmut pisortaanermut imaluunniit inatsilerinermut pisortamut kina tullersortaanerseq, aalajangersakkami imaluunniit aalajangersakkani allani allassimangilaq. Tamanna kukkunerusimassaaq, tassami ilaatigut taakkua marluusut tamarmik napparsimasinnaapput imaluunniit qinersinissap suaarutigineqarneranit qinersinerup ingerlanneqarneranut malinnaaffigineqarnerannullu piffissami allatut sulinnigissinnaallutik kiisalu ilaatigut tamarmik marluullutik Inatsisartunut qinigassanngortinnissamut pisinnaatitaallutik. Qinersinissamut qinigassanngortikkunik, qinersinermut ataatsimiititaliami suliasat isumaginissaannut suliamut attuumassuteqartutut isigineqartariaqarput, takuuk § 9 imm. 3-imi aamma § 10 imm. 1-imi tunngaviusut.</p>	<p>Inuit Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani naalackersuisoqarfimmut pisortaanermut tullersortitut atorfillit imaluunniit Naalackersuisuni inatsilerinermut pisortaq pineqartut allallugu, tullersortip erseqqissarneqarnissaa pillugu inassuteqaat malinneqarpoq.</p>
<p>§ 14, imm. 3. Inunnut paasissutissanut inatsisitigut maleruagassat</p> <p>§ 14 imm. 3-imi nassuiaatini allassimavoq, qinigassanngortittut qinigaasinnaatitaanertik pillugu pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit imminerminnut paasissutissanik piniartoqarsinnaasoq akuersissummik tunniussisussaasut. Taamatuttaaq allassimavoq tamanna qinigassanngortinnissamut piumasaqaataasoq.</p> <p>Maannakkut § 4-imi allassimavoq, qinigaasinnaatitaanermut ataatsimiititaliaq qinigassanngortittunut qinerneqartunut paasissutissanik taakkuninnga piniarsinnaatitaasut. Taamaattumik akuersissut pisariaqartinneqanngilaq. § 4 naapertorlugu qinigaasinnaatitaanermut ataatsimiititaliaq pinerluttulerinermut inatsit tunngavigalugu paasissutissanik piniarsinnaasoq pillugu paasissutissanik Partiit allattuiffiannik nalunaarutiginninneq taamaallaat imaqartussaavoq.</p>	<p>Inassuteqaat malinneqanngilaq.</p> <p>Allassimasunut ilaanngikkaluarluni akuersisussaq paasineqassasoq tassani pineqarani, qinigassanngortittoq iliuuseqarluni erseqqissumik akuersinissamut periarfissinneqarpat, tamanna naleqqunnerpaassasoq naliliisoqarpoq.</p>
<p>§ 27, imm. 4</p> <p>§ 27 imm. 4-imut nassuiaatini allassimavoq qinersinermut siulersuisut aaqjissuussinermut tunngasunik allanngortitsinerit akuersinnaagaat. Tassani innersuussutigineqarpoq, ateq kukkusumik allassimalluni pisoqarsinnaasoq.</p>	<p>Inassuteqaat malinneqanngilaq.</p> <p>Qinersinnaasut allattorsimaffiisa tamakkiisumik digitalinnngortinneqarnissaasa tungaanut, iluarsinissamut periarfissaq taanna periarfissaassaaq.</p>

<p>Aternik iluarsinerit qinersinermut siulersuisut aalajangiisinnaatitaaffiisa iluaniittariaqanngikkaluarput. Inunnut nalunaarsuiffik qinersisartut pillugit paasissutissanik eqqortunik imaqtartussaavoq, ilanngullugit ateq aamma najugaq, taakkua § 1 imaluunniit § 2 malillugu qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarsimanersut apeqqutaanani.</p> <p>Qinersisartup aqqa kukkusumik allassimappat, qinersisartuq kommunimini sullissivimmuut saaffiginnissaaq aammalu uppersaasatit pisariaqartut saqqummiullugit inuit nalunaarsorsimaffiat nutartertissallugu.</p>	<p>Pisussaananani kinaluunniit taasinninnissaa qulakkeerniarlugu taamaaliortoqarpoq.</p>
<p>§ 39 aamma 40 Siunnersuummi siunertaavoq atuisinnaatitsinerulernissaaq, taamaallillunilu kikkut tamarmik qinersinermi taasisinnaanissaat, allakkanik nassiussisarneq pillugu maleruagassamik aalajangersakkat taakkua imaqarpat, piffissap nassiussiviusoq imminermini § 46 imm. 2 nr. 7-imut ataqatigiissillugu ajornartorsiutaariaannaavoq.</p>	<p>Aarlerinaataasoq innersuussutigineqartoq annikitsuaraannaasoq naliliisoqarpoq, aammalu sioqutsisumik taasilluni taasinnissamut periarfissaaq atuutsillugu pinngitsoorneqarsinnaanani.</p>
<p>Paasissutissat nalunaarsukkat sumiissappat Qinersinermut paasissutissanik passussinissamut IT atorlugu periaaseq, Kalaallit Nunaanni IT atorlugu periaatsitut ajornartorsiorfiusartussaasoq Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfik naliliivoq, tassami taanna tamat oqartussaaqatigiinnermi sulianik ingerlatitsinerup qiterpiaanut tunngassuteqarmat. Sooq IT atorlugu periaatsimi paasissutissat nalunaarsukkat Kalaallit Nunaanniissappat.</p> <p>Digitalinngorsaanermut Aqutsisoqarfiup tamanna pillugu aalajangersagaq siunnersuummi maqaasivaa.</p>	<p>Ajornartorsiut taanna § 30-imi ilaatinneqarpoq. Aalajangersakkami allassimavoq, qarasaasiatigut periaatsimik Naalakkersuisut pilersitsissasut aammalu ingerlanneqarneranut akisussaasuusut.</p>
<p>Naatsorsueqqissaarnernik taakkuninngalu suliaqarnissamik inerteqquteqarneq Qarasaasiakkut allakkatigut taasisarneq, siunnersuummi siunnersuutigineqartoq piviusunnussappat, qinersisartup qarasaasiakkut allakkatigut taasinermik atuinera pillugu paasissutissat nalunaarsukkat politikerinut siunnersuisartunut iluatinnartorpassuarnik imaqtartussaapput.</p> <p>Digitalimik periaaseq takussutissanik digitaliusunik imaqtartussaavoq, periaatsimit anillatsinneqarsinnaasunik aammalu naatsorsueqqissaarnikkut suliarinninnermut atorneqarsinnaasunnortinneqarsinnaasunik.</p> <p>Naatsorsueqqissaarnerinnaq qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit ullormut amerlassusaasa ineriartornerannik takutitsisoq, qineqqusaarnermi ingerlatanut allanut ataqatigiissillugu, piffissap ingerlanerani qineqqusaarnerup allanngorneranik</p>	<p>Ajornartorsiut taanna inatsisissatut siunnersuummi immikkut aalajangersaaffigineqanngilaq, tassami naliliisoqarmat periaatsimit paasissutissanik taamaattunik tigusinissaaq ajornarlunnannngissinnaammat. Assersuutigineqarsinnaavoq ilisimatusarnermut atatillugu paasissutissanik taamaattunik pissarsinnaanerup naleqqussinnaanera .</p>

<p>malitseqartussaavoq. Tamatuma kingunerisaanik qinnigassanngortittut qineqqusaarnermi suut sunniuteqarluarnersut aammalu suut sunniuteqarluannginnersut, pillugu asseqanngitsumik ilisimasaqalertussaapput.</p> <p>Qarasaasiakkut allakkatigut taasineq pillugu paasissutissiissutigineqarsinnaasutuaasoq tassaassasoq qarasaasiakkut allakkatigut taasinerit amerlassusaat, qinersinerup inernerani ilaatinneqartut, pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, Digitalinngorsaannermut Aqutsisoqarfiup siunnersuutigaa.</p>	
<p>Piiaanissamut maleruagassaq Qinersineq tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit digitalimik ingerlanneqarpat, inunnt paasissutissanik illersuinissaq naapertorlugu, inummut paasissutissat digitaliusut qanoq sivistigisumik toqqorsimatinneqaqqusaanerannut, piiaanissamut maleruagassamik aalajangersaasoqartussaavoq. Tamatumani aamma isertuussinissap mianerineqarnissaata qulakkeernissaa eqqarsaatigalugu.</p>	<p>Ajornartorsiut taanna § 30-imi ilaatinneqarpoq, tassami ingerlatsinerup aallarereernerani ajornartorsiut taanna iliuuseqarfigineqassasoq naatsorsuutigineqarmat.</p>

Tiguneqarpoq ulloq	Oqartussaq
31/1 2020	Kommuneqarfik Sermersooq
Tusarniaanermut akissuteqaatip imai	Tusarniaanermut akissuteqaat makkuninnga pissutissaqalersitsivoq
KANUKOKA atorunnaarsinneqareermat, kommunit ataatsimoorlutik Qinersinerup ataatsimiititaliami ilaasortamik toqqaasarnissaat, Kommuneqarfik Sermersuup iluaraa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
Qinersinerup ingerlanerani digitalinngorsaanerup annertusarneqarnissaanut siullertut alloriartoqarmat, Kommuneqarfik Sermersuup neriulluarnartutut isigaa.	Tusaatissatut tiguneqarpoq.
Sioqqutsisumik taasinernik aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinernik kisitsinerup Nunamut namminermut immikkoortortaqaarfimmi qitiusumiilernissaanut sooq inatsimmi periarfissiisoqartoq, kiisalu kisitsinerup kommunit qanoq qanimut suleqatigineqartariaqassanersut, Kommuneqarfik Sermersuup paasiuminaatsippaa, tassami piffissap qinersiviusup naareernerani arlaleriarluni taasisoqarsimannginna – imaluunniit assersuutigalugu taasisoq toqukkut qimagussimanersooq – qulakkeerneqartussaasoq ilisimaneqarmat. Taamaattumik tamanna Nunamut namminermut immikkoortortaqaarfiup aamma kommunit akornanni ataqatigiissaarluni ataatsimeeqatigiinnernik arlalinnik malitseqassasoq, Kommuneqarfik Sermersuup takorlooppaa.	<p>Tamanna ornigulluni sioqqutsisumik taasinernik aammalu qarasaasiakkut allakkatigut taasinernik kisitsinerup ingerlaneranut missingiummi sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.</p> <p>Ataqatigiissaarisooqartussaassaaq, tamannalu piviusunngortissallugu piviusorsioortuusoq naliliisoqarpoq.</p>
Sioqqutsisumik taasinerit kommuninit tiguneqartarunnaassappata, ilaatigut qinersinnaasut allattorsimaffiitut tapiliussumik	Tamanna ornigulluni sioqqutsisumik taasinernik kisitsinerup

<p>suliaqarnermut tunngatillugu suleriaatsit pisariunerulersinneqartussaasut, Kommuneqarfik Sermersuup eqqumaffigeqquaa. Tassani eqqarsaatigineqarput ilinniartut aamma Namminersorlutik Oqartussat aallartitaat qinersisinnaasut allattorsimaffianni ilanngunneqarnissamik qinnuteqartartut.</p>	<p>ingerlaneranut missingiummi sukumiisumik isumaliutersuutigineqarpoq.</p> <p>Ataqatigiissaarisooqartussaassaaq, tamannalu piviusunngortissallugu piviusorsiortuusoq naliliisoqarpoq.</p>
---	--

Siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit*§ 1-imut*

Aalajangersagaq oqaasertalerneqarnermigut iluarsiiisuteqarfigalugu § 1 atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Inatsisartunut qinersisinnaatitaanissamut piumasagaatit tunngaviusut aalajangersakkami aalajangersarneqarput. Qallunaatut innuttaassuseqarnissaq piumasagaatit siullersaraat. Aalajangersakkap qallunaatuuta inatsimmi tunngaviusumi § 29 assigilluinnarpa. Qallunaatut innuttaassuseqarneq Kunngeqarfik Danmarkimi innuttaassuseqarnertut paasineqassaaq.

Tamatununga atatillugu oqaatigineqassaaq inatsimmi tunngaviusumi § 87 malillugu Islandimiusut innuttaassusillit killilerujussuartut amerlassuseqassasutut naatsorsuutigineqartut suli qinersisinnaatitaammata. Islandimiutut innuttaassusilinnik aalajangersakkamut ilaatinneqartunik Kalaallit Nunaanni najugaqartoqarnerseq qularnarpoq.

18-inik ukioqalereersimanissaq aamma piumasagaataavoq.

Qinersinissaq sioqqullugu sivikinnerpaamik qaammatini arfinilinni Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarsimanissaq piumasagaataavortaaq. Aalajangersakkap siunertaraa innuttaasut sivikitsuinnarmik Kalaallit Nunaanniittut, assersuutigalugu taartaagallartutut atorfeqartut, qinersisinnaatitaalersinnaannginnissaat.

Taamatuttaaq pineqartup suli nammineersinnaatitaanissaa piumasagaataavoq. Tamanna isumaqarpoq inuit nammineersinnaanngitsumik nakkutiginninneq pillugu malittarisassat atuuttut malillugit nammineersinnaajunnaarsitaasimasut qinersisinnaatitaanngitsut.

§ 2-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut taakkulu inooqataasa pisuni assigiinngitsuni qinersisinnaatitaanermikkat attasiinnarsinnaanissaat aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq aammalu ilaatigut § 2, imm. 1-3-imik atuuttumik ingerlatitseqqiinerulluni, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqanngilaq. Nutaatut imm. 4 ilanngunneqarpoq.

Imm. 1-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut qaqugukkut qinersisinnaatitaanertik attatiinnarsinnaaneraat aalajangersakkami taagorneqarput.

Aalajangersakkami nr. 1-imi ilinniartut qinersisinnaatitaanerat pineqarpoq. Pineqartup

ilinniakkamik ingerlatsinissaa piumasqaataavoq. Taamaalilluni naammangilaq ilinniarnermik aallartitsinissaq siunertaralugu pineqartup Kalaallit Nunaata avataaniikkallarnissaa.

Ilinniartitaaneq nunami pineqartumi oqartussanit akuerisaassaaq, aammalu minnerpaamik qaammatinik 6-inik sivisussuseqassalluni. Taamaalilluni sivikinnerusumik pikkorissarnerit tamatuma avataaniipput. Piffissaq tamakkerlugu ilinniartitaaneq tassani pineqassasoq piumasqaatigineqanngilaq. Aallaaviatigut Danmarkimi ilinniartitaanerit SU-mik pisinnaatitaaffigineqartut pineqartunut ilaassapput, kisianni aamma ilinniartitaanerit SU-mik pisinnaatitaaffigineqanngitsut ataasiakkaatigut naliliineq malillugu aalajangersakkami ilaatinneqarsinnaapput. Assersuutigalugu timmisartortartunngorniarnaq SU-mik pisinnaatitaaffigineqanngilaq.

Aalajangersakkami nr. 2-imi inuit peqqissutsimut tunngasunik pissuteqarlutik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut pineqarput. Inuit Kalaallit Nunaata avataani nakorsanit innersuunneqarlutik suliaritittut aalajangersakkamut ilaapput. Akerlianik assersuutigalugu inuit nakorsamit innersuunneqaratik peqqissariartortut aalajangersakkamut ilaatinneqanngillat.

Aalajangersakkami nr. 3-imi inuit Kalaallit Nunaat sinnerlugu folketingimut ilaasortatut qinikkat pineqarput. Ataasiarani folketingimut ilaasortaq Kalaallit Nunaanni qinigaq atuuffini pitsaanerusumik isumagisinnaajumallugu najukkami Danmarkimut nuunnissaanik aalajangertarsimavoq. Pisuni taamaattuni pineqartup Kalaallit Nunaanni qinersisinnaatitaanini attatiinnassavaa.

Aalajangersakkami nr. 4-imi inuit Namminersorlutik Oqartussanut sinniisuullutik nunani allaniittut pineqarput. Tamatumani minnerunngitsumik eqqarsaatigineqarput inuit Namminersorlutik Oqartussat sinnerlugit Kalaallit Nunaata sinniisoqarfiinut aallartinneqarsimasut kiisalu inuit nunat tamalaat akornanni suliniaqatigiiffinnut, assersuutigalugu Naalagaaffinnut Peqatigiinnut, aallartinneqarsimasut. Aalajangersakkamili pineqanngillat Kalaallit Nunaata nunani allani sinniisoqarfiini sulisut nunamit pineqartumeersut.

Aalajangersakkami nr. 5-imi pineqarput inuit Kalaallit Nunaata avataaniittut inunnut 1-4-imi taaneqartunut sanilliunneqarsinnaalluinnartut. Aalajangersagaq immikkut pisut normu 1-imiit 4-imut ilaatinneqanngitsut matussuserniarlugit katersuivittut aalajangersagaavoq. Pisumit pisumut naliliisoqartassaaq. Aalajangersakkamut ilaasinnaasutut assersuutigineqarsinnaapput inuit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfik sinnerlugu aallartitaagallartut imaluunniit ilisimatusartut nunani allani naammassillugu ilinniagaqareernertik nangiinnarlugu ilisimatusartut atorfiugallartumi atorfinitsinneqartut. Pisuni immikkorluinnaq ittuni

eqqarsaatigineqarsinnaavoq Kalaallit Nunaata nunani allani sinniisoqarfiini sulisut nunamit pineqartumeersut qallunaatut innuttaassusillit aalajangersakkamut ilaatinneqarsinnaasut.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami pineqarput inuit inunnik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunik inooqateqartut. Tamatumani eqqarsaatigineqarput aappariit inooqatigiittullu. Inooqatigiit eqqarsaatigalugit taakku aappariinnissamut piumasaqaatinik naammassinnissimanissaat piumasaqaataavoq. Tamanna isumaqarpoq inuit inunnik Kalaallit Nunaata avataaniikkallartunik ataatsimut najugaqateqartut pineqartumilli inooqateqartutut isigineqarsinnaanngitsut aalajangersakkamut ilaatinneqassanngimmata.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkap malitsigaa inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut nuunnissartik sioqqullugu ikinnerpaamik ukiuni marlunni Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni Kalaallit Nunaanni najugaqarlutik nalunaarsorneqarsimanissaat.

Imm. 4-imut

Inuit Kalaallit Nunaata avataani najugaqarallarsimasut najugaqarallarnermullu tunngaviusup naammassinerata kingorna qaammatit arfinillit suli qaangiutinngitsut Kalaallit Nunaannut uterlutik nuuttut taamatuttaaq qinersisinnaatitaaginnarnissaat aalajangersakkakut periarfissinneqarpoq. Tamatumani ilaatigut eqqarsaatigineqarput ilinniartut ilinniakkaminnik Kalaallit Nunaata avataani naammassinnittut tamatumalu kinguninngua Kalaallit Nunaannut uterlutik nuuttut. Pineqartup Kalaallit Nunaannut uternerata kingorna qaammatit arfinillit suli qaangiutinngitsut qinersisisoqassappat, pineqartoq malittarisassat maannamut atuuttut malillugit qinersisinnaassanngikkualarpoq. Tamanna aalajangersakkakut allanngortinneqarpoq. Taamaattorli allannguut taamaallaat imatut atuuppoq aalajangersakkami taaneqartunik pissuteqarlutik inuit Kalaallit Nunaata avataaniikkallartut kisimik qinersisinnaatitaaginnassallutik. Aaqqissuussinermi aamma pineqarput inuit katissimasut imaluunniit inummut allamut katissinnaanissamut piumasaqaatinik naammassinnissimasut.

§ 3-imut

Aalajangersagaq § 3-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaatitaaneq qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnikkut pisarpoq.

§ 4-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 4-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Tamatumunnga ilanngullugu qinigaasinnaassuseq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 3-imi malittarisassaqaartinneqarpoq, tassungalu aamma innersuussisoqarluni qinigaasinnaassutsip nalilerneqarnerata ulluinnarni ingerlanneqarnerata tamatumunnga piumasaqaatit eqqarsaatigalugit.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami Inatsisartunut qinigaasinnaassuseq aalajangersarneqarpoq. Qinigaasinnaassutsimut piumasaqaat ulluinnarni piumasaqaatinut marlunnut avinneqarsimavoq. Siullertut inatsimmi § 1 aamma § 2 malillugu qinersinnaatitaanissamut nalinginnaasumik piumasaqaat naammassineqarsimassaaq. Tamatuma itisilerneqarnissaa eqqarsaatigalugu § 1-imut aamma § 2-imut nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Aappaatut pineqartoq inaarutaasumik eqqartuussinikkut akiliisitsissutissamilluunniit akuersinikkut nalinginnaasumik isigineqarnermi Inatsisartunut ilaasortaanissamut ataqqinassuseerutsitsisumik pineqaatissinneqarsimassanngilaq. Pineqartoq ataqqinassuseerussimanersoq Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat naapertorlugit Inatsisartunit nalilerneqassaaq.

Qinigaasinnaassuseqarnissamik piumasaqaat kingusinnerpaamik ullormi qinersiviusumi atuutilersarpoq, pineqartullu piffissaq qinigaaffik tamaat qinigaasinnaassuseqarnermut piumasaqaatit naammassisimassallugit.

Imm. 2-imut

Inuup pineqartup qinigassanngortissinnaaneranut qinigaasinnaassuseqarnissamik piumasaqaat aporfiusinnaanngilaq.

§ 5-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 5-imi atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inatsisartunut ilaasortat qassit qinerneqassanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Inatsisartunut ilaasortat amerlassusissaat Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 2, imm. 1 malillugu aalajangersarneqarsimapput, taamaattumillu tassunga innersuussisoqarluni.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Kalaallit Nunaat qinersiviuvoq ataaseq.

Qinersivik kommuninut taasiartorfissanullu agguataarneqarsimavoq. Kalaallit Nunaata nunap immikkoortuinut kommuneqarfinnullu aggorneqarnera pillugu Inatsisartut inatsisaat malillugu kommuninut agguataarisooqarsimavoq. Taasiartorfissat inatsimmi matumani § 11, imm. 1 naapertorlugu kommunini tamani qinersinermik siulersuisunit aalajangerneqartarput.

Imm. 4-imut

Sumiiffiit kommunit aggornerisa avataanniittut eqqarsaatigalugit taakku Kommuneqarfik Sermersuumi taasiartorfissanut ilaapput.

§ 6-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 6-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarmissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Qinigaaffiup sivisussusia Inatsisartut Naalackersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersarneqarpoq, tassungalu innersuussisoqarluni.

Imm. 3-imut aamma 4-imut

Inatsisartunut ilaasortamut sinniisussaq qaqugukkut Inatsisartunut ilaasortaalissanersoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Ilanngullugu aalajangersakkami allassimavoq, Inatsisartunut ilaasortap qinigaasinnaatitaanini annaappagu, sinniisussaq ilaasortanngussasoq. Ilaasortat aamma sinniisussat qinigaasinnaatitaanerannik nalilersuineq Inatsisartunit ingerlanneqatarpoq Inatsisartut aamma Naalackersuisut pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersagaasut naapertorlugit pisarpoq, tassungalu innersuussisoqarluni.

Imm. 5-imut

Partiit avataanni qinigassanngortittoq kattusseqatigiinni ilaanngitsoq imm. 3-4-imi taaneqartut tunngavigalugit ilaasortaajunnaarluni pisut aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput. Taamatut pisoqartillugu qinigaaneq atorunnaassaaq.

§ 7-imut

Aalajangersakkami Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanera Qinersinermullu ataatsimiititaliap suliassai malittarisassaqaartinneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq Inatsisartut inatsisaat manna aamma kommunalbestyrelsinut, nunaqarfinni aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersisarnerit pillugit Inatsisartut inatsisaat malillugu suliassanik ataatsimiititaliamut suliassanngortinneqarsimasuni aalajangiisarpoq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiineri inaarutaapput taamaattumillu allaffissornikkut

oqartussanut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaanatik.

Naalackersuisut Qinersinermut ataatsimiititaliamut allattoqarfeqartitsissapput. Ulluinnarni suliaasaq Nunamut Namminermut Immikkoortortaqaqfimmit isumagineqartarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allangortinneqarpoq, taamaalilluni Qinersinermut ataatsimiititaliap siunissami ilaasortarissavai Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani naalackersuisoqarfimmi pisortaaneq, Naalackersuisuni inatsisilerinermut pisortaq, ilaasortaq ataaseq kommunit peqatigiillutik toqqagaat kiisalu biskoppi taakkuluunniit ilaasortat sisamat sinniisussaat. Qinersinermut ataatsimiititaliap katitigaanerata allangortinneqarnerani ilaasortat amerlaqqatigiilissapput. Taamaattoq taasinerit amerlaqqatigiillutik pisoqarnerani siulittaasup taasina aalajangiisuussasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Aalajangersakkamut maannamut atuussimasumut sanilliullugu inatsisilerinermut pisortap Qinersinermut ataatsimiititaliamut aamma ilaasortangornissaa siunnersuutigineqarpoq. Ilaasortat taamatut amerlineqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap inatsisilerinikkut piginnaasaasa nukittorsarneqarnissaannik kissaateqarnermik tunngaveqarpoq. Peqatigitillugu siunnersuutigineqarpoq kommunit peqatigiillutik kommuninut tamanut sinniisuussanik ilaasortamik ataatsimik toqqaasassasut. KANUKOKA-p atorunnaarsinneqarneranut nangissutitut siunnersuut isigineqassaaq. Taamaalilluni ilaasortamik toqqaanissaq kommuninut peqatigiilluni isumagisassangortinneqarpoq.

Imm. 3-imut

Naalackersuisut Siulittaasuata Naalackersuisoqarfiani pisortaanermut siulittaasutut aamma Naalackersuisuni Inatsisilerinermut pisortamut sinniisussaq, tassaavoq pineqartumut aamma sinniisussaq.

Imm. 4-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiineri inaarutaapput aammalu allaffissornikkut oqartussamut allamut suliakkiunneqarsinnaanatik. Aalajangiineq tunngaviumik inatsimmi tamanna pillugu aalajangersakkat malillugit eqqartuussivinnut sulii suliakkiunneqarsinnaassapput.

§ 8-imut

Aalajangersagaq § 7-imik maannamut atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allangortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinerup qulliuneruumik aqunneqarnera aalajangersakkakkut

malittarisassaqartinneqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Aalajangersagaq malillugu qinersineq qulliunerusumik Qinersinermut ataatsimiititaliamit siulersorneqassaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliaq pisussaavoq qinersinermut allattaaveqassalluni, qinersineq eqqarsaatigalugu aalajangiinerit pingaarutillit nalunaarneqartarfissaannik. Tamatumani minnerunngitsumik pineqarput qinigassanngortittut partiillu nalunaarutigineqartut kiisalu qinersinerup naatsorsorneqarnera pillugu paasissutissat, kisiannili aamma ilaatinneqassallutik aalajangiinerit allat qinersinermut annertuumik pingaarutillit pillugit paasissutissat. Assersuutigalugu immikkut akuersissuteqarnerit qinersinermut allattaavinni atuarneqarsinnaasariaqarput.

Imm. 3-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq pisussaavoq qinersinissap nalunaarutigineqarnerata kinguninngua piaarnerpaamik kommunini ataasiakkaani qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigissallugu ullormi sumi qinersisoqassanersoq aammalu qinigassanngortitanik nalunaaruteqarnissamut piffissaliussat attuumassuteqartut suunersut.

Imm. 4-imut

Aalajangersakkakut qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkat sanioqqunneqarnissaannut immikkut akuersissuteqartarnissamut Qinersinermut ataatsimiititaliaq piginnaatinneqarpoq. Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq sanioqqutsinissamut immikkut akuersissuteqartoqarsinnaaneq aatsaat pisinnaasoq pisuni immikkut ittuni, tamanna pissutsit, sila ilanngullugu, pisariaqartilerpassuk.

Taamaalilluni aalajangersagaq malillugu sanioqqutsinissamut immikkut akuersissuteqarnissamut pissutissat aalajangersimasuullutillu pingaaruteqartariaqarput. Assersuutigalugu sila teknikikkulluunniit ajornartorsiutit pissutigalugit atortussat nassiunneqarsinnaanngikkaangata piffissaliussaq qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersarneqarsimasut sanioqqunneqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliaq akuersissuteqarsinnaavoq. Qinersisarnernut atatillugu misigineqartareerpoq sila pissutaalluni qinersinermi atortussat taasiortorfissamut apuunniarnerat ajornakusoorsinnaasartuq.

Qinersisarneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanik sanioqqutsinissamik immikkut akuersissuteqartoqassagalarpat tamanna qinersinermut allattaavimmi nalunaarneqassaaq, pisoq aalajangersimasoq pillugu erseqqissumik nassuiaatitalerlugu.

§ 9-imut

Kommunini ataasiakkaani qinersinerup aqunneqarnera qinersinermillu siulersuisunik qinersisarneq aalajangersakkami malittarisassaqartinneqarput.

Qinersinermik siulersuisut katitigaanerisa pisariillisarneqarnissaat aalajangersakkami oqariartuutigalugu siunnersuutigineqarpoq. Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Qinersinermik siulersuisut kommunini tamani qinersinerup ingerlanneqarneranut najukkami oqartussat akisussaasut qullersaraat. Qinersinerup nalinginnaasumik ingerlanneqarnissaata qularnaarneqarnissaa eqqarsaatigalugu qinersinermik siulersuisut assigiinngitsunik suliassaqarput.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Qinersinermik siulersuisut qinersinerup piareersarneqarnerani ingerlanneqarneranilu ulluinnarni suliassanik assigiinngitsunik kommunimi allaffissornikkut sulisunut isumagisassannortitsisinnaanerit aalajangersakkami erseqqissarneqassasoq siunnersuutigineqarpoq. Taamaattorli aalajangiisinnaatitaaneq qulliunerusumillu akisussaaneq allanut isumagisassannortinneqarsinnaanngilaq. Kommunini arlalinni ullumikkut suleriaasioreersumik siunnersuut inatsisinnngortitsineruvoq.

Aalajangersagaq malillugu qinersinermik siulersuisunut ilaasortat siunissami tassaassapput borgmesteri kiisalu kommunalbestyrelsimut ilaasortat marluk qanoq amerlatigisunik kommunalbestyrelsimut ilaasortaataqarneq tunngavigalugu qinerneqartussat (d'Hondt-ip periaasia malillugu). Taamaaliornikkut qinersinermut siulersuisunik eqaannerusunik qinersinermut atatillugu ajornanninnerusumik naapipallassinnaasunik pilersitsisoqarnissaa siunertaavoq.

Imm. 3-imut, 4-imut aamma 5-imut

Qinigassannngortittoq peqatigitillugu qinersinermik siulersuisunut ilaasortaasinnaanngilaq. Qinersinermik siulersuisunut ilaasortaq qinigassannngortippat, taassuma sinniisua siulersuisunut ilaasortannngussaaq.

§ 10-imut

Aalajangersagaq oqaasertalerneqarnermigut iluarsineqarluni, sulisunut qinersinerup nalaani suliassanik isumaginnittunut ullormusiassanik tunniussisarnermut tunngatillugu suleriaaseq atuuttoq erseqqissarneqarluni, pingaarnerusutigut § 9-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Allatigut allannngortitsisoqarnissaa eqqarsaatigineqanngilaq.

Taasiartorfissani tamani taasisitsinermik aqutsisussamik pisariaqarpallu qinersisartunik ikiuuttussanik toqqaasinnaaneq aalajangersakkami malittarisassaqartinneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaa taasisitsinermik aqutsisup qinersisartullu ikiuuttussat kommunimi atorfeqartuusinnaanerat, atorfeqarnerminnut atatillugu suliassamik isumaginnittut.

Taasisitsinermik aqutsisoq peqatigitillugu qinersinissamut qinigassangortissinnaanngilaq. Taasisitsinermik aqutsisoq qinigassangortippat qinersinermik siulersuisut taasisitsinermik aqutsisussamik nutaamik toqqaassapput. Qinersinermut atatillugu kisitsinerup inerpera imaluunniit taasisitsinermik aqutsisup illuinnaasiunngitsutut inissisimanagera pillugu nalornissuteqartoqannginnissaa aalajangersakkap qularnaassavaa.

Imm. 3-imut

Taasisitsinermik aqutsisoq ikiuuttussarlu ullormusiaqarsinnaapput. Taamaattoqarpat kommunit aqunneqarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni malittarisassat aalajangersarneqarsimasut malillugit ullormusiaqartitsisoqassaaq.

Ullormusiaqartitsisoqannginnissaanik kommunalbestyrelse aalajangiisinnaasoq inatsimmi nutaatut erseqqissarneqarpoq. Aalajangersakkami kommunimi atorfeqartut taasisitsinermik aqutsisoq aamma qinersisartunut ikiuuttussaq kommunimi atorfeqarnerminnut atatillugu suliassamik isumaginnittartut pineqartillugit, taamaalilluni taakkua peqatigisaanik ullormusiaqartinneqassanngitsut kommunalbestyrelsit aalajangiinissamut periarfissinneqarput.

§ 11-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 10-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qarasaasiarsornerulernissamik nalinginnaasumik kissaateqarnermut nangissutitut aalajangersarneqarpoq qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat aalajangersinnaassagaat qinersinerup ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu paasissutissat kommunip nittartagaatigut avammut nalunaarutigineqartassasut.

Qinersinissap tungaanut qinersinermik siulersuisut suliassaat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinerup ingerlanneqarnissaata qaqugu pinissaata, taasiartorfissat pillugit paasissutissat kiisalu taasisitsinermik aqutsisussat aqqisa tamanut saqqummiunneqarnissaat Qinersinermik siulersuisut qularnaassavaat. Tamanut saqqummiussineq piaarnerpaamik pissaaq Qinersinermut ataatsimiititaliap ulloq qinersivissaq pillugu qinersinermik siulersuisunik ataasiakkaanik ilisimatitsereernerata kingorna.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Qinersinermik siulersuisut taasisitsinermillu aqutsisut ataasiakkaat qinersinermiit allattaaveqarnissamut pisussaaffeqartut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Qinersinermiit allattaavik qinersinerup ingerlanneqarneranut nassuiaataavoq, taamaattumillu qinersinerup ingerlanneqarsimaneranut takussutissaalluni pingaarutilik.

Qinersinermiit allattaaviit imarisassaasut qanorlu ilusilersorneqarnissaasut Qinersinermut ataatsimiititaliamit akuerineqareerpata Naalakkersuisut aalajangissavaat.

Imm. 4-imut aamma 5-imut

Taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat inuit taasiviusussat inatsisartut inatsisaanni piimasaqaatit naapertorlugit aqqissuuneqarsimanissaasut akisussaaffigigaat aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Tamatuma saniatigut qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat piginnaatinneqarput qinersineq pillugu paasissutissat tamanut saqqummiunneqartarnissaannut killiliussat aalajangersarneqarnissaannut. Qinersinermik siulersuisut taamaalillutik aalajangersinnaavaat paasissutissat kommunip nittartagaa aqutigalugu tamanut saqqummiunneqartassasut.

§ 12-imut

Partiit sorliit qinersinissamut qinigassanngortitsisinnaanersut aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Partiit sorliit qinersinissamut qinigassanngortitsinissamut piimasaqaatinik naammassinninersut naliliinissamut aalajangiisinnaatitaaneq Inatsisartut Siulittaasuanni inissisimavoq.

Imm. 2-imut

Partiit Inatsisartunut qinersinermi kingullermi Inatsisartunut sinniisuutitaqalersut ingerlaannartumik qinersinermi qinigassanngortitsisinnaanissaasut nutaaliornertut siunnersuutigineqarpoq.

Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2.6-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 3-imut, 4-imut, 5-imut, 6-imut aamma 7-imut

Aalajangersakkat aqqissuussaannikkut allannguuteqartillugit § 11, imm. 2-imi aamma 3-imi aalajangersakkanik atuuttunik ingerlatitseqqiinerupput, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit kingullermik qinersinermi qinigaatitaqanngitsut qinigassanngortissinnaaneranut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Taamatuttaa qinersisartunut partiinik ataasiakkaanik nalunaarutiginnittunut uppersaaitut immersugassamut, Qinersinermut ataatsimiititaliap akuersissuteqarnerata piffissaq atuuffia ilanngullugu, killiliussat malittarisassiuunneqarput.

Imm. 9-imut aamma 10-imut

Naalackersuisut uppersaaitut immersugassaliussapput. Peqatigitillugu partiinik nalunaarutiginninnermi suleriaasissamut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalackersuisut piginnaatinneqarput. Tamatumunnga atatillugu Naalackersuisut aalajangersinnaavaat nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq.

§ 13-imut

Aalajangersagaq maannamut § 12-imi aalajangersakkamik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Aalajangersagaq malillugu qinersinissamut qinigassanngortittut partii sinnerlugu, partiit avataasigut kattuseqatigiillutilluunniit qinigassanngortissinnaapput, takuuk § 16.

§ 14-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 13-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Taamaattorli taasivissani aternik taaguutininik atuisinnaaneq erseqqissaavigineqarsimavoq. Tamatuma itisilerneqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput, aamma nalinginnaasumik nassuiaatini imm. 4 aamma 5 ataaniittuni.

Imm. 1-imut

Partiit tamaasa eqqarsaatigalugit qinigassanngortittunik tamanik nalunaarutiginninneq ataatsimut qinersinermik siulersuisunut tunniunneqartassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Qinigassanngortittunik partiip nalunaarutiginninnera taamaalilluni qinersinermik siulersuisunut arlalinnut tunniussinikkut pisinnaanngilaq, taamatullu aamma arlaleriarluni tulleriissiinnarlugit nassiussisarnikkut pisinnaanani.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortittup nalunaarutiginninneranut peqatigitillugu qinigassanngortittup pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimasinnaaneri pillugit paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaasoq namminneq atsiorlutik uppersaassavaat.

Paasissutissat taakku qinigassanngortittut qinigaasut kisiisa eqqarsaatigalugit qinigaanerup misilinneqarnissaanut atugassatut pissarsiarineqassapput. Taamaalilluni qinigassanngortittup taamatut uppernarsaasimanissaa qinersinermut qinigassanngortissinnaanermut piunasaqaataavoq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittut ataasiakkaat taasivissami ateq taaguut allatsissinnaavaat.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni aternik assigiittoqartillugu atit allanngortinneqarnissaat Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangersinnaavaa. Tamanna sapinngisamik qinigassanngortittut pineqartut isumasioqatigalugit pissaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani, takuuk 7, imm. 4.

Imm. 5-imut

Atit taaguutit assigiissimappata, imaluunniit ateq taaguut kissaatigineqartoq qinigassanngortittut ataasiakkaat kinaassusaannik nalornilersitsisinnaappat, atip taaguutip atorineqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaasuuvoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussamut allanut suliaassanngortinneqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 6-imut

Partii sinnerlugu qinigassanngortittunik nalunaarut inummit partiimiluunniit oqartussaasunit, partiip malittarisassai malillugit atsiorsinnaatitaasunit atsiorneqarsimassaaq.

Atsiornerit taakku atuussinnaassuseqarnissaasa qularnaarneqarnissaa partiit ataasiakkaat akisussaaffigaat. Nalunaarutiginninneq ilusissaannut piunasaqaat naammassineqarsimangippat, itigartinneqarsinnaavoq.

Imm. 7-imut

Partii sinnerlugu qinigassanngortittunik nalunaaruteqarfissat qanoq isikkoqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tamatumunngalu ilanngullugu partiit qinigassanngortitaannut allattuiffinnik nalunaarutiginninneq qarasaasiatigunnaq pissasoq aalajangiisinnalutik.

Imm. 8-imut

Qinigassanngortittunik partii tunuliaqutaralugu qinigassanngortittussanik nalunaarutiginninnermi periaaseq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassungalu ilanngullugu nalunaarutiginninneq taamaallaat qarasaasiatigut pisinnaasoq aalajangersinnaallugu.

§ 15-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 14, imm. 1-imi aamma 2-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Taamaattorli taasivissani aternik taaguutinik atuisinnaaneq erseqqissaavigineqarsimavoq. Tamatuma itisilernerqarnissaanut immikkoortoq 2-ip ataani nalinginnaasumik nassuiaatit innersuussutigineqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersakkami takuneqarsinnaavoq partiit avataasigut qinigassanngortinniartup qinigassanngortinnini qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigereersimassagaa qinersinissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu nal. 12:00. Qinigassanngortittoq najukkami taasineramik aqutsisumut qinigassanngortinnerminik nalunaarutiginnittoq taamaalilluni qinersinermut atuussinnaassusilimmik qinigassanngortissinnaangilaq.

Imm. 2-imut

Qinigassanngortittup nalunaarutiginninneranut peqatigitillugu qinigassanngortittup pinerluttulerinermi inatsisit tunngavigalugit pineqaatissinneqarsimasinnaaneri pillugit paasissutissanik pissarsiniartoqarsinnaasoq namminneq atsiorlutik uppersarsassavaat. Paasissutissat taakku qinigassanngortittut qinigaasut kisiisa eqqarsaatigalugit qinigaanerup misilinneqarnissaanut atugassatut pissarsiarineqassapput. Taamaalilluni qinigassanngortittup taamatut uppersarsaasimanissaa qinersinermut qinigassanngortissinnaanermut piunasaqaataavoq.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortittut ataasiakkaat taaguutertik taasivissamut ilanngutsissinnaavaat.

Qinigassanngortittut arlallit akornanni atinik taaguutinillu aternik assigiittoqartillugu atit allanngortinneqarnissaat Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangersinnaavaa. Tamanna sapinngisamik qinigassanngortittut pineqartut isumasioqatigalugit pissaaq. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 4-imut

Aqqit taaguutit akornanni aternik assigiittoqartillugu imaluunniit taaguut kissaatigineqartoq qinigassanngortittup kinaaneranik nalorngisitsisinnaappat aternik taaguummik atuisoqarnissaa Qinersinermut ataatsimiititaliap itigartissinnaavaa. Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussaasunut allanut naammagittaalliutigineqarsinnaanani.

Imm. 5-imut

Qinigassanngortittunik nalunaarutit qanoq isikkoqarnissaat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tamatumunngalu ilanngullugu aalajangersinnaallugu nassiussineq taamaallaat qarasaasiakkut pisinnaasoq.

§ 16-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 14, imm. 3-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit avataasigut qinigassanngortittut qinigassanngortittunik allanik partiit avataasigut qinigassanngortittunik kattusseqateqarsinnaanerit aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq.

§ 17-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 15-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu partiit avataasigut qinigassanngortittut ikinnerpaamik qinersisartunik 40-inik qinigassanngortitsisoqassapput. Qinersisartut atsiorneri nalunaarummi taassumaluunniit assilinerani takuneqarsinnaassapput.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami qinigassanngortittut ataasiakkaat pillugit kinaassusaannut paasissutissanut piumasagaatit aalajangersarneqarput. Inuup ataatsip qinigassanngortitsisuni arlalinni qineqqusaannginnissaanut aalajangersagaq qulakkeereqataassaaq.

Imm. 3-imut

Qinigassanngortitsisut ilaat nalunaarut pillugu qinigassanngortitsisut tamaasa sinnerlugit saaffiginnissutinik tiguisinnaassaaq. Assersuutigalugu nalunaarutiginninnerup piviusuunerata uppersartinnissaanik pisariaqalersinnaavoq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittunik partiimik tunuliaqataqaratik qinigassanngortittussanik nalunaarutiginninnermi periaaseq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, tassungalu ilanngullugu nalunaarutiginninneq taamaallaat qarasaasiatigut pisinnaasoq aalajangersinnaallugu.

§ 18-imut

Aalajangersagaq § 16-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Aalajangersagaq malillugu qinigassanngortittoq taamaallaat partiimut ataatsimut kattusseqatigiinnulluunniit ataatsinut qinigassanngortissinnaavoq.

Imm. 3-imut

Ilanngullugu aalajangersarneqarpoq qinersisartooq taamaallaat qinigassanngortumut ataatsimut qinigassanngortitsisuusinnaasoq. Qinersisartooq taamaattumik qinigassanngortittunut arlalinnut qinigassanngortitsisuuppat, qinersisartumit nalunaarutit tamarmik atuussinnaassanngillat.

§ 19-imut

Aalajangersagaq oqaatitsigut allannguuteqartillugu § 17-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu qinigassanngortittup qinigassanngortinnermik nalunaarut qinersinnermik siulersuisunut tunuartissinnaavaa. Qinersinissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu kingusinnerpaamik kl. 12:00 tunuartitsineq pissaaq. Tamatumaa kingorna qinigassanngortup qinigassanngortinnini uterteqqissinnaajunnaassavaa.

Imm. 2-imut

Taamaaqataanik aalajangersarneqarpoq qinigassanngortitseqataasimasup qinigassanngortitseqataassutini qinersinnermik siulersuisunut tunniunneqarnerata kingorna utertissinnaanngikkaa.

§ 20-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 18-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinissamut qinigassanngortittut inaarutaasumik akuerineqarnissaannut suleriaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinnermik siulersuisut ataasiakkaat tassaapput aallaqqaammut naliliisussat qinigassanngortittunik nalunaarutit qinigassanngortitsisullu nalunaarutaat inatsimmi piunasaqaatinik naammassinnissimanersut.

Imm. 2-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap qinigassannortittut inaarutaasumik akuerissavai. Nalunaarummi kukkusoqarsimanera paasineqarpat pineqartoq ulluinnarnik marlunnik periarfissinneqassaaq nalunaarutip iluarsineqarnissaanut.

Imm. 3-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliap akuersissuteqareernerup kingorna sapinngisamik piaartumik qinigassannortittut aqqi tamanut saqqummersissagai. Kiisalu qinersinermik siulersuisut ilisimatissallugit, taassuma tamatuma kingorna piaartumik qinigassannortittut aqqi pillugit taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat ilisimatissallugit.

Imm. 4-imut

Qinigassannortittut aqqi qanoq tamanut saqqummersinneqassanersut, qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat nammineerlutik aalajangissavaat.

§ 21-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 19-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allannortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinigassannortitanik nalunaaruteqarnissamut piffissaliussap naanerani qinigassannortitat Inatsisartunut ilaasortassatut qinerneqartussaniit ikinnerusut nalunaarutigineqarsimappata Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersisartut kajumissaassavai qinigassannortitanik amerlanerusunik nalunaarutiginneqqullugit.

§ 22-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 20-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allannortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inuit ullormi qinersivimmi qinersisinnaatitaanermut piumasaqaatinik naammassinnittut allattorsimaffiannik suliaqarnissamut qinersinermik siulersuisunut ataasiakkaanut piumasaqaatit aalajangersakkakut aalajangersarneqarput.

Taamaalilluni erserpoq qinersisinnaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaannut qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat akisussaasusut. Qinersisinnaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaanik ulluinnarni suliaasaq qinersinermik siulersuisut ataasiakkaat kommunimi allaffeqarfimmut isumagisassannortissinnaavaat.

Imm. 2-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 6-inik

sioqqullugu kommunimut nuussimasut, aammalu kingusinnerpaamik ulloq taanna kommunimut nuullutik nalunaarsimasut, qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Najukkamik allanngortitsinermik nalunaarutiginninnermut piffissaq, qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqarsinnaanissaanut, aalajangiisuusaaq, kisianni najukkamik allanngortitsineq ulloq pineqartoq taanna Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimannngissinnaavoq.

Imm. 3-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq kingusinnerpaamik sapaatit akunnerinik 6-inik sioqqullugu kommunip iluani nuussimasut, aammalu kingusinnerpaamik ulloq taanna kommunimut nuunnerminnik nalunaarutiginnissimasut, najukkamik nutaap ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqarsinnaanissaanut najukkap allanngorneranik nalunaarutiginninnermut piffissaq aalajangiisuusaaq, kisianni najukkamik allanngortitsineq ulloq pineqartoq taanna Qitiusumi Inuit nalunaarsorsimaffianni nalunaarsorsimannngissinnaavoq.

Imm. 4-imut

Qinersisartut ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerinit 6-init kingusinnerusukkut kommunimut allamut imaluunniit kommunip iluani nuussimasut, imaluunniit ullup taassuma kingornatigut nuunnerminnik nalunaarutiginnissimasut, maannamut najugarisimasamik ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngussimaannassapput.

Najukkap allanngornera ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu kingusinnerpaamik sapaatit akunnerisa 6-it qaangiunneranni nalunaarutigineqarsimanngippat, qinersisartuq pineqartoq maannamut najugarisimasap ataani qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngussimaannassaaq.

Imm. 5-imut

Qinersisartut Kalaallit Nunaata avataaniikkallarsimasut aammalu § 2-imi piumasaqaatinik naammassinnissimasut, kingusinnerpaamik ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut qaangiunneranni tamanna pillugu aalajangiisoqarsimappat, qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunneqassapput.

Qinersisinnaatitaasut allassimaffianni ilanngunnissaq pillugu qinnuteqaatip kingusinnerpaamik ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut

qaangiunneranni tiguneqarsimanera naammangilaq. Kingusinnerpaamik ulloq qinersiviususaaq sioqqullugu sapaatit akunnerisa pingasut qaangiunneranni aalajangiisoqareersimassaaq.

§ 23-imut

Aalajangersagaq pingaarnerusutigut § 21-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Inuit sumiiffinni Kalaallit Nunaata kommuninut aggorneqarnerata avataanniittut Kommuneqarfik Sermersuumi qinersisinnaatitaasut allattorsimaffianni immikkoortumi immikkut ittumi ilanngunneqassasut aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq malillugu inuit Kalaallit Nunaanni aalajangersimasumik najugaqarunnaarsimasut qinersisinnaatitaasut allassimaffiannit peerneqassapput. Taamaattoq takuuk § 24, imm. 1-3, taanna malillugu qinersisartut pisut ilaanni qinersisinnaatitaasut allassimaffianniiginnarsinnaallutik.

Imm. 3-imut

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata qanoq isikkoqarnissaa ilanngullugu qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata suliarineqarnissaa pillugu aalajangersakkanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput.

§ 24-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 22-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut, 2-imut aamma 3-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamik qinnuteqaatip qinersinermik siulersuisuni suliarineqarnissaanut piumasaqaatit sukumiinerusut aalajangersakkakut aalajangersarneqarput, ilanngullugu qinnuteqaatinik suliarinninnermut oqartussap akisussaaffia kiisalu piffissaq qinersisartup qinersisinnaatitaasut allassimaffianniiginnarsinnaaffia.

Imm. 4-imut

Qinersinermik siulersuisut qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissaaq pillugu aalajangiinera qinersinermik siulersuisut aalajangiinerata kingorna sapaatit akunnerisa marluk iluanni Qinersinermut ataatsimiititaliamut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Imm. 5-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamik qinnuteqartarnermut malittarisassanik sukumiinerusunik Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput, tamatumunngalu ilanngullugu aalajangersinnaallugu qinnuteqarnek qarasaasiakkut pissasoq.

§ 25-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 23, imm. 3-imi aamma 4-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaasut allattorsimaffiata qanoq isikkoqarnissaanut piumasaqaatit aalajangersakkakkut aalajangersarneqarput.

§ 26-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 24-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiata qinersinermik siulersuisunit tamanut saqqummiunneqarnissaannut piumasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiat kingusinnerpaamik ulloq qinersivissaq sapaatit akunnerinik pingasunik sioqqullugu kommunimi sumiiffimmi tamanit tikinneqarsinnaasumi ulluinnarni marlunni saqqummitineqassaaq.

Imm. 2-imut aamma 3-imut

Aalajangersakkami kommunit aggornerisa iluani aammalu avataanni qinersisinnaatitaasut allassimaffiinik tamanut saqqummiisarnermut piumasaqaatit aalajangersarneqarput.

Imm. 4-imut

Tamanut saqqummiussinerup kommunip nittartagaatigut pinissaa qinersinermik siulersuisut aalajangersinnaavaat.

§ 27-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 25-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisartup qinersisinnaatitaasut allattorfiannut ilanngunneqarsimaneramik ilaatinneqannginneranilluunniit naammagittaalliortoqartillugu suleriaasissaq aalajangersakkakkut aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut

Naammagittaalliuut allakkatigut qinersinermik siulersuisunut tunniunneqassaaq naatsumik tunngavilersuutitalerlugu. Atuussinnaanissamut piunasaqaat taanna naammassineqarsimanngippat qinersinermik siulersuisut naammagittaalliuut paasiniassavaat nalinginnaasumik ingerlatsinermi inatsisitigut ilitersuisussaaitaanermut ilagitillugu pisariaqarpalluunniit naammagittaalliuut itigartillugu.

Imm. 2-imut

Qinersinermik siulersuisut sapinngisamik piaartumik naammagittaalliuut suliarissavaa.

Imm. 3-imut

Pisortat ingerlatsineranni aalajangiineq tassani pineqarpoq, taamaattumik pisortat suliassanik suliarinnittarnerannut inatsimmi tunngavilersuuteqarnissaq aamma naammagittaalliornissamut ilitersuinissaq pillugit maleruagassat nalinginnaasut malinneqartussaallutik.

Imm. 4-imut

Qinersinermik siulersuisut aalajangiinerat tamatuma kingorna ullut nalinginnaasut marluk iluanni Qinersinermut ataatsimiititaliamut tunniunneqarsinnaavoq, taassumalu aalajangiinera inaarutaasuulluni, takuuk § 7, imm. 4.

Imm. 5-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliap naammagittaalliuut sapinngisamik piaartumik suliarissavaa.

Imm. 6-imut

Qinersisinnaasut allattorsimaffiannut allannguutit allat qinersinermik siulersuisut akuersissuteqarnerisigut aatsaat pisinnaapput. Allannguutit matumani pineqartillugit taamaallaat qinersisinnaatitaasut allassimaffiaa oqaasertaanni kukkunernik iluarsiinissaq pineqarpoq. Ateq kukkuneqarsimappat tamatumunnga assersuutaasinnaavoq.

§ 28-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissamik Naalakkersuisut aalajangiisinaanerannut periarfissaq, aalajangersakkami atuutsinneqalerpoq. Erseqqinnerusumik itisiliisunut tunngatillugu, immikkoortoq 1-imi aamma 2-imi nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

Aalajangersakkami qarasaasiatigut allakkatigut taasinissamut periarfissamik atuutsitsilernissamut Naalakkersuisut piginnaatinneqarput. Qarasaasiatigut allakkatigut

taasinissamut periarfissaqarneq taamaallaat taasinissamut periarfissanik annertusititsinerussaaq, aammalu aalajangersagaq malillugu taasinissamut periarfissat allat ilisimaneqartut atorunnaarsinneqarnerannik kinguneqartariaqarnani.

§ 29-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup aaqqissuunneqarneranut nalunaarutitut ilusilimmik maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut aalajangersakkami piginnaatinnearput. Tassunga atatillugu Naalakkersuisut qarasaasiatigut taasinerup najoqqutassanik ilusilersuinnermut maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasineq attatiinnarneqarsinnaanersoq, taamaassappallu qanoq iliorluni tamanna pisinnaanersoq nalilersuinissaq siunertaralugu, qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atorneqarneranik misilittakkat siulliit marluk Naalakkersuisut naliliiffigisinnaassavaat. Itisiliinnermut tunngatillugu immikkoortoq 1-imi aamma 2-imi nassuiaatit nalinginnaasut innersuussutigineqarput.

§ 30-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersagaq malillugu Naalakkersuisut qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup qarasaasiatigut aallaaviusussamik atugassiissapput. Qarasaasiatigut aallaaviusussamut piunasaqaatit immikkoortoq 2.9.10-2.9.13-imi nassuiaatini nalinginnaasuni erseqqinnerusunik nassuiarneqarput, taakkualu innersuussutigineqarput.

Qarasaasiatigut aallaaviusussaq inaarutaasoq Qinersinnermut ataatsimiititaliap akuerissavaa, tassungalu atatillugu qinersinnermut inatsimmi taasisarnermut piunasaqaatit allat naammassineqarsimanersut misissussallugu.

§ 31-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkami qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup atugassap qarasaasiatigut aallaaviusussap ilusilersugaaneranut piunasaqaatinik tunngaviusunik arlalinnik aalajangersaaviulluni.

Imm. 1-imut

Tigussaasunik allakkatigut taasivissat assigalugit taaguut ”Inatsisartunut qinersineq” aamma

”Valg til Inatsisartut” allassimassapput.

Imm. 2-imut

Tigussaasumik allakkatigut taasivissat assigalugit qinigassanngortittut aqqi allassimassapput. Tassungaaq atallugu qinigassanngortittut aqqisa allatorneqarneranni inatsimmi § 14, imm. 4 aamma 5 aamma § 15, imm. 3 aamma 4. taamaaqataanik atuutissapput. Aammattaaq aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit aalajangersakkanut taakkununga atasut innersuussutigineqarput.

§ 32-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Aalajangersakkamiqarasaasiatigut taasineq pisuni suni atorneqarsinnaannginnersoq, taamaattumillu atuutinngitsutut isigineqassanersoq aalajangersaaviulluni.

Aalajangersagaq malillugu qinersisartoq qinersisartut allassimaffianni allassimangippat, qarasaasiatigut taasineq ilanngunneqassanngilaq. Aammattaaq qinersisartoq ulloq qinersiviusoq nallertinnagu toqukkut qimagussimappat, kisianni ulloq toqukkut qimagunnini sioqqullugu qarasaasiatigut allakkatigut taasisimalluni, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq atuutissanngilaq.

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnernut periaasissaq maleruagassiivigineqartoq malinneqarsimangippat, imaluunniit piffissap taasiviusussap avataani qarasaasiatigut allakkatigut taasineruppat, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq ilanngunneqarsinnaanngilaq.

Matuma siuliani allassimasut qaqutiguinnaq pisartussatut isigineqartariaqarput, tassami qarasaasiatigut allakkatigut taasinerup piffissami aalajangersimasumi ilaalu ilanngullugit taamaallaat pisinnaanera, qarasaasiatigut taasivissanik ineriartortitsinermi annertuumik sillimaffigineqartussaammat.

Aammattaaq qinersisartoq sioqqutsisumik taasisimappat, imaluunniit qinersisartoq ulloq qinersivimmi taasisimappat, qarasaasiatigut allakkatigut taasineq ilanngunneqarsinnaanngilaq. Piumasaqaatit inatsimmi § 46, imm. 2, nr. 8-imut aamma 9-imut annertuumik naapertuupput.

§ 33-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsineq qitiusumut inissinneqassasoq Naalakkersuisut aalajangiisinnaassapput,

taamaalilluni kisitsineq qitiusumi pisalissalluni, kommunini ataasiakkaani pisarneranut taarsiullugu.

Qitiusumi kisitsisalernermik atuutsitsilernissamut periarfissaq tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernut taamatullu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernut atuutissaaq.

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumut inissinneqarnerani, Qinersinermut ataatsimiititaliamut kisitsinerup naammagittaalliuutigineqarsinnaanera suli periarfissaassaaq.

Imm. 2-imut

Naalackersuisut tassunga atatillugu kisitsinermi periaasissaq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput, ilanngullugu kisitsinermi suleriaatsinik aqqissuussineq pillugu kiisalu sioqqutsisumik taasinerit sumut nassiunneqassanersoq maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaassallutik.

Imm. 3-imut

Sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumi inissinneqarnerani inatsimmi §§ 46-48 aamma § 49, imm. 2, §§ 50-52 aamma § 58 taamaaqataanik atuutissapput, aammalu itisiliinissamut aalajangersakkanut taakkununga aalajangersakkanut ataasiakkaanut nassuiaatit innersuussutigineqarput. Taamaattoq kisitsinerit qitiusumut inissinneqarneranni, taasivissanik karsinik atuinissaq pillugu piumasaqaat atuutissanngilaq.

§ 34-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 31, imm. 1-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq taaguutaa allanngortinneqarpoq, taamaalilluni taasineq sioqqutsisumik taasinernut allanngortinneqarluni. Allatigut allanngortitsisoqarnissaa eqqarsaataanngilaq.

§ 35-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 31, imm. 2-9-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, tassani allanngortitsisoqarnissaa eqqarsaataanani.

Nutaatut siunnersuutigineqarpoq Naalackersuisut aalajangersagaq malillugu sioqqutsisumik taasisarneq pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaassasut, ilanngullugit taasinernut piffissaliussaq kiisalu sioqqutsisumik taasinernik oqartussamut allamut nassiussisarnissaaq.

Imm. 1-imut, 2-imut, 3-imut, 4-imut 5-imut, 6-imut aamma 7-imut

Qinersisartut napparsimmavinni uninngasut, pinerluuteqarsimasunik isumaginnittoqarfiup inissiisarfii inissinneqarsimasut, silasiorfinni umiarsuarnilu sulisut il.il., imaluunniit

Kalaallit Nunaata avataaniittut tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaanerannut periarfissaq aalajangersakkakut aalajangersarneqarpoq.

Tigussaasumik sioqqutsisumik taasinermi pineqarput, qinersisartuq ulloq qinersiviusorpiaq sioqqullugu sioqqutsisumik taasivissamut ornigulluni tigussaasumik sioqqutsisumik taasisoq. Taaguutinik toqqaanermut nassuiaatinut tunngasut takuuk nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.8.3.

Imm. 8-imut

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerup qinersinissaq sioqqullugu siusinnerpaamik pisinnaaffia, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 9-imut

Sioqqutsisumik tigussaasumik taasisarneq pillugu aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissamut, aalajangersakkami Naalakkersuisut piginnaatinneqarput, ilanngullugit taasinermut najoqqutassanik ilusilersuineq kiisalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasisarneq, aammalu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit sumut nassiunneqassanersut.

§ 36-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu qinersisartuq taasivissamukarsinnaanngitsoq angerlarsimaffimmini tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaassaaq. Tamatuminnga qinnuteqartoqareersimassaaq kingusinnerpaamik ulloq taasivissaq ullunik pingasunik sioqqullugu nal. 16:00 nallertinnagu.

Angerlarsimaffinni tigussaasumik sioqqutsisumik taasisinnaaneq taamaallaat atuuppoq qinersisartunut napparsimanertik angallarunnertilluunniit pissutigalugit taasivimmukarsinnaanngitsunut. Qinersisartut allat assigiinngitsunik pissuteqarlutik ullormi taasiviusumi apuussinnaanngitsut sioqqutsisumik taasinissamut imaluunniit qarasaasiatigut taasineq periarfissaq atorsinnaavaat.

Imm. 2-imut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarnerup atuutsinneqalerneranut aammalu sioqqutsisumik taasinernek aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernek kisitsisarnerit qitiusumiitilerannut atatillugu, sioqqutsisumik taasinerit nassuineqartarnerannut aammalu qarasaasiatigut allakkatigut taasinernek iliuuseqarfiginninnermut killissaliussat allanngortinneqarnissaat pisariaqarsinnaavoq. Taamaattumik nalunaarutitut ilusilimmik tamanna pillugu aalajangersakkanik aalajangersaanissamut Naalakkersuisut

aalajangersakkami periarfissinneqarput.

§ 37-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 32-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq sioqqutsisumik tigussaasumut taasinernut, taasinermut najoqqutassanik ilusilersuineranut akuersissuteqarnermullu akisussaasuvoq.

Imm. 2-imut

Massakkutut Kalaallit Nunaata avataani tigussaasumik sioqqutsisumik allakkatigut taasinermi atortussat Danmarkimi folketingimut qinersinermi atorneqartartut atorneqassapput.

§ 38-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 33-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Aalajangersakkami tigussaasumik sioqqutsisumik taasinermi suleriaasissaq aalajangersarneqarpoq. Suleriaasissaq malinneqanngippat ornigulluni sioqqutsisumik taasineq atuussinnaassanngilaq. Suleriaasissap malinneqarnissaa sioqqutsisumik taasinermik tiguisussap qularnaassavaa.

§ 39-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussinikkut allannguuteqartillugu § 34-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqarani.

Aalajangersagaq malillugu sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq kommunimut qinersisartup qinersisinnaatitaasut nalunaarsorsimaffianni allasimaffigisaanut nassiunneqassasoq.

§ 40-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq § 35-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq. Taamaattoq inatsimmi matumani sioqqutsisumik taasinerit taasinerup ammarnissaa sioqqullugu taasivissami tiguneqareersimassasut, allannguutaalluni.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq kommunimi tiguneqarpat sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq ingerlaannaq qinersisartup taasiartorfissaani taasisitsinermik aqutsisumut ingerlateqqinneqassaaq.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq taasisitsinermik aqutsisup taasisitsinerup ammarneqannginnerani tigoreersimassavaa. Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut taasisitsinerup ammarneqannginnerani taasivissami tiguneqareersimanissaat nutaajuvoq. Taasivissap ammarnissaa sioqqullugu sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit tiguneqarsimappata, taasinerit kisitsineq oqinnerulertussaavoq, tassami sioqqutsisumik tigussaasumik taasinerit tiguneqartunik nalunaarsuineq ulloq taasiviususaaq sioqqullugu aallartissinnaassamat. Tamatuma saniatigut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.10 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Sioqqutsisumik taasinerit aamma qarasaasiatigut taasinerit kisitsineq qitiusumik inissinneqarpat, Naalakkersuisut sioqqutsisumik taasinerit nassiussinermi periaasissaq pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaassapput. Ilanngullugu sioqqutsisumik taasinerit piffissamat killissaliusaaq saneqqunneqarsinnaassaaq.

§ 41-imut

Taasivissat pissarsiarinissaannut, qanoq isikkoqarnissaannut agguataarneqarnissaannullu piumasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Qinersinermut ataatsimiititaliaq taasivissat pisariaqartut pissarsiarinissaannut, qanoq iluseqarnissaannut agguataarneqarnissaallu pillugit aalajangiissasoq aalajangersakkami atuarneqarsinnaavoq. Ulluinnarni suliaasaaq taanna Qinersinermut ataatsimiititaliaq allattoqarfianut suliaasangortinneqarsinnaavoq.

Qarasaasiatigut taasisinnaaneq periarfissiissutigineqarsimappat, taasivissanik ilusilersuinerit piumasaqaatit nalunaarutit ilusilimmi saneqqunneqarsinnaassapput.

Imm. 2-imut, 3-imut aamma 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq qinigassanngortittut naqinnerit malillugit tulleriinnilersorneqarneri qinigassanngortittut naggataat imaluunniit qinigassanngortittut aqqi siulequtit tunngavigalugit pisinnaasoq. Naqinnerit malillugit qanoq tulleriiaarisooqarnissaa taasivissap qanoq isikkoqarneranut ilaamat tamatuminnga Qinersinermut ataatsimiititaliaq aalajangiisusaaq.

Naqinnerit malillugit tulleriiaarinissamat tunngavik tamanna qinigassanngortittut immikkoortut tamaasa eqqarsaatigalugit naqinnerit malillugit tulleriiaarinermi malinneqassaaq. Qinigassanngortittunik naqinnerit malillugit tulleriiaarinermi tamarmik

siulequt aallaaviginngikkunikku naggammik aallaaveqassapput.

§ 42-imut

Kommunalbestyrelsinut, nunaqarfimmi aqutsisunut ilagiillu sinniisaannut qinersineritut inimi taasiviusumi qineqqusaartoqarsinnaanerani inerteqquteqqutaassasoq aalajangerneqarpoq.

Imm. 1-imut

Ininut taasiviusussanut kiisalu ineeqqanut taasivissanut karsinullu taasinerit nakkaatitsivissanut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq qinersinerit ineeqqanik taasivissanik karsinullu taasinerit nakkaatitsivissanik naammattumik peqarnissaa qularnaarneqarnissaa kommunalbestyrelsit ataasiakkaat akisussaaffigaa.

Imm. 2-imut

Taamatuttaaq ineeqqat taasivissat qanoq aaqqissuunneqarsimanissaat aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Tamatumunnga ilanngullugu aalajangersarneqarpoq tulluurtumik allaataasinnaasumik peqassasoq qanoq taasisoqarnerani nalornisitsisinnaanngitsumik. Tamanna qinersisarneq pillugu inatsimmut atuuttumut sanilliullugu allanngortitsineruvoq, tassani piunasaqaataamat aqerluusaq nalinginnaasumik qernertumik allasinnaasoq atorineqassasoq. Siunissami allaatit allat, assersuutigalugu kuglepenit, atorineqarsinnaalissapput. Ineeqqami taasivissami allaateqarnissaa, taamatullu aamma taarsiartorfimmi allaatip qanoq qinersisoqarsimaneranik nalornisitsinnginnissaata qularnaarneqarnissaa aalajangiisuussapput. Taamaattumik allaammik allamik aqerluusaanngitsumik atuigaanni allaatip atorsinnaanissaa erseqqissumillu allasinnaanissaa qularnaarneqartariaqarpoq.

Imm. 3-imut

Kiisalu erseqqissarneqarpoq karsit taasivinnut nakkartitsiviit paarnaarneqarsinnaanngikkunik illersorneqarsinnaasumik ammarneqarsinnaajunnaarsinneqarsimassasut.

Ammarneqarsinnaajunnaarsitsineq assersuutigalugu ungerutissiamik nipittartumik pisinnaavoq. Qinersinerup ingerlanerani susasaqanngitsut karsinut taasivinnut nakkaatitsiviusunut isersinnaannginnissaat aalajangiisuuvoq, takuuk § 44, imm. 1.

Imm. 4-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq inimilu taasiviusumi qineqqusaartoqarsinnaannginnera aalajangersarlugu. Qineqqusaarnertut paasineqassapput qineqqusaarutunik erfalasuaqqanilluunniit agguaassinerit, oqaaseqarluni kaammattuinerit isummanilluunniit ersersitsinerit il.il.

§ 43-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 29-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersineq unnukkut nal. 20:00 sioqqullugu naammassineqarsinnaasoq, qinersisartut taaserusuttut tamarmik taasereerpata. Tamatuma kingunerisaanik qinersisartut taasinissamik kissaateqartut tamakkersimasut taasinermut aqutsisup qularutigiunnaarpagu, qinersineq nal. 20:00 sioqqullugu naammassineqarsinnaavoq.

§ 44-imut

Taasiartorfissani ataasiakkaani qinersinerup ingerlanneqarnissaanut killiliussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq malillugu taasisitsinermik aqutsisup taasinerup aallartinnerani karsit taasivinnut nakkartitsiviit imaqaannginnissaat qularnaassavaa, tamatumalu kingorna karsit parnaarlugit ammarneqarsinnaajunnaarsillugilluunniit. Qinersinerup inatsisit atuuttut naapertorlugit ingerlanneqarnissaa eqqarsaatigalugu tamanna qinersinerup ingerlanneqarnerata ammarneqarnerani najuuttut isigitillugit pisassaaq.

Imm. 2-imut

Taasisitsinermik aqutsisup qularnaassavaa inimi qinersivimmi takussaasumik inissitamik allagartaqassasoq partiit inuillu qinigassanngortittut aqqi pillugit paasissutissanik imalimmik. Allagartaq saqqumisumiissaaq qinersisartunillu ajornanngitsumik takuneqarsinnaassalluni.

Imm. 3-imut

Qinersisinnaatitaaneq nammineerluni inimut qinersivimmukarnikkut ingerlanneqassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik piginnaatitaalluni taasisoqarsinnaanngilaq. Taasisitsinermik aqutsisup tamatumunngaluunniit taassuma piginnaatitaata qinersisartup kinaassusia qularnaassavaat pineqartup aqqata inuuiatalu pissarsiarinerigisut. Tamanna naammangippat qinersisartup najukkani ilanngullugu ilisimatitsissutigissavaa.

Qinersisartup kinaassusia suli nalornineqarpat tamanna aalajangiunneqarsinnaavoq pineqartup kinaassusianut uppersaammik saqqummiussinikkut. Tamanna assersuutigalugu pisinnaavoq passimik imaluunniit kinaassutsimut uppersaammik assitalimmik takutitsinikkut.

Imm. 4-imut, 5-imut, 6-imut, 7-imut aamma 8-imut

Meeqqat mikinerusut ineeqqamat taasivissamut nassarneqarsinnaanerata taasitsinermik

aqutsisup akuerisinnaagaa aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Meeqqat nassarneqarsinnaanersut ataasiakkaatigut naliliisoqassaaq, meeqqat sulii miluttut meeqqerivinniittutullu ukiullit ineeqqamut taasivissamut aalajangersagaq malillugu nassarneqarsinnaassapput, akerlianillu meeqqat anginerusut nassarneqarsinnaassanatik.

Taamatuttaaq erseqqissarneqarpoq qinersisartooq pisuni immikkut ittuni inip taasiviusussap avataani taasisinnaasoq imaluunniit taasinermini allanit ikiorneqarsinnaasoq. Taasisitsinermik aqutsisup ingerlaannaq nalilissavaa immikkut pisoqarnersoq pisariaqarpallu qinersisartooq ikiorlugu.

Kiisalu qinersisartooq taasivissani taarsertissinnaavaa, taasiviup karsimut nakkartitsivissamut nakkartinneqannginnerani taamatut kissaateqartoqarpat. Taasisitsinermik aqutsisup taasivissat taasiviilluunniit utertinneqartut immikkut katersussavai, immikkullu kisinneqassallutik.

Imm. 9-imut

Taasisitsinermik aqutsisoq qinersisitsinerup naammassinnaanut kingulliulluni taasissasoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 45-imut

Aalajangersagaq § 37, imm. 1-imi aalajangersakkamik atuuttumik ilaatigut ingerlatitseqqiineruvoq, taamaattoq najoqqutassat qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassasut imm. 2-imi erseqqissarneqarluni.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Taasineq naammassineqaannartoq immikkut poortugakkuutaarlugit taasivissat tunniunneqarsimangitsut qilersuutissavai, aamma taasivissat allamik taarsigassatut utertinneqartut immikkut poortorlugit ataatsimut qilersuunneqassapput, aammalu qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassallutik.

§ 46-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 36-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Taamaattorli aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut qinersinerup ammarneqarnerata kingorna takkuttut isiginiarneqarsinnaassanngitsut taamalu atuuttussaananatik.

Imm. 1-imut

Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut passunneqartarneranni suleriaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Qaqugukkut sioqutsisumik taasineq tigussaasoq isiginiarneqartassannginnersoq aalajangersakkami allaaserineqarpoq. Taamaalilluni taasisitsinermik aqutsisup sumiiffimmi aalajangertassavaa sioqutsisumik taasineq tigussaasoq atuussinnaassutsimut piumasaqaatinik aalajangersakkanik naammassinnissimanersoq.

Imm. 3-imut

Taasisitsinermik aqutsisup najoqqutassat §§ 45-imi aamma 46-imi pineqartunut ilaasut qinersinermik siulersuisunut nassiunneqarnissaat qulakkiissagaa, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 47-imut**Imm. 1-imut, 2-imut, 3-imut aamma 4-imut**

Taasiviit naatsorsorneqartarnerannut periaasissaq aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 5-imut

Aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq taasinernik kisitsineq tamanut ammasuusoq, taamatullu aamma qinigassanngortittoq peqataasinnaanngitsoq qinigassanngortittup partiata imaluunniit qinigassanngortittumut namminermut taasinerit kisinneqarneranni. Tamanut ammasuusoq suliaqarnermi isumaqarpoq, qinersisartut minnerpaamik marluk aallaaviatigut uppersaasutut kisitsineq najuullutik malinnaaffigissagaat.

Imm. 6-imut

Qinersisartut marlunnit ikinnerusut kisitsinermi najuutsillugit, aalajangersakkami maleruagassiivigineqarpoq. Taamatut pisoqarnerani taasinerit aqutsisup qinersisinnaatitaasut akornanni uppersaasussat marluk toqqassavai, taamaalillutik taakkua kisitsineq malinnaaffigissallugu. Qinersisinnaatitaasut kisitsinermi peqataaqusaannginnerannik aalajangersagaq malitseqanngilaq.

§ 48-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut arlalinnik erseqqissarlugu ilaatigut § 38-imik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Imm. 1-imut

Tassunga inissap nalaani qinersisartuq krydsiliisimappat (partiimut taasineq) taasineq partiimut qinersinerussasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Sioqutsisumik taasinerit tigussaasut eqqarsaatigalugit taasineq partiimut qinersisartup sioqutsisumik taasivimmi (partiimut taasineq) allassimasaanut taasinerussaaq.

Imm. 2-imut

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq, partiit avataanni qinigassanngortittumut, aqqata nalaani qinersisartup krydsilersimappagu taasineq pisimassasoq (inummik taasineq). Sioqqutsilluni taasivissami partiit avataanni qinigassanngortittup aqqa allassimappat, taasineq qinigassanngortittumut taasinerusutut isigineqassaaq (inummik taasineq).

Imm. 3-imut

Qinersisartup qinigassanngortittup aqqa imaluunniit qinigassanngortittup partiillu aqqi tamaasa krydsilersimappagit taasivik qinigassanngortittumik taasinerit (inummik taasineq) naatsorsuunneqassasoq aalajangersakkami erseqqissarneqarpoq. Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut eqqarsaatigalugit qinigassanngortittup aqqa allassimappat qinigassanngortittoq qinerneqarsimasutut (inummik taasineq) isigineqassaaq.

Imm. 4-imut

Qinigassanngortittut partii qinersisartup taasimasaa tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlarineraat nalornissutaasinnaalluni pisoqarneri aalajangersakkami maleruagassiivigineqarput. Qinigassanngortittoq partii tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlaat qinersisartup taasimaneraa ersarigani qinersisartoq krydsiliisimatillugu, taasineq partiimik taasinerit isigineqassaaq (partiimut taasineq).

Qinersisartoq sioqqutsisumik taasineri qinersisartut partii ataaseq tunuliaqutaralugu qinigassanngortittut arlallit atiinik allataqarsimappat, tamanna taamaaqataani atuutissaaq.

Allatigut partiit arlaat imaluunniit qinigassanngortittut arlaat taaneqarsimanersoq nalornissutaappat, taasineq atuutissanngilaq, takuuk § 49, imm. 1, nr. 2, aamma imm. 2, nr. 2.

§ 49-imut

Aalajangersagaq aaqqissuusaanikkut allannguuteqartillugu § 39-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Taasineq qaqugukkut atuussinnaanngitsutut nalilerneqartassanersoq eqqarsaatigalugu killiliuussat aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 1-imut

Taasivik taasiartorfissami taasivigineqarsimasoq qaqugukkut atuussinnaaneq ajornersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Taasivik atuussinnaassuseqanngilaq allaffigineqarsimanngikkuni imaluunniit erseqqissumik takuneqarsinnaanngippat qinigassanngortittoq kina partiiluunniit sorleq qinerneqarsimanersoq. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinersisartup

taasivissami krydsiliiviusussatut nalunaakkat avataatigut maaniinnaq krydsiliisimappat.

Taamatuttaaq taasivik atuussinnaassuseqanngilaq taasiviup isikkua malillugu isumaqarnarpat taasivik inatsit naapertorlugu suliarineqarsimanngitsoq.

Kiisalu erseqqissarneqarpoq taasivik aamma atuussinnaassuseqassanngitsoq arlaatigut immikkooruserneqarsimaguni. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinigassanngortittumut inuulluaqqusummik taasivimmut allattoqarsimappat.

Imm. 2-imut

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq qaqugukkut atuussinnaassannginnersoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Sioqqutsisumik taasineq tigussaasoq atuussinnaanngilaq sioqqutsisumik taasivissaq allaffigineqarsimanngippat imaluunniit qinigassanngortittoq kina partiiluunniit sorleq qinerneqarsimanersoq qularnaatsumik allassimanngippat. Tamatumunnga assersuutitut taaneqarsinnaavoq qinersisartup partii qinigassanngortittulluunniip aqqa kukkusumik allassimappagu naalisarsimappaguluunniit. Allannerlunneq annikitsoq, kina taaneqarnersoq nalornilersitsinngitsoq pineqarpat, sioqqutsisumik taasivik atuussinnaatinneqassaaq.

Taasivik atuussinnaassuseqassanngilaq taasiviup isikkua malillugu isumaqarnarpat taasivik inatsit naapertorlugu suliarineqarsimasuunngitsoq.

Kiisalu erseqqissarneqarpoq taasivik immikkut ilisarnaaserneqarsimaguni atuussinnaassanngitsoq. Tamatumunnga assertuutitut taaneqarsinnaavoq qinigassanngortittumut inuulluaqqusummik taasivimmi allattoqarsimappat.

Imm. 3-imut

Taasineramik aqutsisup qinersinermi allattaavimmi nalunaassavaa taasiviit qassit atuussinnaanngitsutut nalunaarutigineqarnerisut, taasiviit atuussinnaanngitsut ataasiakkaat atuussinnaannginnerinut pissutaasoq naatsumik tunngavilersuutitalerlugu.

Imm. 4-imut

Taasivissat, ilanngullugit sioqqutsisumik taasiviit tigussaasut, nalilerneqartarnerat pillugu malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaanissamat Naalakkersuisut piginnaatinneqarput.

§ 50-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 40-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Kisitsinerit imminnut tulleriittut marluk assigiimmik inerneqarpata aatsaat taasinerup inenera inaarutaasuusoq, aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq. Taamaattumik aamma kisitsinerup ulloq qinersiviusoq taanna pisarnissaa, taamaalillunilu ullup tullianut kinguartinneqarsinnaannginnissaa, aalajangersakkami tunngavissaatinneqarpoq. Kisitsinerit imminnut tulleriittut marluk assigiimmik inerneqarpata aatsaat ulloq qinersiviusoq kitsitsineq naammassissaaq.

§ 51-imut

Imm. 1-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaannikkut allannguuteqartillugu § 41-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Partiit qinigassanngortittullu ataasiakkaat taasinerit qasseraarsimanersut qinersinermit allattaavimmi takuneqarsinnaassasoq aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 2-imut

Qinersinermit allattaavinni paasissutissat allat aamma ilaanissaat nutaatut erseqqissarneqarpoq. Paasissutissat pineqartut tassaapput:

- 1) Taasiviit qinigassanngortittut aqqinik allaffigineqarsimasut tiguneqartut amerlassusii.
- 2) Taasiviit atuussinnaasut amerlassusii.
- 3) Taasiviit allaffigineqarsimanngitsut amerlassusii.
- 4) Taasiviit atuussinnaanngitsut allat amerlassusii.
- 5) Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut tiguneqartut amerlassusii.
- 6) Sioqqutsisumik taasinerit tigussaasut isiginiarneqarsimanngitsut amerlassusii.
- 7) Taasivissat taarserneqarsimasut qassiuneri.
- 8) Taasivissat atorneqanngitsut qassiuneri.
- 9) Qinersisartut qinersisinnaatitaasut qassiuneri.

Paasissutissat aamma massakkut ilanngunneqartareerput. Paasissutissat qinersinermit allattaavimmi maannakkut ilanngunneqartassasut nutaajuvoq.

§ 52-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 42, imm. 1-imi aamma 2-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani. Aalajangersakkami imm. 3 nutaajuvoq.

Qinersinerup inernerata qanoq nalunaarutigineqartarnissaa aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Taasiartorfissani ataasiakkaani qinersinerup inernerata naatsorsorneqareerpat taasisitsinermik aqutsisut ataasiakkaat qinersinerup inernerata ingerlaannaq kommunimi qinersinermik siulersuisunut nalunaarutigissavaa, taakkualu qinersinerup inernerata ingerlaannaq qarasaasianut immiullugulu ajunnginnersoq nakkutigalugu paasiniassavaat, tamatumalu kingorna ingerlaannaq qinersinerup inernerata Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaarutigissallugu.

Imm. 3-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq.

Qinersinermut ataatsimiititaliap taasiartorfissanit qinersinermik siulersuisunut kiisalu qinersinermik siulersuisunit Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaaruteqarnermi erseqqinnerusumik periaasissaq aalajangersinnaavaat. Qinersinermut ataatsimiititaliap tamatumunnga atatillugu aalajangersinnaavaa taasiartorfissanit qinersinermik siulersuisunut nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq, kiisalu qinersinermik siulersuisunit Qinersinermut ataatsimiititaliamut nalunaarutiginninneq qarasaasiatigut pissasoq.

Taamaattorli qarasaasiatigut taasisinnaaneq periarfissinneqarpat, sioqqutsisumik tigussaasumik taasinernik aamma qarasaasiatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumik inissinneqarnissaa pillugu aalajangiinermut atatillugu aalajangersagaq nalunaarutitut ilusilimmi saneqqunneqarsinnaavoq.

§ 53-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 43-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersinerup inernerata tamarmiusup naatsorsorneqarnissaannut ilaasortannortullu inatsisip oqaasertaani allaaserineqartutut suleriaaseq naapertorlugu d'Hondtip inissat qassinik qinerneqarsimaneq tunngavigalugu agguataarneqartarnerannik periaasia malillugu agguataarneqarnissaannut Qinersinermut ataatsimiititaliap akisussaaffia aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Qinersinerup inernerata tamarmiusup siullermik naatsorsorneqarnerata qinersinerup ulluani naatsorsuinertut taaneqartarnissaa aalajangersakkami nutaatut nassuiarneqarpoq.

§ 54-imut

Aalajangersagaq aqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 45-imi aamma 46-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Suleriaasissaq inatsisip oqaasertaani allaaserineqartoq naapertorlugu sinniisussat allattorsimaffiannik suliaqarnissamut Qinersinermut ataatsimiititaliap akisussaaffia aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

§ 55-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 47-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allannqortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani. Nutaatut imm. 2-imi erseqqissarneqarpoq, Qinersinermut ataatsimiititaliap ulloq qinersiviusoq kitsitsineq tunngavigalugu qinersinernik kisitsinerup inerneru pillugu Inatsisartut nalunaarfigeriissagai. Tamanna suleriaatsimik atuuttumik atuutsitsilernerinnarpoq. Inatsisartunut inerneranik ilisimatitsinissaq pillugu aalajangersagaq atuuttoq § 50, imm. 3-imiippoq. Allatigut nassuiaatini nalinginnaasuni immikkoortoq 2.11 innersuussutigineqarpoq.

Imm. 1-imut aamma 2-imut Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattaavimmi nalunaassagai kikkut qinerneqarsimanersut, qinerneqartullu tamanna pillugu nalunaarfigissagai kiisalu ulloq qinersiviusoq naatsorsuineq pillugu Inatsisartut nalunaarfigissallugit.

§ 56-imut

Aalajangersakkami qinersinerup atuuttussaananeranut naammagittaalliutini periaasissaq aalajangersarneqarpoq. Tamanna maannamut § 50-imi maleruagassiivigineqarpoq. Taamaattoq aalajangersagaq siunnersuutigineqarpoq arlalitsigut allatut oqaasertalerneqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinerup atuussinnaassusiata qinersisartumit qinigassanngortittumilluunniit naammagittaalliuteqarsinnaanera aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq.

Naammagittaalliornissamut piffissarititaq tassaavoq qinersinerup ingerlanneqarnerata kingorna ullut 7-t. Ullut 7-t isumaqarpoq qaammatisiutit malillugit ullut 7-it. Qinersineq assersuutigalugu marlunngornermi ingerlanneqarpat, naammagittaalliornissamut killissaliussaq marlunngornerup tulliani unnuap qeqqani naassaaq. Naammagittaalliut allakkatigut tunngavilersugaallunilu qinersinermik siulersuisunut attuumassutilinnut saqqummiunneqassaaq.

Imm. 2-imut

Qinersinermik siulersuisut naammagittaalliut ingerlaannaq suliarissavaat Qinersinermullu ataatsimiititaliamut ingerlateqqillugu naammagittaalliummut qinersinermik siulersuisut oqaaseqaataannik ilallugu.

Imm. 3-imut aamma 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq naammagittaalliuutaajunnartunik suliaqareeruni qinersinerup inernerigallagaanik naatsorsuusiussasoq. Tamatuma kinguinngua Qinersinermut ataatsimiititaliap Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermut allattaavii Inatsisartunut ilisimatitsissutitut nassitutissavaat.

§ 57-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq aammalu qinerseqqinnissamut killissaliussanik aalajangersaaviulluni. Tamanna maannamut inatsimmi § 51-imi maleruagassiivigineqarpoq.

Imm. 1-imut

Qinersinerup atuussinnaassusia naammagittaalliuutigineqassagaluarpat Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersineq atuussinnaangitsutut nalunaarutigisinnaavaa peqatigitillugulu aalajangerlugu qinerseqqittoqassasoq.

Tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit qinerseqqittoqarnissanik aalajangiisoqarsinnaassappat qinersinermi annertuunik kukkussuteqartoqarsimanera pineqassaaq. Aalajangersagaq tunuarsimaartumik atorpeqartassaaq. Kukkuneq ilungersunartoq assersuutigalugu tassaasinnaavoq qinigassanngortittup qinersisussat allattorsimaffiannut ilanngunneqarsimannginnera. Akerlianik qinigassanngortittup aqqata taasivissami kukkusumik allanneqarsimanera kukkunerusariaqanngilaq annertoq.

Imm. 2-imut

Qinersisartut allattorsimaffianni atorpeqartumi annertuut amigaataasut paasineqassagaluarpat, qinersisartut allattorsimaffiannik suliaqartoqassasoq Qinersinermut ataatsimiititaliaq peqatigisaanik aalajangiisinnaavoq. Saqqummiussinermi periaaseq § 26, imm. 1-imi aalajangersarneqartoq malinneqassaaq.

Qinersinermut ataatsimiititaliap aalajangiinera inaarutaavoq, taamaattumillu allaffissornikkut oqartussamut allamut naammagittaalliuutigineqarsinnaanani, takuuk § 7, imm. 4.

§ 58-imut

Aalajangersagaq oqaatsitigut allannguuteqartillugu § 48-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut aamma 2-imut

Kingusinnerpaamik ullup qinersiviusup aqaguani taasinermik aqutsisut ataasiakkaat qularnaassavaat taasinerit taasivinnut atuussinnaasunut aamma taasivinnut atuussinnaangitsunut immikkut poortorlugit kommunimi qinersinermik siulersuisunut nassiunneqassasut. Atortussanut ilanngullugit qinersinermut allattaavik qinersisinnaatitaasullu

allattorsimaffii atorneqarsimasut nassiunneqassapput.

Sioqqustisumik tigussaasumik taasinerit aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit passunneqartarnerannut tunngatillugu, kisitsinerit qitiusumut inissinneqassappata, aalajangersagaq nalunaarutitut ilusilimmi saneqqunneqarsinnaavoq.

§ 59-imut

Aalajangersagaq § 49-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allannqortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Imm. 1-imut

Taasivinnik, qinersisinnaatitaasut allattorsimaffiinik qinersinermillu allattaavinnik qinersinermik siulersuisut Qinersinermut ataatsimiititaliamut nassiussinissaannut piunasaqaatit aalajangersakkami aalajangersarneqarput.

Imm. 2-imut

Najoqqutassat tigoreerneranni, takuuk imm. 1, qinersineq inaarutaasumik kisinneqassapput.

Imm. 3-imut

Najoqqutassat taasiartorfissat ataasiakkaat sumiiffiineersut tamakkerlutik qinersinermik siulersuisunut anngussimanngikkaluartut, najoqqutassat pigineqartut qinersinermik siulersuisunit tigusissat Qinersinermut ataatsimiititaliap piunasarisinnaavaa.

Imm. 4-imut

Nutaatut erseqqissarneqarpoq aatsaat Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermik inaarutaasumik naatsorsuinerani Qinersinermut ataatsimiititaliap qinersinermik naatsorsuigallarneranut sanilliullugu qinersineq pillugu paasissutissanik sukumiinerusunik pingaarutilinnik peqarpat, paasissutissat sukumiinerusut pingaarutillit taakku ingerlaannaq ilisimatitsissutitut Inatsisartunut nassiunneqassasut.

Paasissutissaq pingaaruteqartoq alla assersuutigalugu tassaasinnaavoq, misissuilluni kisitsineq qinigassannqortittut qinerneqartut imaluunniit sinniisussat allassimaffianni tulleriinnilersuinerup allannqortinneqarnissaannik pissutissaqalersitsisoq, Qinersinermut ataatsimiititaliap naatsorsukkat naammassineqarneranni paasigaa. Kisiannili inunnik taasinerit amerlassusaat annikitsuinnarmik nikingappata, tulleriinnilersuinerup pingaaruteqaratik, tamanna tassaassanngilaq paasissutissaq pingaaruteqartoq alla.

Imm. 5-imut

Nassiussinerup qanoq pisarnissaa pillugu Naalakkersuisut malittarisassanik sukumiinerusunik aalajangersaasinnaapput. Tassunga ilanngullugu nassiussineq qarasaasiatigut pissasoq aalajangerneqarsinnaavoq.

§ 60-imut

Aalajangersagaq § 56-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq.

Aalajangersakkami aalajangersarneqarpoq naqitertitanut il.il. aningaasartuutit Nunatta Karsianit akilerneqassasut, kommuninilu ataasiakkaani qinersinerup ingerlanneqarneranut toqqaannartumik aningaasartuutit kommuninit namminernit akilerneqassasut.

§ 61-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussaanikkut allannguuteqartillugu § 57-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, allanngortitsisoqarnissaalu eqqarsaataanani.

Qinersisartooq taasisimasooq qinigassanngortitaq kina imaluunniit partii sorleq taasimanerlugu oqaatigissallugu pisussaatitaanngilaq.

§ 62-imut

Aalajangersagaq aaqqissuussinikkut allannguuteqartillugu § 59-imi aalajangersakkamik atuuttumik ingerlatitseqqiineruvoq, aammalu allanngortitsinissaq eqqarsaatigineqarani.

*§ 63-imut**Imm. 1-imut*

Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkanik arlalinnik unioqquitsinerit, Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermut inatsit naapertorlugu akiliisitsinermik, aalajangersakkami pineqaatissiivigineqarput.

Imm. 2-imut

Aalajangersagaq malillugu peqqussutinik Inatsisartut inatsisaat manna naapertorlugu aalajangersarneqartunik unioqquitsinerit akiliisitsinikkut pineqaatissiivigineqarsinnaapput.

Imm. 3-imut

Taamatuttaaq inatsisitigut pisinnaatitaasut pisussaatitaasullu akiliisinneqarsinnaapput.

Imm. 4-imut

Suliap inatsisilerinikkut pisariusuunerat eqqarsaatigalugu, eqqartuussisaatsimut inatsimmi maleruagassanut naapertuuttumik Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivinnut siullertut suliqaartussamut, suliassat suliakkiunneqassapput.

Imm. 5-imut

Akiliisitsinerit pisussaaffiliunneqartut Nunatta Karsianut tutsinneqassapput.

§ 64-imut

Imm. 1-imut

Inatsisartut inatsisaa ulloq 1. december 2020 atuutilissaaq. Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat Inatsisartunut qinersinermi tulliuuttumi atorneqassapput.

Imm. 2-imut

Qarasaasiatigut allakkatigut taasisarneq aamma sioqqutsisumik taasinernik aamma qarasaasiatigut allakkatigut taasinernik kisitsinerup qitiusumut inissinneqarnissaa pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat nalunaarutikkut atuutsinneqalissapput. Taamaaliornermi qarasaasiatigut aaqqiissutissaq naleqquttoq inerisarneqareerpat piffissami tassani aalajangersakkat aatsaat atuutilissallutik. Taamaallaat qarasaasiatigut allakkatigut taasinerit pillugit Inatsisartut inatsisaanni aalajangersakkat kisimik atuutilersinneqassasut, peqatigisaanik Naalackersuisut aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaasinnaapput.

Imm. 3-imut

Inatsisartut Inatsisaat manna atuutilerneratigut inissat qassinik qinerneqarsimaneq tunngavigalugu agguataarneqartarnerannik il.il. inatsisip siulia tunngavigalugu anguneqarsimasut allannguuteqassanngillat. Taamaalillutik §§ 5 aamma 6 Inatsisartut inatsisaata atuutilernerata kingorna Inatsisartunut qinersinissap siulliup pisussap tungaanut atuutiinnassapput.